

5758A

HVĚZDÁŘSKÁ ROČENKA

1949

MÁJ · PRAHA

HVĚZDÁŘSKÁ ROČENKA

NA ROK 1949

HVĚZDÁŘSKÁ ROČENKA

NA ROK 1949

*PÉČÍ STÁTNÍ HVĚZDÁRNY
REPUBLIKY ČESkoslovenské*

SESTAVILI:
Dr VLADIMÍR GUTH

A
Doc. Dr FRANTIŠEK LINK

ROČNÍK XXV

nd
M

V PRAZE 1948
NAKLADATELSKÉ DRUŽSTVO MÁJE V PRAZE

P R E D M L U V A.

S XXV. ročníkem Hvězdářské ročenky vzpomínáme jejího zakladatele prof. Dr Bohumila Maška, místoředitele Státní hvězdárny, který se 1. prosince letošního roku dožívá 80 let svého plodného a práci zasvěceného života. Mašek věděl Ročenku se zdarem plných dvacet let. Naší snahou je, abychom na tomto základu pokračovali a poskytli všem zájemcům pokud možno úplný a přitom srozumitelný přehled astronomických úkazů.

V novém ročníku zavádíme po prvé Mezinárodní doplněk, jehož cílem je doplnit světové efemeridy údaji o zatměních Měsíce, o zákrytech hvězd a polohami zemského apexu. Doplněk vydáváme na doporučení Mezinárodní astronomické unie.

Na některých částech Ročenky spolupracoval R. N. C. Jiří Bouška, asistent Astronomického ústavu Karlovy university.

Státní hvězdárna, Ondřejov, v srpnu 1948.

VI. Guth.

F. Link.

KALENDÁŘNÍ DATA R. 1949.

Rok 1949 řehořského (*gregoriánského*) kalendáře t. ř. nového stylu jest rok obyčejný o 365 dnech. Počíná se u nás 1. ledna o středoevropské půlnoci.

Rok 1949 juliánského kalendáře t. ř. starého stylu jest také obyčejný. Počíná se dnem 14. ledna 1949 nového stylu.

Základy roku 1949 v řehořském kalendáři jsou:

Sluneční kruh	26	epakta	XXX
(perioda 28letá)			
zlaté číslo	12	nedělní písmeno	B
(perioda 19letá)			
římský počet	2	velikonoční neděle	IV 17
(perioda 15letá)			

Jiné éry a periody.

Rok 1949 křesťanské éry (ab incarnatione Domini) se shoduje

- a) s rokem 7457/58 světové éry řecké neboli byzantské. Rok 7457 se začal 1. září 1948 jul., a rok 7458 se začne 1. září 1949 jul.
- b) s rokem 6662 juliánské periody *Scaligerovy*. Rok 6662 se začne dnem 1. ledna 1949 jul.
- c) s rokem 5709/10 židovské éry. 5709 je obyčejný rok nadpočetný s 355 dny. Rok 5710 je obyčejný rok zkrácený s 353 dny. Židovský Nový rok 5710 připadá na 23. září 1949 řehoř. kalend.
- d) s rokem 2725 olympiad neboli s 1 rokem 682 olympiady. Počíná se 1. července 1949.
- e) s rokem 2702 ab urbe condita (založení Říma), počíná se 1. ledna 1949 jul.
- f) s rokem 1368/69 mohamedánské éry hedžry. Rok 1369 začíná dne 23. října 1949 řehoř. při západu Slunce; je obyčejným rokem o 354 dnech.

Besselův rok 1949,0 = 1949. I. 0,681 S. Č., okamžik, kdy střední délka Slunce ovlivněná aberrací je 280° .

Juliánské dny. Datum 1949. I. 1 0h ŠČ = 2432917,5 juliánské periody. Uvedeny jsou v sluneční efemeridě; počínají v poledne (světového času) a to o 12h později než střední dny téhož data.

Astronomické doby roční:

	h m s	
Začátek jara, jarní rovnodennost	III. 20 v 23 48 31 SEČ	
Začátek léta, letní slunovrat	VI. 21 v 19 03 4 SEČ	
Začátek podzimu, podzimní rovnodennost	IX. 23 v 10 06 24 SEČ	
Začátek zimy, zimní slunovrat	XII. 22 v 5 23 45 SEČ	

Poloha některých našich hvězdáren.

	Zem. šířka	Zem. délka vých. od Greenw.	Opr. hvězd. času	Nadm. výška
Praha I., věž Klementina býv. Pražská hvězdárna	+50° 05' 16"	0h 57m 40,3s 14° 25' 4,5"	-9,47s	197m
Praha II., astr. ústav české techniky	+50° 04' 40"	0h 57m 40,6s 14° 25' 9"	-9,47s	237m
Praha IV.-Petřín, Lidová hvězdárna Štefánikova	+50° 04' 56"	0h 57m 35,8s 14° 23' 58"	-9,46s	327m
Praha XVI.-Smíchov, astr. ústav Karl. univ.	+50° 04' 36"	0h 57m 35,1s 14° 23' 46,5"	-9,46s	267m
Ondřejov, observatoř Státní hvězdárny	+49° 54' 38"	0h 59m 8,1s 14° 47' 1"	-9,71s	528m
Skalnaté Pleso, Štátné observatorium	+49° 11' 18"	1h 20m 58,6s 20° 14' 39"	-13,30s	1783m

Důležité upozornění. Není-li jinak vyznačeno, pak jsou časové údaje uvedeny v čase středoevropském (SEČ), t. j. v středním čase poledníku středoevropského, 15° východně Greenwiche. V několika málo případech uveden je časový údaj v čase světovém (SČ), což však je vždy vyznačeno. Mezi časem středoevropským a světovým platí vztah:

Středoevropský čas = čas světový + 1h 00m 00s.

V letní době užívá se u nás t. zv. středoevropského letního času SELČ, který je totožný s časem východoevropským VEČ. Platí vztah:

Středoevropský letní čas = východoevropský čas = světový čas + 2 hod.

E F E M E R I D Y.

A. Slunce.

I. Na str. 11—22 jsou sestaveny měsíční efemeridy Slunce. Uvedeny jsou: *den v měsíci*, *den v týdnu*, *den juliánské periody* (viz též str. 8), dále pro světovou půlnoc jsou uvedeny zdánlivé geocentrické souřadnice středu Slunce, t. j. *rektascense a deklinace*, a to vzhledem k pravému ekvinokciu (krátko-periodické členy nutační nejsou obsaženy), *pravý hvězdný čas*, t. j. hodinový úhel jarního bodu v 0^h SČ na poledníku Greenwichském. Vedle tohoto času, který je určen zdánlivým denním pohybem hvězd a je vlivem nutace nerovnoměrný, užíváme t. zv. *středního hvězdného času*; ten plyne rovnomořně a udávají jej přesné hodiny. Střední hvězdný čas vypočteme z pravého tak, že od tohoto odečteme nutaci v rektascensi (viz II). Pro *středoevropský poledník* a *padesátou rovnoběžku severní šířky* uvedeny jsou pro každý den v čase středoevropském *východ*, *pravé poledne a západ*, jakož i *azimut* zapadajícího Slunce. Východ i západ vztahují se na nejvyšší okraj Slunce (včetně refrakce 43°). Časová rovnice je dána vztahem *pravý čas — střední čas* a je rovna hvězdnému času zmenšenému o rektascensi Slunce s přičtením či odečtením 12 hodin.

II. Na str. 23 je desetidenní efemerida, která obsahuje pro 0^h SČ.

- λ *geocentrickou délku* Slunce na tisícinu stupně, pro střední ekvinokcium 1948,0.
 Δ *vzdálenost Země od Slunce* v planetárních jednotkách.
 ρ *poloměr Slunce* (střední poloměr Slunce je 16' 1,5'').

Pro výpočet středního hvězdného času uvádíme v této tabulce:

- dlouhoperiodické členy nutační v rektascensi;*
- součet dlouhoperiodických i krátkoperiodických členů nutačních v rektascensi. Krátkoperiodický člen nutační je totožný s hodnotou f' , která je uvedena pro každý pátý den v tabulce redukčních veličin na str. 86.*

Počátek a konec *astronomického* (Slunce je méně než 18° pod obzorem) i *občanského* (Slunce je méně než 6° pod obzorem) soumraku.

III. Na str. 24—25 je uvedena pro každý den (světovou půlnoc) fysikální efemerida sluneční:

L heliografická délka slunečního středu podle Carringtona.

B heliocentrická šířka slunečního středu (+ severní, — jižní).

P posiční úhel sluneční osy vzhledem k hodinové polokružnici (+ od severního bodu kotouče k východu — k západu).

Podle Carringtona jsou otočky Slunce v r. 1949 číslovány takto:

otočka	začíná	otočka	začíná	otočka	začíná
1276	I. 26,97	1281	VI. 12,35	1286	X. 26,56
1277	II. 23,31	1282	VII. 9,55	1287	XI. 22,86
1278	III. 22,63	1283	VIII. 5,76	1288	XII. 20,18
1279	IV. 18,91	1284	IX. 2,00		
1280	V. 16,14	1285	IX. 29,27		

Střední elementy Slunce pro 1. I. 1949 Oh SČ.

střední délka Slunce . . . $280^\circ 31994$, střední délka přízemí . . . $282^\circ 06336$
výstřednost . . . 0,0167305, střední sklon ekliptiky: $23^\circ 44592 = 23^\circ 26' 45''$, 30.

Precesní konstanty pro rok 1949, O:

Obecná precese: $50,2673''$, precese v rektasc. $m=3s,07325$, v deklinaci $n=20,0426''$. Pro redukci z r. 1949 na r. 1950 platí:

$$M=3s,073, N=1s,336=20,04'', \alpha=0'50,27'', b=0,47'', c=5^\circ 36,2'.$$

$$\begin{aligned} \alpha &= \alpha_0 + M + N \sin \alpha_m \operatorname{tg} \delta_m & \lambda &= \lambda_0 + a - b \cos (\lambda_0 + c) \operatorname{tg} \beta, \\ \delta &= \delta_0 + N \cos \alpha_m & \beta &= \beta_0 + b \sin (\lambda_0 + c) \end{aligned}$$

$$\Omega = \Omega_0 + a - b \sin (\Omega_0 + c) \operatorname{cotg} i_0$$

$$i = i_0 + b \cos (\Omega_0 + c)$$

$$\omega = \omega_0 + b \sin (\Omega_0 + c) \operatorname{cosec} i_0$$

Slunce

Leden 1949

Den v měsíci	Den v týdnu	Julianské datum	Světová půlnoc 0h SC = 1h SEČ			Poledník a čas středoevropský; obzor +50° rovnoběžky			
			rektascense	deklinace	hvězdný čas	východ	pravé poledne	západ	Azi- mut
1	S	917,5	2432	h m s	° ' "	h m s	h m m s	12h	°
2	N	918,5	18 44 37,2	-23 03 06	6 41 14,925	7 59 03 35	16 09	54	
3	P	919,5	18 53 27,0	-22 52 46	6 49 08,044	7 59 04 32	16 11	54	
4	Ú	920,5	18 57 51,3	22 46 55	6 53 04,599	7 58 04 59	16 12	54	
5	S	921,5	19 02 15,2	22 40 36	6 57 01,153	7 58 05 26	16 13	54	
6	Č	922,5	19 06 38,6	22 33 51	7 00 57,705	7 58 05 53	16 14	55	
7	P	923,5	19 11 01,6	22 26 39	7 04 54,257	7 58 06 19	16 15	55	
8	S	924,5	19 15 24,1	22 19 00	7 08 50,810	7 57 06 45	16 16	55	
9	N	925,5	19 19 46,0	22 10 55	7 12 47,364	7 57 07 10	16 18	55	
10	P	926,5	19 24 07,4	-22 02 24	7 16 43,921	7 56 07 35	16 19	56	
11	Ú	927,5	19 28 28,2	21 53 28	7 20 40,481	7 56 07 59	16 20	56	
12	S	928,5	19 32 48,5	21 44 05	7 24 37,044	7 55 08 22	16 22	56	
13	Č	929,5	19 37 08,1	21 34 18	7 28 33,609	7 55 08 44	16 23	56	
14	P	930,5	19 41 27,1	21 24 05	7 32 30,175	7 54 09 07	16 25	57	
15	S	931,5	19 45 45,4	21 13 28	7 36 26,740	7 54 09 29	16 26	57	
16	N	932,5	19 50 03,1	21 02 26	7 40 23,302	7 53 09 49	16 28	57	
17	P	933,5	19 54 20,1	-20 51 01	7 44 19,861	7 52 10 09	16 29	58	
18	Ú	934,5	19 58 36,4	20 39 11	7 48 16,417	7 51 10 29	16 31	58	
19	S	935,5	20 02 52,0	20 26 58	7 52 12,970	7 50 10 48	16 32	58	
20	Č	936,5	20 07 06,9	20 14 22	7 56 09,521	7 49 11 06	16 34	59	
21	P	937,5	20 11 21,0	20 01 23	8 00 06,073	7 48 11 23	16 35	59	
22	S	938,5	20 15 34,5	19 48 02	8 04 02,627	7 47 11 40	16 37	60	
23	N	939,5	20 19 47,2	19 34 18	8 07 59,183	7 46 11 55	16 38	60	
24	P	940,5	20 23 59,1	-19 20 13	8 11 55,743	7 45 12 10	16 40	60	
25	Ú	941,5	20 28 10,3	19 05 46	8 15 52,306	7 44 12 24	16 41	61	
26	S	942,5	20 32 20,7	18 50 58	8 19 48,869	7 43 12 38	16 43	61	
27	Č	943,5	20 36 30,2	18 35 49	8 23 45,432	7 42 12 51	16 45	62	
28	P	944,5	20 40 33,0	18 20 20	8 27 41,993	7 40 13 02	16 47	62	
29	S	945,5	20 44 47,0	18 04 31	8 31 38,553	7 39 13 14	16 48	62	
30	N	946,5	20 48 54,2	17 48 22	8 35 35,109	7 37 13 24	16 50	63	
31	P	947,5	20 53 00,5	-17 31 55	8 39 31,663	7 36 13 33	16 52	63	

Slunce vstupuje do znamení Vodnáře dne 20. ledna v 10h 09m.

Dne 3. ledna v 15h SEČ je Země Slunci nejbližše: 147 milionů km.

Únor 1949

Slunce

Den v měsíci	Den v létamu	Julianské datum	Světová půlnoc 0h SC = 1h SEC			Poledník a čas středoevropský; obzor +50° rovnoběžky			
			rektascense	deklinace	hvězdný čas	východ	pravé poledne	západ	Azi- mut
1	Ú	948,5	20 57 06,0	-17 15 09	8 43 28,215	7 35	13 42	16 54	64
2	S	949,5	21 01 10,7	16 58 04	8 47 24,766	7 33	13 49	16 55	64
3	Č	950,5	21 05 14,6	16 40 42	8 51 21,316	7 32	13 56	16 57	65
4	P	951,5	21 09 17,6	16 23 02	8 55 17,866	7 30	14 02	16 58	65
5	S	952,5	21 13 19,8	16 05 06	8 59 14,417	7 29	14 08	17 00	66
6	N	953,5	21 17 21,1	15 46 53	9 03 10,970	7 27	14 12	17 02	66
7	P	954,5	21 21 21,7	-15 28 23	9 07 07,527	7 26	14 16	17 04	67
8	Ú	955,5	21 25 21,4	15 09 38	9 11 04,086	7 24	14 18	17 05	67
9	S	956,5	21 29 20,3	14 50 38	9 15 00,648	7 23	14 20	17 07	68
10	Č	957,5	21 33 18,4	14 31 23	9 18 57,211	7 21	14 22	17 09	68
11	P	958,5	21 37 15,6	14 11 54	9 22 53,774	7 19	14 22	17 11	69
12	S	959,5	21 41 12,2	13 52 10	9 26 50,335	7 17	14 22	17 13	69
13	N	960,5	21 45 07,9	13 32 13	9 30 46,893	7 16	14 20	17 14	70
14	P	961,5	21 49 02,9	-13 12 03	9 34 43,447	7 14	14 18	17 16	70
15	Ú	962,5	21 52 57,1	12 51 39	9 38 39,998	7 12	14 16	17 18	71
16	S	963,5	21 56 50,7	12 31 04	9 42 36,547	7 10	14 12	17 20	72
17	Č	964,5	22 00 43,5	12 10 16	9 46 33,096	7 08	14 08	17 21	72
18	P	965,5	22 04 35,6	11 49 16	9 50 29,647	7 07	14 04	17 23	73
19	S	966,5	22 08 27,0	11 28 05	9 54 26,201	7 05	13 58	17 24	73
20	N	967,5	22 12 17,8	11 06 44	9 58 22,757	7 03	13 52	17 26	74
21	P	968,5	22 16 08,0	-10 45 11	10 02 19,316	7 01	13 45	17 28	74
22	Ú	969,5	22 19 57,5	10 23 29	10 06 15,877	6 59	13 38	17 30	75
23	S	970,5	22 23 46,4	10 01 37	10 10 12,438	6 57	13 30	17 31	75
24	Č	971,5	22 27 34,6	9 39 36	10 14 08,998	6 55	13 22	17 33	76
25	P	972,5	22 31 22,3	9 17 26	10 18 05,555	6 53	13 13	17 35	77
26	S	973,5	22 35 09,4	8 55 07	10 22 02,109	6 51	13 03	17 37	78
27	N	974,5	22 38 56,0	8 32 40	10 25 58,662	6 49	12 52	17 38	78
28	P	975,5	22 42 42,0	- 8 10 06	10 29 55,212	6 47	12 42	17 40	79

Slunce vstupuje do znamení Ryb dne 19. února v 0h 28m.

Slunce

Březen 1949

Den v měsíci	Den v týdnu	Julianské datum	Světová půlnoc 0h SČ = 1h SEČ					Poledník a čas středoevropský; obzor +50° rovnoběžky			
			rektascense	deklinace	hvězdný čas	východ	pravé poledne	západ	Azi- mut		
		2492/3	h m s	° ' "	h m s	h m	12h	h m	°		
1	Ú	976,5	22 46 27,4	-7 47 25	10 33 51,760	6 45	12 30	17 41	79		
2	S	977,5	22 50 12,3	7 24 36	10 37 48,303	6 43	12 18	17 43	80		
3	Č	978,5	22 53 56,8	7 01 42	10 41 44,856	6 41	12 06	17 44	80		
4	P	979,5	22 57 40,7	6 38 42	10 45 41,405	6 39	11 53	17 46	81		
5	S	980,5	23 01 24,1	6 15 33	10 49 37,955	6 37	11 40	17 48	82		
6	N	981,5	23 05 07,1	5 52 25	10 53 34,503	6 34	11 26	17 49	82		
7	P	982,5	23 08 49,7	-5 29 09	10 57 31,064	6 32	11 12	17 51	83		
8	Ú	983,5	23 12 31,8	5 05 49	11 01 27,622	6 30	10 57	17 53	83		
9	S	984,5	23 16 13,5	4 42 25	11 05 24,182	6 28	10 42	17 54	84		
10	Č	985,5	23 19 54,9	4 18 58	11 09 20,743	6 26	10 27	17 56	84		
11	P	986,5	23 23 35,8	3 55 28	11 13 17,303	6 24	10 11	17 58	85		
12	S	987,5	23 27 16,5	3 31 54	11 17 13,861	6 22	09 55	17 59	86		
13	N	988,5	23 30 56,8	3 08 19	11 21 10,415	6 20	09 39	18 01	87		
14	P	989,5	23 34 36,8	-2 44 41	11 25 06,965	6 17	09 22	18 02	87		
15	Ú	990,5	23 38 16,6	2 21 02	11 29 03,513	6 15	09 05	18 04	88		
16	S	991,5	23 41 56,1	1 57 22	11 33 00,060	6 13	08 48	18 06	88		
17	Č	992,5	23 45 35,4	1 33 40	11 36 56,609	6 11	08 31	18 07	89		
18	P	993,5	23 49 14,5	1 09 58	11 40 53,160	6 09	08 13	18 09	89		
19	S	994,5	23 52 53,4	0 46 15	11 44 49,715	6 06	07 55	18 10	90		
20	N	995,5	23 56 32,2	-0 22 32	11 48 46,272	6 04	07 38	18 12	91		
21	P	996,5	0 00 10,8	+0 01 10	11 52 42,832	6 02	07 20	18 14	91		
22	Ú	997,5	0 03 49,4	0 24 52	11 56 39,392	6 00	07 02	18 15	92		
23	S	998,5	0 07 27,9	0 48 33	12 00 35,952	5 58	06 44	18 17	92		
24	Č	999,5	0 11 06,3	1 12 12	12 04 32,509	5 56	06 25	18 18	93		
25	P	000,5	0 14 44,6	1 35 50	12 08 29,063	5 53	06 07	18 20	93		
26	S	001,5	0 18 22,9	1 59 25	12 12 25,615	5 51	05 49	18 22	94		
27	N	002,5	0 22 01,2	2 22 58	12 16 22,165	5 49	05 31	18 23	95		
28	P	003,5	0 25 39,6	+2 46 28	12 20 18,713	5 47	05 12	18 25	95		
29	Ú	004,5	0 29 17,9	3 09 54	12 24 15,260	5 45	04 54	18 26	96		
30	S	005,5	0 32 56,3	3 33 17	12 28 11,803	5 42	04 36	18 28	97		
31	Č	006,5	0 36 34,7	3 56 36	12 32 08,356	5 40	04 18	18 29	97		

Slunce vstupuje do znamení Berana dne 20. března v 23 h 49m

Začátek astronomického jara. Jarní rovnodennost.

Duben 1949

Slunce

Den v měsíci	Den v týdnu	Julianské datum	Světová půlnoc 0h $SC = 1h SEC$			Poledník a čas středoevropský; obzor +50° rovnoběžky			
			rektascense	deklinace	hvězdný čas	východ	pravé poledne	západ	Azimut
		2438	h m s	° ' "	h m s	h m	12h/11h	m s	h m
1	P	007,5	0 40 13,2	+ 4 19 51	12 36 04,906	5 38	04 00	18 31	98
2	S	008,5	0 43 51,8	4 43 01	12 40 01,458	5 36	03 42	18 32	98
3	N	009,5	0 47 30,5	5 06 05	12 43 58,013	5 34	03 24	18 34	99
4	P	010,5	0 51 09,4	+ 5 29 04	12 47 54,570	5 32	03 07	18 36	99
5	Ú	011,5	0 54 48,3	5 51 58	12 51 51,130	5 30	02 49	18 37	100
6	S	012,5	0 58 27,4	6 14 45	12 55 47,691	5 27	02 32	18 39	101
7	Č	013,5	1 02 06,8	6 37 25	12 59 44,251	5 25	02 15	18 40	101
8	P	014,5	1 05 46,2	6 59 59	13 03 40,809	5 23	01 58	18 42	102
9	S	015,5	1 09 25,9	7 22 25	13 07 37,364	5 21	01 41	18 43	102
10	N	016,5	1 13 05,9	7 44 43	13 11 33,916	5 19	01 24	18 45	103
11	P	017,5	1 16 46,0	+ 8 06 54	13 15 30,465	5 17	01 08	18 46	104
12	Ú	018,5	1 20 26,5	8 28 56	13 19 27,013	5 15	00 52	18 48	104
13	S	019,5	1 24 07,2	8 50 50	13 23 23,562	5 13	00 37	18 50	105
14	Č	020,5	1 27 48,3	9 12 35	13 27 20,113	5 11	00 21	18 51	105
15	P	021,5	1 31 29,7	9 34 11	13 31 16,667	5 08	00 06	18 53	106
16	S	022,5	1 35 11,4	9 55 38	13 35 13,225	5 06	59 52	18 54	107
17	N	023,5	1 38 53,5	10 16 54	13 39 09,786	5 04	59 37	18 56	107
18	P	024,5	1° 42' 36,0	+ 10 38 01	13 43 06,347	5 02	59 23	18 57	108
19	Ú	025,5	1 46 18,9	10 58 58	13 47 02,909	5 00	59 10	18 59	108
20	S	026,5	1 50 02,2	11 19 43	13 50 59,468	4 58	58 57	19 00	109
21	Č	027,5	1 53 46,0	11 40 18	13 54 56,025	4 56	58 44	19 02	109
22	P	028,5	1 57 30,2	12 00 41	13 58 52,579	4 54	58 32	19 04	110
23	S	029,5	2 01 14,8	12 20 52	14 02 49,131	4 52	58 20	19 05	111
24	N	030,5	2 04 59,9	12 40 51	14 06 45,681	4 50	58 09	19 07	111
25	P	031,5	2 08 45,5	+ 13 00 38	14 10 42,230	4 49	57 58	19 08	112
26	Ú	032,5	2 12 31,6	13 20 12	14 14 38,779	4 47	57 48	19 10	112
27	S	033,5	2 16 18,2	13 39 34	14 18 35,329	4 45	57 38	19 11	113
28	Č	034,5	2 20 05,3	13 58 41	14 22 31,880	4 43	57 29	19 13	113
29	P	035,5	2 23 52,9	14 17 35	14 26 28,433	4 41	57 20	19 14	114
30	S	036,5	2 27 41,0	14 36 14	14 30 24,989	4 39	57 12	19 16	114

Slunce vstupuje do znamení Byka dne 20. dubna v 11h 18m.

Slunce

Květen 1949

Den v měsíci	Den v týdnu	Julianské datum	Světová půlnoc 0h SČ = 1h SEČ			Poledník a čas středoevropský, obzor +50° rovnoběžky				
			rektascense	deklinace	hvězdný čas	vý- chod	pravé poledne	západ	Azi- mut	
1	N	2433 037,5	h m s 2 31 29,6	° ' "	h m s +14 54 40	h m s 14 34 21,547	h m 4 38	11h 57 05	h m 19 18	o 115
2	P	038,5	2 35 18,8	+15 12 50	14 38 18,108	4 36	56 57	19 19	115	
3	Ú	039,5	2 39 08,5	15 30 45	14 42 14,670	4 34	56 51	19 21	116	
4	S	040,5	2 42 58,7	15 48 25	14 46 11,233	4 32	56 45	19 22	116	
5	Č	041,5	2 46 49,4	16 05 49	14 50 07,793	4 30	56 39	19 24	117	
6	P	042,5	2 50 40,7	16 22 56	14 54 04,351	4 29	56 34	19 25	117	
7	S	043,5	2 54 32,6	16 39 48	14 58 00,906	4 27	56 30	19 27	118	
8	N	044,5	2 58 25,0	16 56 22	15 01 57,458	4 25	56 26	19 28	118	
9	P	045,5	3 02 17,9	+17 12 40	15 05 54,009	4 24	56 22	19 30	119	
10	Ú	046,5	3 06 11,4	17 28 40	15 09 50,559	4 22	56 20	19 31	119	
11	S	047,5	3 10 05,4	17 44 23	15 13 47,111	4 21	56 17	19 33	119	
12	Č	048,5	3 14 00,0	17 59 47	15 17 43,666	4 19	56 16	19 34	120	
13	P	049,5	3 17 55,2	18 14 54	15 21 40,225	4 18	56 15	19 36	120	
14	S	050,5	3 21 51,0	18 29 43	15 25 36,787	4 16	56 14	19 37	121	
15	N	051,5	3 25 47,3	18 44 12	15 29 33,351	4 15	56 14	19 38	121	
16	P	052,5	3 29 44,2	+18 58 23	15 33 29,915	4 13	56 15	19 40	122	
17	Ú	053,5	3 33 41,8	19 12 15	15 37 26,478	4 12	56 16	19 41	122	
18	S	054,5	3 37 39,8	19 25 47	15 41 23,039	4 11	56 18	19 42	122	
19	Č	055,5	3 41 38,5	19 39 00	15 45 19,596	4 10	56 20	19 44	123	
20	P	056,5	3 45 37,7	19 51 53	15 49 16,151	4 08	56 23	19 45	123	
21	S	057,5	3 49 37,5	20 04 25	15 53 12,703	4 07	56 26	19 46	124	
22	N	058,5	3 53 37,8	20 16 37	15 57 09,255	4 06	56 30	19 48	124	
23	P	059,5	3 57 38,7	+20 28 29	16 01 05,806	4 05	56 35	19 49	124	
24	Ú	060,5	4 01 40,2	20 39 59	16 05 02,357	4 04	56 40	19 50	125	
25	S	061,5	4 05 42,1	20 51 08	16 08 58,910	4 02	56 46	19 52	125	
26	Č	062,5	4 09 44,6	21 01 56	16 12 55,465	4 01	56 52	19 53	125	
27	P	063,5	4 13 47,6	21 12 21	16 16 52,022	4 00	56 59	19 54	126	
28	S	064,5	4 17 51,0	21 22 25	16 20 48,582	4 00	57 06	19 55	126	
29	N	065,5	4 21 54,9	21 32 07	16 24 45,145	3 59	57 13	19 56	126	
30	P	066,5	4 25 59,3	+21 41 26	16 28 41,709	3 58	57 21	19 57	126	
31	Ú	067,5	4 30 04,1	21 50 23	16 32 38,274	3 57	57 30	19 58	127	

Slunce vstupuje do znamení Blíženců dne 21. května v 10h 51m.

Červen 1949

Slunce

Den měsíci v r. 1949	Den v létu	Julianské datum	Světová půlnoc 0h ŠC = 1h SEC				Poledník a čas středoevropský; obzor +50° rovnoběžky			
			rekta-	deklinace	hvězdný čas	vý- chod	pravé poledne	západ	Azi- mut	
		2433	h m s	o ' "	h m s	h m	m s	h m	o	
1	S	068,5	4 34 09,3	+21 58 57	16 36 34,837	3 56	57 39	19 59	127	
2	Č	069,5	4 38 14,9	22 07 07	16 40 31,397	3 55	57 48	20 00	127	
3	P	070,5	4 42 20,9	22 14 55	16 44 27,955	3 55	57 57	20 01	127	
4	S	071,5	4 46 27,3	22 22 19	16 48 24,510	3 54	58 07	20 02	128	
5	N	072,5	4 50 33,9	22 29 20	16 52 21,062	3 53	58 18	20 03	128	
6	P	073,5	4 54 40,9	+22 35 57	16 56 17,614	3 53	58 28	20 04	128	
7	Ú	074,5	4 58 48,2	22 42 10	17 00 14,167	3 52	58 39	20 05	128	
8	S	075,5	5 02 55,8	22 48 00	17 04 10,723	3 52	58 50	20 06	128	
9	Č	076,5	5 07 03,6	22 53 25	17 08 07,282	3 52	59 02	20 07	129	
10	P	077,5	5 11 11,7	22 58 26	17 12 03,844	3 51	59 13	20 07	129	
11	S	078,5	5 15 20,1	23 03 03	17 16 00,409	3 51	59 25	20 08	129	
12	N	079,5	5 19 28,6	23 07 16	17 19 56,975	3 50	59 37	20 09	129	
13	P	080,5	5 23 37,4	+23 11 04	17 23 53,540	3 50	59 49	20 09	129	
14	Ú	081,5	5 27 46,3	23 14 28	17 27 50,103	3 50	00 02	20 10	129	
15	S	082,5	5 31 55,4	23 17 28	17 31 46,663	3 50	00 15	20 10	129	
16	Č	083,5	5 36 04,6	23 20 03	17 35 43,221	3 50	00 27	20 11	129	
17	P	084,5	5 40 14,0	23 22 13	17 39 39,775	3 50	00 40	20 11	129	
18	S	085,5	5 44 23,5	23 23 58	17 43 36,328	3 50	00 53	20 12	129	
19	N	086,5	5 48 33,0	23 25 19	17 47 32,830	3 50	01 06	20 12	129	
20	P	087,5	5 52 42,6	+23 26 15	17 51 29,432	3 50	01 19	20 12	129	
21	Ú	088,5	5 56 52,2	23 26 46	17 55 25,985	3 50	01 32	20 13	129	
22	S	089,5	6 01 01,9	23 26 53	17 59 22,540	3 50	01 45	20 13	129	
23	Č	090,5	6 05 11,5	23 26 34	18 03 19,098	3 51	01 58	20 13	129	
24	P	091,5	6 09 21,1	23 25 51	18 07 15,658	3 51	02 11	20 13	129	
25	S	092,5	6 13 30,6	23 24 43	18 11 12,221	3 51	02 24	20 13	129	
26	N	093,5	6 17 40,0	23 23 10	18 15 08,786	3 52	02 37	20 13	129	
27	P	094,5	6 21 49,2	+23 21 13	18 19 05,351	3 52	02 50	20 13	129	
28	Ú	095,5	6 25 58,4	23 18 50	18 23 01,915	3 53	03 02	20 13	129	
29	S	096,5	6 30 07,3	23 16 04	18 26 58,478	3 53	03 14	20 13	129	
30	Č	097,5	6 34 16,0	23 12 52	18 30 55,037	3 54	03 27	20 13	129	

Slunce vstupuje do znamení Raka dne 21. června v 19h 03m.

Začátek astronomického léta. Letní slunovrat.

Slunce

Červenec 1949

Den v měsíci	Den v týdnu	Julianské datum	Světová půlnoc 0h SC = 1h SEČ			Polezní a čas středoevropský; obzor +50° rovnoběžky			
			rektascense	deklinace	hvězdný čas	východ	pravé poledne	západ	Azi- mut
2489			h m s	° ' "	h m s	h m	12h	h m	°
1	P	098,5	6 38 24,5	+23 09 16	18 34 51,593	3 54	03 38	20 13	129
2	S	099,5	6 42 32,7	23 05 16	18 38 48,146	3 55	03 50	20 12	129
3	N	100,5	6 46 40,7	23 00 52	18 42 44,698	3 56	04 01	20 12	129
4	P	101,5	6 50 48,3	+22 56 04	18 46 41,250	3 56	04 12	20 12	129
5	Ú	102,5	6 54 55,6	22 50 51	18 50 37,805	3 57	04 23	20 11	129
6	S	103,5	6 59 02,6	22 45 15	18 54 34,363	3 58	04 33	20 11	128
7	Č	104,5	7 03 09,2	22 39 16	18 58 30,924	3 59	04 43	20 10	128
8	P	105,5	7 07 15,4	22 32 52	19 02 27,488	4 00	04 25	20 10	128
9	S	106,5	7 11 21,2	22 26 06	19 06 24,053	4 00	05 01	20 09	128
10	N	107,5	7 15 26,6	22 18 56	19 10 20,618	4 01	05 10	20 08	128
11	P	108,5	7 19 31,6	+22 11 23	19 14 17,181	4 02	05 18	20 08	127
12	Ú	109,5	7 23 36,2	22 03 27	19 18 13,742	4 03	05 26	20 07	127
13	S	110,5	7 27 40,3	21 55 09	19 22 10,299	4 04	05 33	20 06	127
14	Č	111,5	7 31 44,0	21 46 28	19 26 06,854	4 05	05 40	20 05	127
15	P	112,5	7 35 47,2	21 37 24	19 30 03,407	4 06	05 47	20 04	126
16	S	113,5	7 39 49,9	21 27 59	19 33 59,959	4 08	05 53	20 03	126
17	N	114,5	7 43 52,1	21 18 12	19 37 56,510	4 09	05 58	20 02	126
18	P	115,5	7 47 53,9	+21 08 03	19 41 53,062	4 10	06 03	20 01	125
19	Ú	116,5	7 51 55,1	20 57 32	19 45 49,615	4 11	06 07	19 00	125
20	S	117,5	7 55 55,8	20 46 40	19 49 46,170	4 12	06 11	19 59	125
21	Č	118,5	7 59 56,0	20 35 27	19 53 42,728	4 14	06 15	19 58	125
22	P	119,5	8 03 55,6	20 23 53	19 57 39,290	4 15	06 18	19 57	124
23	S	120,5	8 07 54,7	20 11 59	20 01 35,853	4 16	06 20	19 56	124
24	N	121,5	8 11 53,2	19 59 44	20 05 32,417	4 17	06 21	19 55	124
25	P	122,5	8 15 51,1	+19 47 10	20 09 28,981	4 19	06 22	19 53	123
26	Ú	123,5	8 19 48,4	19 34 15	20 13 25,542	4 20	06 23	19 52	123
27	S	124,5	8 23 45,2	19 21 01	20 17 22,101	4 21	06 23	19 51	122
28	Č	125,5	8 27 41,3	19 07 27	20 21 18,657	4 22	06 22	19 49	122
29	P	126,5	8 31 36,9	18 53 35	20 25 15,209	4 24	06 21	19 48	122
30	S	127,5	8 35 31,8	18 39 24	20 29 11,760	4 25	06 19	19 46	121
31	N	128,5	8 39 26,1	18 24 55	20 33 08,310	4 27	06 16	19 45	121

Slunce vstupuje do znamení Lva dne 23. července v 5h 57m.

Dne 4. července je Země od Slunce nejdále: 152 milionů km.

S r p e n 1949

Slunce

Den v měsíci	Den v týdnu	Julianské datum	Světová půlnoc 0h SC = 1h SEČ				Poledník a čas středoevropský; obzor +50° rovnoběžky			
			rektascense	deklinace	hvězdný čas		vý- chod	pravé poledne	západ	Azi- mut
		2489	h m s	° ' "	h m s	h m	12h	m s	h m	°
1	P	129,5	8 43 19,7	+18 10 07	20 37 04,863	4 28	06 13	19 44	120	
2	Ú	130,5	8 47 12,8	17 55 02	20 41 01,418	4 30	06 09	19 42	120	
3	S	131,5	8 51 05,2	17 39 40	20 44 57,977	4 31	06 05	19 40	119	
4	Č	132,5	8 54 57,0	17 24 00	20 48 54,538	4 32	06 00	19 39	119	
5	P	133,5	8 58 48,2	17 08 03	20 52 51,101	4 34	05 54	19 37	119	
6	S	134,5	9 02 38,7	16 51 50	20 56 47,664	4 35	05 48	19 36	118	
7	N	135,5	9 06 28,6	16 35 21	21 00 44,226	4 37	05 41	19 34	118	
8	P	136,5	9 10 18,0	+16 18 36	21 04 40,785	4 38	05 34	19 32	117	
9	Ú	137,5	9 14 06,8	16 01 35	21 08 37,342	4 40	05 26	19 30	117	
10	S	138,5	9 17 54,9	15 44 18	21 12 33,895	4 41	05 17	10 28	116	
11	Č	139,5	9 21 42,5	15 26 46	21 16 30,447	4 42	05 08	19 27	116	
12	P	140,5	9 25 29,6	15 09 00	21 20 26,997	4 44	04 58	19 25	115	
13	S	141,5	9 29 16,1	14 50 59	21 24 23,546	4 45	04 48	19 23	115	
14	N	142,5	9 33 02,0	14 32 44	21 28 20,095	4 47	04 37	19 21	114	
15	P	143,5	9 36 47,5	+14 14 15	21 32 16,646	4 48	04 25	19 20	114	
16	Ú	144,5	9 40 32,4	13 55 32	21 36 13,198	4 50	04 14	19 18	113	
17	S	145,5	9 44 16,8	13 36 36	21 40 09,753	4 51	04 01	19 16	113	
18	Č	146,5	9 48 00,6	13 17 26	21 44 06,311	4 53	03 48	19 14	112	
19	P	147,5	9 51 44,0	12 58 04	21 48 02,871	4 54	03 35	19 12	112	
20	S	148,5	9 55 27,0	12 38 30	21 51 59,432	4 56	03 21	19 10	111	
21	N	149,5	9 59 09,4	12 18 43	21 55 55,994	4 57	03 07	19 08	111	
22	P	150,5	10 02 51,4	+11 58 44	21 59 52,555	4 59	02 52	19 06	110	
23	Ú	151,5	10 06 33,0	11 38 34	22 03 49,113	5 00	02 37	19 04	109	
24	S	152,5	10 10 14,1	11 18 13	22 07 45,668	5 02	02 21	19 02	109	
25	Č	153,5	10 13 54,8	11 57 42	22 11 42,219	5 03	02 05	19 00	108	
26	P	154,5	10 17 35,0	10 36 59	22 15 38,768	5 05	01 49	18 58	108	
27	S	155,5	10 21 14,8	10 16 07	22 19 35,316	5 06	01 32	18 56	107	
28	N	156,5	10 24 54,3	9 55 05	22 23 31,866	5 08	01 14	18 54	107	
29	P	157,5	10 28 33,3	+ 9 33 53	22 27 28,418	5 09	00 57	18 52	106	
30	Ú	158,5	10 32 12,0	9 12 33	22 31 24,974	5 11	00 39	18 50	106	
31	S	159,5	10 35 50,3	8 51 04	22 35 21,532	5 12	00 20	18 48	105	

Slunce vstupuje do znamení Panny dne 23. srpna v 12h 49m.

Slunce

Září 1949

Den v měsici Den v týdnu	Julianské datum	Světová půlnoc 0h ŠČ = 1h ŠEČ			Poledník a čas středoevropský; obzor +50° rovnoběžky			
		rektascense	deklinace	hvězdný čas	vý- chod	pravé poledne	západ	Azi- mут
1	Č P	160,5 161,5	2438 10 39 28,3 10 43 06,0	h m s ° ' "	h m s + 8 29 26 8 07 41	h m s 22 39 18,093 22 43 14,654	h m 5 14 5 15	12h/11h 00 02 59 43
2	S	162,5	10 46 43,3		7 45 47	22 47 11,215	5 17	18 41
3	N	163,5	10 50 20,4		7 23 47	22 51 07,773	5 18	18 39
4	P	164,5	10 53 57,2	+ 7 01 39	22 55 04,328	5 20	18 37	102
5	Ú	165,5	10 57 33,7	6 39 24	22 59 00,880	5 21	18 35	101
6	S	166,5	11 01 10,1	6 17 03	23 02 57,430	5 23	18 32	101
7	Č	167,5	11 04 46,2	5 54 36	23 06 53,978	5 24	18 30	100
8	P	168,5	11 08 22,1	5 32 02	23 10 50,526	5 26	18 28	100
9	S	169,5	11 11 57,9	5 09 24	23 14 47,074	5 27	18 26	99
10	N	170,5	11 15 33,6	4 46 40	23 18 43,622	5 29	18 24	99
11	P	171,5	11 19 09,1	+ 4 23 50	23 22 40,172	5 30	18 22	98
12	Ú	172,5	11 22 44,6	4 00 57	23 26 36,724	5 32	18 20	97
13	S	173,5	11 26 19,9	3 37 58	23 30 33,279	5 33	18 17	97
14	Č	174,5	11 29 55,2	3 14 56	23 34 29,837	5 35	18 15	96
15	P	175,5	11 33 30,5	2 51 50	23 38 26,396	5 36	18 13	96
16	S	176,5	11 37 05,8	2 28 41	23 42 22,956	5 38	18 11	95
17	N	177,5	11 40 41,0	2 05 28	23 46 19,516	5 39	18 08	94
18	P	178,5	11 44 16,3	+ 1 42 13	23 50 16,073	5 41	18 06	94
19	Ú	179,5	11 47 51,7	1 18 56	23 54 12,628	5 42	18 04	93
20	S	180,5	11 51 27,1	0 55 36	23 58 09,179	5 44	18 02	92
21	Č	181,5	11 55 02,6	0 32 15	0 02 05,728	5 45	18 00	92
22	P	182,5	11 58 38,2	+ 0 08 52	0 06 02,275	5 47	17 57	91
23	S	183,5	12 02 13,8	- 0 14 31	0 09 58,823	5 48	17 55	90
24	N	184,5	12 05 49,7	0 37 55	0 13 55,373	5 50	17 53	90
25	P	185,5	12 09 25,6	- 1 01 19	0 17 51,927	5 51	17 51	89
26	Ú	186,5	12 13 01,8	1 24 43	0 21 48,484	5 53	17 48	89
27	S	187,5	12 16 38,1	1 48 06	0 25 45,044	5 54	17 46	88
28	Č	188,5	12 20 14,6	2 11 29	0 29 41,606	5 56	17 44	87
29	P	189,5	12 23 51,3	2 34 50	0 33 38,166	5 57	17 42	87

Slunce vstupuje do znamení Vah dne 23. září v 10h 06m.

Začátek astronomického podzimu. Podzimní rovnodennost.

Říjen 1949

Slunce

Den v měsíci	Den v týdnu	Julianské datum	Světová půlnoc 0h SČ = 1h SEČ			Poledník a čas středoevropský; obzor +50° rovnoběžky			
			rektascense	deklinace	hvězdný čas	východ	pravé poledne	západ	Azi- mut
		2483	h m s	° ' "	h m s	h m	11h m s	h m	°
1	S	190,5	12 27 28,2	- 2 58 09	0 37 34,725	5 59	49 45	17 40	86
2	N	191,5	12 31 05,5	3 21 27	0 41 31,280	6 00	49 26	17 38	86
3	P	192,5	12 34 43,0	- 3 44 42	0 45 27,833	6 02	49 07	17 35	85
4	Ú	193,5	12 38 20,8	4 07 54	0 49 24,383	6 04	48 48	17 33	85
5	S	194,5	12 41 58,9	4 31 04	0 53 20,931	6 05	48 30	17 31	84
6	Č	195,5	12 45 37,4	4 54 10	0 57 17,478	6 07	48 12	17 29	83
7	P	196,5	12 49 16,3	5 17 12	1 01 14,026	6 08	47 54	17 27	82
8	S	197,5	12 52 55,5	5 40 11	1 05 10,574	6 10	47 37	17 25	82
9	N	198,5	12 56 35,2	6 03 05	1 09 07,124	6 11	47 21	17 23	81
10	P	199,5	13 00 15,3	- 6 25 54	1 13 03,676	6 13	47 04	17 20	81
11	Ú	200,5	13 03 55,9	6 48 38	1 17 00,231	6 14	46 49	17 18	80
12	S	201,5	13 07 37,0	7 11 17	1 20 56,788	6 16	46 33	17 16	79
13	Č	202,5	13 11 18,6	7 33 50	1 24 53,347	6 18	46 19	17 14	79
14	P	203,5	13 15 00,7	7 56 18	1 28 49,907	6 19	46 04	17 12	78
15	S	204,5	13 18 43,4	8 18 38	1 32 46,467	6 21	45 51	17 10	78
16	N	205,5	13 22 26,6	8 40 52	1 36 43,026	6 22	45 38	17 08	77
17	P	206,5	13 26 10,4	- 9 02 58	1 40 39,582	6 24	45 25	17 06	76
18	Ú	207,5	13 29 54,8	9 24 57	1 44 36,135	6 26	45 13	17 04	76
19	S	208,5	13 33 39,8	9 46 48	1 48 32,685	6 27	45 02	17 02	75
20	Č	209,5	13 37 25,5	10 08 30	1 52 29,233	6 29	44 52	17 00	75
21	P	210,5	13 41 11,8	10 30 04	1 56 25,782	6 30	44 42	16 58	74
22	S	211,5	13 44 58,8	10 51 28	2 00 22,332	6 32	44 32	16 56	74
23	N	212,5	13 48 46,4	11 12 43	2 04 18,886	6 34	44 24	16 54	73
24	P	213,5	13 52 34,7	- 11 33 47	2 08 15,444	6 35	44 16	16 52	73
25	Ú	214,5	13 56 23,7	11 54 41	2 12 12,005	6 37	44 09	16 50	72
26	S	215,5	14 00 13,4	12 15 24	2 16 08,568	6 39	44 02	16 49	72
27	Č	216,5	14 04 03,8	12 35 55	2 20 05,131	6 40	43 56	16 47	71
28	P	217,5	14 07 54,9	12 56 14	2 24 01,692	6 42	43 51	16 45	70
29	S	218,5	14 11 46,8	13 16 22	2 27 58,251	6 44	43 47	16 43	70
30	N	219,5	14 15 39,4	13 36 16	2 31 54,806	6 45	43 43	16 41	69
31	P	220,5	14 19 32,7	- 13 55 58	2 35 51,359	6 47	43 40	16 40	69

Slunce vstupuje do znamení Štíra dne 23. října v 19h 04m.

Den v měsíci	Den v týdnu	Julianské datum	Světová půlnoc 0h SČ = 1h SEČ						Poledník a čas středoevropský obzor +50° rovnoběžky				
			rektascense	deklinace	hvězdný čas				vý- chod	pravé poledne	západ	Azi- mut	
1	Ú	2433	h m s	° ' "	h m s	h m	11h	m s	b m	°			
2	S	221,5	14 23 26,8	-14 15 26	2 39 47,909	6 49	43 38	16 38	68				
3	Č	222,5	14 27 21,7	14 34 41	2 43 44,458	6 50	43 37	16 36	68				
4	P	223,5	14 31 17,4	14 53 41	2 47 41,008	6 52	43 36	16 34	67				
5	S	224,5	14 35 13,9	15 12 26	2 51 37,558	6 54	43 37	16 33	67				
6	N	225,5	14 39 11,2	15 30 57	2 55 34,109	6 55	43 38	16 31	66				
7	P	226,5	14 43 09,3	15 49 13	2 59 30,663	6 57	43 40	16 30	66				
8	Ú	227,5	14 47 08,3	-16 07 12	3 03 27,219	6 59	43 42	16 28	65				
9	S	228,5	14 51 08,1	16 24 56	3 07 23,778	7 00	43 46	16 27	65				
10	Č	229,5	14 55 08,7	16 42 23	3 11 20,338	7 02	43 51	16 25	64				
11	P	230,5	14 59 10,2	16 59 33	3 15 16,900	7 04	43 56	16 24	64				
12	S	231,5	15 03 12,6	17 16 26	3 19 13,462	7 05	44 22	16 22	63				
13	N	232,5	15 07 15,8	17 33 01	3 23 10,024	7 07	44 09	16 21	63				
14	P	233,5	15 11 19,9	17 49 18	3 27 06,583	7 09	44 17	16 19	62				
15	Ú	234,5	15 15 24,9	-18 05 17	3 31 03,140	7 10	44 26	16 18	62				
16	S	235,5	15 19 30,7	18 20 57	3 34 59,693	7 12	44 36	16 17	62				
17	Č	236,5	15 23 37,4	18 36 17	3 38 56,244	7 14	44 46	16 16	61				
18	P	237,5	15 27 45,0	18 51 18	3 42 52,795	7 15	44 57	16 14	61				
19	S	238,5	15 31 53,4	19 05 59	3 46 49,347	7 17	45 10	16 13	60				
20	N	239,5	15 36 02,6	19 20 20	3 50 45,902	7 18	45 23	16 12	60				
21	P	240,5	15 40 12,8	19 34 19	3 54 42,460	7 20	45 37	16 11	60				
22	Ú	241,5	15 44 23,7	-19 47 57	3 58 39,023	7 22	45 51	16 10	59				
23	S	242,5	15 48 35,4	20 01 14	4 02 35,588	7 23	46 07	16 09	59				
24	Č	243,5	15 52 47,9	20 14 08	4 06 32,154	7 24	46 23	16 08	59				
25	P	244,5	15 57 01,2	20 26 40	4 10 28,719	7 26	46 40	16 07	58				
26	S	245,5	16 01 15,2	20 38 50	4 14 25,282	7 28	46 58	16 06	58				
27	N	246,5	16 05 30,0	20 50 36	4 18 21,841	7 29	47 17	16 05	58				
28	P	247,5	16 09 45,6	21 01 59	4 22 18,897	7 30	47 36	16 04	57				
29	Ú	248,5	16 14 01,8	-21 12 58	4 26 14,951	7 32	47 56	16 04	57				
30	S	249,5	16 18 18,7	21 23 33	4 30 11,503	7 33	48 18	16 03	57				
		250,5	16 22 36,3	21 33 43	4 34 08,054	7 35	48 38	16 02	56				

Slunce vstupuje do znamení Střelce dne 22. listopadu v 16h 17m.

Prosinec 1949

Slunce

Den v měsíci	Den v ročníku	Julianství datum	Světová půlnoc 0h SC = 1h SEC			Poledník a čas středoevropský; obzor +50° rovnoběžky			
			rektascense	deklinace	hvězdný čas	východ	pravé poledne	západ	Azi-mut
1	Č	251,5	2433 16 26 54,6	—21 43 29	4 38 04,606	7 36	49 00	16 02	56
2	P	252,5	16 31 13,5	21 52 50	4 42 01,160	7 37	49 23	16 01	56
3	S	253,5	16 35 33,0	22 01 46	4 45 57,715	7 39	49 46	16 00	55
4	N	254,5	16 39 53,2	22 10 16	4 49 54,273	7 40	50 10	16 00	55
5	P	255,5	16 44 13,9	—22 18 21	4 53 50,834	7 41	50 34	16 00	55
6	Ú	256,5	16 48 35,2	22 26 00	4 57 47,396	7 42	50 59	15 59	55
7	S	257,5	16 52 57,0	22 33 12	5 01 43,960	7 44	51 25	15 59	55
8	Č	258,5	16 57 19,3	22 39 58	5 05 40,525	7 45	51 51	15 58	54
9	P	259,5	17 01 42,2	22 46 18	5 09 37,089	7 46	52 17	15 58	54
10	S	260,5	17 06 03,5	22 52 11	5 13 33,650	7 47	52 44	15 58	54
11	N	261,5	17 10 29,2	22 57 36	5 17 30,210	7 48	53 12	15 58	54
12	P	262,5	17 14 53,4	—23 02 35	5 21 26,766	7 49	53 39	15 58	54
13	Ú	263,5	17 19 18,0	23 07 06	5 25 23,319	7 50	54 08	15 58	54
14	S	264,5	17 23 42,9	23 11 10	5 29 19,872	7 51	54 36	15 58	53
15	Č	265,5	17 28 08,2	23 14 46	5 33 16,425	7 52	55 05	15 58	53
16	P	266,5	17 32 33,7	23 17 54	5 37 12,980	7 52	55 34	15 58	53
17	S	267,5	17 36 59,5	23 20 35	5 41 09,539	7 53	56 03	15 59	53
18	N	268,5	17 41 25,6	23 22 47	5 45 06,102	7 54	56 33	15 59	53
19	P	269,5	17 45 51,8	—23 24 31	5 49 02,667	7 55	57 03	15 59	53
20	Ú	270,5	17 50 18,2	23 25 47	5 52 59,234	7 55	57 33	16 00	53
21	S	271,5	17 54 44,6	23 28 34	5 56 55,801	7 56	58 03	16 00	53
22	Č	272,5	17 59 11,2	23 26 51	6 00 52,366	7 56	58 33	16 01	53
23	P	273,5	18 03 37,8	23 26 45	6 04 48,928	7 57	59 03	16 01	53
24	S	274,5	18 08 04,3	23 26 07	6 08 45,487	7 57	59 33	16 02	53
25	N	275,5	18 12 30,8	23 25 02	6 12 42,042	7 58	00 03	16 03	53
26	P	276,5	18 16 57,3	—23 23 28	6 16 38,596	7 58	00 32	16 03	53
27	Ú	277,5	18 21 23,6	23 21 26	6 20 35,148	7 58	01 02	16 04	53
28	S	278,5	18 25 49,7	23 18 56	6 24 31,701	7 58	01 32	16 05	53
29	Č	279,5	18 30 15,7	23 15 57	6 23 28,255	7 59	02 01	16 06	53
30	P	280,5	18 34 41,5	23 12 31	6 32 24,810	7 59	02 30	16 06	53
31	S	281,5	18 39 07,0	23 08 37	6 36 21,368	7 59	02 59	16 07	54

Slunce vstupuje do znamení Kozorože dne 22. prosince v 5h 24m.

Začátek astronomické zimy. Zimní slunovrat.

B. Měsíc.

Na str. 27—28 jsou sestaveny efemeridy Měsíce pro každý den v roce. Uvedeny jsou:

a) zdánlivá geocentrická *rektascense* i *deklinace* měsíčného středu a *vodorovná parallaxa rovníková* pro světovou půlnoc.

b) fyzikální efemerida Měsíce pro světovou půlnoc, a to: *selenografická šířka* β a *délka* λ středu kotouče tak, jak se jeví ze středu Země. Tyto dvě souřadnice určují na povrchu Měsíce místo, které má střed Země právě v zenithu. (Šířka je *kladná* na sever od rovníku, *záporná* na jih od rovníku, délka je *kladná* pro útvary ležící na západ od hlavního poledníku a *záporná* pro objekty ležící východně.) *Colongitudo* (*col*) je v podstatě selenografická délka *terminátoru* (rozhraní mezi osvětlenou a tmavou částí Měsíce) v okolí měsíčného rovníku. Pólem kružnice terminátoru je místo na Měsíci, které má Slunce v zenithu (subsolární bod). Jeho selenografické souřadnice jsou: $\lambda\odot$ a šířka $\beta\odot$. Délku vypočteme ze vztahu: $\lambda\odot = 90^\circ - col$, zatím co šířka, která se mění jen pozvolna, je udána pro každý desátý den pod denními hodnotami měsíčních tabulek. *P* je *poštiční úhel* severního konce měsíčné osy (kladně počítaný od severu k východu). Stáří Měsíce ve dnech počítáme od Novu.

c) *Východ, svrchní průchod a západ* Měsíce pro středoevropský poledník a obzor $+50^\circ$ rovnoběžky v čase středoevropském. Vztahuje se na hořejší okraj Měsíce i s ohledem na průměrnou refrakci.

Pod měsíční tabulkou jsou uvedeny *měsíčné fáze* v obvyklém značení:

Ⓐ Nov, Ⓛ První čtvrt, Ⓜ Úplněk, Ⓝ Poslední čtvrt.

Od r. 1923 se jednotlivé lunace číslují v jediném sledu a počítají se od Novu k Novu.

Uvedeny jsou též doby *přízemí* a *odzemí*.

Střední elementy Měsíce.

Střední délka	pro 1. I. 1948 0h SČ	denní pohyb
výstupného uzlu měs. dráhy	$31^\circ,4409$	$-0^\circ,052954$
přízemí	$168^\circ,1816$	$+0^\circ,111404$
Měsíce	$294^\circ,9975$	$+13^\circ,17640$

Únor 1949

Měsíc

Den měsíci v	Světová půlnoc 0h SC = 1h SEČ.								Poledník a čas středoevropský; obzor +50° rovnob.		
	rektasc.	deklin.	paral. laxa	β	λ	col.	P	stáří	vý- chod	svrchní práh.	západ
1	23 05,5	- 9 41	54 07	+4,7	+0,3	301,7	-21,7	2,9	9 13	14 44,2	20 27
2	23 48,0	- 4 18	54 03	+3,6	-1,0	313,9	-22,2	3,9	9 25	15 23,3	21 34
3	0 29,8	+ 1 14	54 06	+2,4	-2,4	326,1	-21,8	4,9	9 37	16 02,3	22 42
4	1 11,9	+ 6 44	54 18	+1,1	-3,8	338,3	-20,7	5,9	9 49	16 42,1	23 51
5	1 55,2	+12 03	54 39	-0,2	-5,2	350,4	-18,9	6,9	10 03	17 24,3	-
6	2 41,0	+17 00	55 11	-1,6	-6,3	2,6	-16,2	7,9	10 20	18 09,8	1 03
7	3 30,1	+21 22	55 52	-3,0	-7,1	14,8	-12,6	8,9	10 42	18 59,6	2 17
8	4 23,4	+24 53	56 41	-4,2	-7,6	26,9	-8,2	9,9	11 14	19 54,3	3 33
9	5 21,0	+27 12	57 37	-5,2	-7,6	39,1	-2,9	10,9	11 58	20 53,5	4 46
10	6 22,4	+28 00	58 34	-6,0	-7,2	51,2	+2,9	11,9	12 59	21 55,3	5 50
11	7 25,8	+27 02	59 30	-6,5	-6,2	63,4	+8,7	12,9	14 18	22 57,2	6 42
12	8 29,1	+24 13	60 17	-6,5	-4,7	75,5	+13,9	13,9	15 46	23 57,1	7 18
13	9 30,4	+19 45	60 51	-6,2	-2,9	87,6	+18,0	14,9	17 19	-	7 46
14	10 28,7	+13 57	61 08	-5,3	-1,0	99,8	+20,7	15,9	18 49	0 53,7	8 07
15	11 24,2	+ 7 19	61 06	-4,1	+1,0	111,9	+22,0	16,9	20 18	1 47,1	8 24
16	12 17,6	+ 0 19	60 47	-2,7	+2,8	124,0	+22,0	17,9	21 45	2 38,3	8 40
17	13 10,0	- 6 35	60 12	-1,0	+4,4	136,2	+20,8	18,9	23 11	3 28,4	8 56
18	14 02,6	-13 00	59 28	+0,6	+5,6	148,3	+18,5	19,9	-	4 18,9	9 13
19	14 56,2	-18 35	58 39	+2,2	+6,4	160,5	+15,2	20,9	0 35	5 10,6	9 34
20	15 51,5	-23 02	57 50	+3,6	+6,8	172,6	+11,0	21,9	2 00	6 04,1	10 01
21	16 48,3	-26 10	57 03	+4,8	+6,8	184,8	+6,0	22,9	3 17	6 59,4	10 37
22	17 46,0	-27 49	56 21	+5,7	+6,6	197,0	+ 0,6	23,9	4 25	7 55,2	11 24
23	18 43,3	-27 57	55 44	+6,3	+6,2	209,2	- 4,8	24,9	5 19	8 50,2	12 23
24	19 39,0	-26 39	55 13	+6,6	+5,5	221,4	- 9,8	25,9	5 59	9 43,0	13 32
25	20 32,1	-24 05	54 48	+6,6	+4,7	233,6	-14,1	26,9	6 29	10 32,7	14 44
26	21 22,1	-20 28	54 28	+6,3	+3,7	245,7	-17,5	27,9	6 51	11 18,9	15 57
27	22 09,1	-16 03	54 13	+5,7	+2,6	258,0	-19,9	28,9	7 07	12 02,0	17 07
28	22 53,6	-11 03	54 03	+4,9	+1,3	270,2	-21,4	0,1	7 21	12 42,8	18 16

lunace č. 324 začíná dne 27. II.

Selenografická šířka Slunce

⊕ dne 6. II. v 9h 05m

10. II. -1,4°

⊕ dne 13. II. v 10h 08m

20. II. -1,3°

⊖ dne 20. II. v 01h 43m

⊖ dne 27. II. v 21h 55m

Odzemí dne 2. II. ve 3h

Přízemí dne 14. II. v 11h

Dny v měsíci	Světová půlnoc 0h SČ = 1h SEČ.								Poledník a čas středoevropský; obzor +50° rovnob.		
	rektasc.	dektin.	paral. laxa	β	λ	col.	P	stáří	vý- chod	svrchní průch.	západ
1	h m	°'	' "	°	°	°	°	d	h m	h m	h m
1	4 33,2	+25 43	55 40	-4,8	-5,8	306,0	-	7,4	2,7	5 47	14 27,8
2	5 29,3	+27 43	56 10	-5,7	-6,2	318,2	-	2,2	3,7	6 27	15 23,5
3	6 27,6	+28 16	56 43	-6,4	-6,5	330,4	+	3,3	4,7	7 23	16 20,7
4	7 26,8	+27 14	57 19	-6,7	-6,4	342,6	+	8,7	5,7	8 33	17 17,7
5	8 25,3	+24 38	57 57	-6,7	-6,1	354,9	+	13,5	6,7	9 53	18 13,1
6	9 21,9	+20 36	58 37	-6,3	-5,6	7,1	+	17,4	7,7	11 16	19 06,2
7	10 16,5	+15 20	59 15	-5,6	-4,7	19,3	+	20,2	8,7	12 42	19 57,2
8	11 09,3	+ 9 10	59 49	-4,4	-3,6	31,5	+	21,7	9,7	14 08	20 46,9
9	12 01,2	+ 2 24	60 16	-3,0	-2,2	43,7	+	22,1	10,7	15 34	21 36,6
10	12 53,3	- 4 34	60 32	-1,3	-0,7	55,8	+	21,3	11,7	17 01	22 27,6
11	13 46,8	-11 21	60 34	+0,4	+0,9	68,0	+	19,3	12,7	18 31	23 21,2
12	14 42,5	-17 29	60 20	+2,1	+2,4	80,2	+	16,2	13,7	20 01	- -
13	15 41,1	-22 32	59 51	+3,7	+3,9	92,4	+	11,9	14,7	21 29	0 17,9
14	16 42,3	-26 07	59 10	+5,0	+5,0	104,6	+	6,6	15,7	22 47	1 17,4
15	17 44,6	-27 59	58 22	+6,0	+5,9	116,7	+	0,8	16,7	23 48	2 18,2
16	18 46,1	-28 05	57 29	+6,5	+6,4	128,9	-	4,9	17,7	- -	3 18,0
17	19 44,9	-26 33	56 38	+6,8	+6,4	141,1	-	10,2	18,7	0 34	4 14,6
18	20 39,8	-23 42	55 51	+6,6	+6,0	153,3	-	14,5	19,7	1 06	5 06,7
19	21 30,5	-19 48	55 12	+6,2	+5,3	165,5	-	17,8	20,7	1 28	5 54,3
20	22 17,6	-15 10	54 41	+5,5	+4,3	177,7	-	20,2	21,7	1 44	6 38,0
21	23 01,9	-10 02	54 21	+4,6	+3,1	189,9	-	21,5	22,7	1 58	7 18,9
22	23 44,3	- 4 36	54 11	+3,4	+1,8	202,2	-	22,1	23,7	2 10	7 58,2
23	0 26,1	+ 0 59	54 10	+2,2	+0,4	214,4	-	21,8	24,7	2 22	8 37,0
24	1 08,2	+ 6 33	54 18	+0,8	-1,0	226,6	-	20,8	25,7	2 33	9 16,5
25	1 51,6	+11 57	54 34	-0,6	-2,3	238,9	-	19,0	26,7	2 45	9 57,9
26	2 37,3	+16 58	54 55	-2,0	-3,4	251,1	-	16,5	27,7	3 01	10 42,1
27	3 26,2	+21 23	55 21	-3,3	-4,3	263,4	-	13,0	28,7	3 21	11 30,2
28	4 18,6	+24 55	55 50	-4,5	-4,9	275,6	-	8,7	0,1	3 48	12 22,1
29	5 14,6	+27 16	56 20	-5,5	-5,3	287,9	-	3,6	1,1	4 25	13 17,7
30	6 13,3	+28 11	56 50	-6,2	-5,4	300,1	+	1,9	2,1	5 17	14 15,4
31	7 13,0	+27 31	57 20	-6,6	-5,3	312,4	+	7,4	3,1	6 24	15 13,2

lunace č. 327 začíná dne 27. V.

Selenografická šířka Slunce

⊕ dne 5. V. v 22h 33m 1. V. +0,4°

⊖ dne 12. V. ve 13h 51m 11. V. +0,7°

⊖ dne 19. V. ve 20h 22m 21. V. +0,9°

⊖ dne 27. V. ve 23h 24m 31. V. +1,1°

Přízemí dne 10. V. v 16h

Odzemí dne 22. V. v 15h

Říjen 1949

Měsíc

Den v měsíci	Světová půlnoc 0h SČ = 1h SEČ.									Poledník a čas středoevropský; obzor +50° rovnob.		
	rektasc.	deklin.	paral- laxa	β	λ	col.	P	stáří	vý- chod	svrchní průch.	západ	
1	h 20 10,8	–25 20	56 03	+6,7	+7,3	14,8	–12,1	8,5	16 08	20 12,3	—	—
2	21 03,3	–21 49	55 27	+6 2	+6,7	27,0	–16,0	9,5	16 29	20 59,3	0 25	
3	21 52,1	–17 24	54 57	+5,4	+5,8	39,1	–18,8	10,5	16 44	21 42 8	1 40	
4	22 37,8	–12 21	54 34	+4,4	+4,8	51,3	–20,7	11,5	16 57	22 23,6	2 53	
5	23 21,2	–6 54	54 17	+3,2	+3,6	63,5	–21,8	12,5	17 10	23 03,0	4 02	
6	0 03,4	–1 16	54 06	+1,9	+2,3	75,6	–22,0	13,5	17 20	23 41,9	5 11	
7	0 45,1	+ 4 24	53 59	+0,5	+0,9	87,8	–21,4	14,5	17 31	—	6 19	
8	1 27,4	+ 9 54	53 58	–0,9	–0,5	100,0	–20,1	15,5	17 43	0 21,2	7 27	
9	2 11,2	+15 03	54 02	–2,2	–1,9	112,1	–18,1	16,5	17 58	1 02,1	8 38	
10	2 57,0	+19 41	54 13	–3,5	–3,3	124,3	–15,2	17,5	18 18	1 45,4	9 50	
11	3 45,7	+23 34	54 29	–4,7	–4,5	136,5	–11,6	18,5	18 44	2 31,7	11 02	
12	4 37,5	+26 29	54 52	–5,6	–5,6	148,6	–7,2	19,5	19 19	3 21,5	12 12	
13	5 32,2	+28 11	55 23	–6,3	–6,5	160,8	–2,2	20,5	20 09	4 14,4	13 15	
14	6 29,0	+28 30	56 02	–6,7	–7,1	173,0	–3,2	21,5	21 12	5 09,4	14 06	
15	7 26,7	+27 18	56 48	–6,8	–7,4	185,2	+8,4	22,5	22 29	6 05,3	14 45	
16	8 24,0	+24 35	57 40	–6,6	–7,3	197,4	+13,2	23,5	23 52	7 00,5	15 14	
17	9 20,1	+20 25	58 35	–6,0	–6,8	209,6	+17,1	24,5	—	7 54,2	15 36	
18	10 14,6	+15 01	59 30	–5,0	–5,9	221,8	+19,9	25,5	1 17	8 46,1	15 54	
19	11 07,9	+ 8 33	60 20	–3,6	–4,6	234,0	+21,6	26,5	2 44	9 36,9	16 09	
20	12 00,7	+ 1 38	60 58	–2,0	–2,9	246,2	+22,0	27,5	4 12	10 27,6	16 24	
21	12 54,1	– 5 35	61 20	–0,2	–1,1	258,4	+21,2	28,5	5 42	11 19,4	16 40	
22	13 49,2	–12 32	61 23	+1,6	+0,9	270,6	+19,2	0,1	7 14	12 13,6	16 59	
23	14 46,9	–18 44	61 05	+3,2	+2,9	282,8	+16,0	1,1	8 48	13 11,1	17 23	
24	15 47,6	–23 41	60 30	+4,7	+4,6	295,0	+11,5	2,1	10 20	14 11,6	17 56	
25	16 50,6	–27 00	59 42	+5,8	+6,1	307,2	+ 6,1	3,1	11 43	15 13,9	18 42	
26	17 54,3	–28 28	58 46	+6,5	+7,2	319,4	+ 0,1	4,1	12 49	16 15,5	19 43	
27	18 56,5	–28 06	57 48	+6,8	+7,7	331,6	–5,7	5,1	13 38	17 13,8	20 55	
28	19 55,3	–26 07	56 53	+6,7	+7,9	343,8	–10,8	6,1	14 12	18 07,7	22 12	
29	20 49,7	–22 50	56 04	+6,3	+7,6	356,0	–15,0	7,1	14 35	18 56,7	23 28	
30	21 40,0	–18 34	55 22	+5,6	+7,0	8,2	–18,2	8,1	14 52	19 41,5	—	
31	22 26,5	–13 39	54 50	+4,6	+6,0	20,3	–20,3	9,1	15 06	20 23,1	0 42	

lunace č. 332 začíná dne 21. X.

Selenografická šířka Slunce

② dne 7. X. ve 03h 52m

8. X. +0,1°

④ dne 15. X. v 05h 06m

18. X. –0,2°

③ dne 21. X. ve 22h 23m

28. X. –0,5

⑤ dne 28. X. v 18h 04m

• Odzemí dne 7. X. v 18h

Přízemí dne 21. X. v 16h

Den v měsíci	Světová půlnoc 0h SČ = 1h SEČ.								Poledník a čas středoevropský; obzor +50° rovnob.		
	rektasc.	deklin.	paral- laxa	β	λ	col.	P	stáří	vý- chod	svrchní průch.	západ
1	h 23 10,4	m — 8 17	54 26	+3,5	+4,8	32,5	-21,6	10,1	15 18	21 02,8	1 52
2	23 52,7	— 2 42	54 10	+2,2	+3,5	44,7	-22,0	11,1	15 29	21 41,5	3 01
3	0 34,4	+ 2 57	54 02	+0,9	+2,1	56,8	-21,6	12,1	15 40	22 20,6	4 09
4	1 16,4	+ 8 30	54 04	-0,5	+0,7	69,0	-20,5	13,1	15 52	23 00,9	5 17
5	1 59,8	+13 46	54 04	-1,9	-0,7	81,1	-18,7	14,1	16 06	23 43,5	6 27
6	2 45,2	+18 33	54 13	-3,2	-2,0	93,2	-16,0	15,1	16 24	—	7 38
7	3 33,5	+22 39	54 27	-4,4	-3,2	105,4	-12,6	16,1	16 48	0 29,1	8 51
8	4 24,8	+25 49	54 45	-5,4	-4,3	117,5	— 8,3	17,1	17 21	1 18,0	10 03
9	5 18,9	+27 50	55 08	-6,1	-5,2	129,7	— 3,4	18,1	18 05	2 10,1	11 08
10	6 15,2	+28 29	55 36	-6,6	-5,9	141,8	+ 1,8	19,1	19 04	3 04,5	12 03
11	7 12,2	+27 39	56 09	-6,7	-6,4	154,0	+ 7,1	20,1	20 15	3 59,6	12 45
12	8 08,8	+25 21	56 47	-6,6	-6,6	166,2	+11,9	21,1	21 34	4 54,0	13 17
13	9 03,9	+21 40	57 29	-6,0	-6,6	178,3	+16,0	22,1	22 57	5 46,7	13 40
14	9 57,1	+16 47	58 15	-5,2	-6,2	190,5	+19,1	23,1	—	6 37,3	13 58
15	10 48,8	+10 55	59 02	-4,0	-5,6	202,7	+21,1	24,1	0 20	7 26,5	14 14
16	11 39,8	+ 4 22	59 46	-2,6	-4,6	214,8	+22,0	25,1	1 44	8 15,1	14 28
17	12 31,1	— 2 34	60 23	-0,9	-3,3	227,0	+21,7	26,1	3 09	9 04,4	14 43
18	13 24,0	— 9 30	60 50	+0,8	-1,7	239,2	+20,3	27,1	4 37	9 56,1	15 00
19	14 19,7	-15 59	61 00	+2,5	+0,1	251,4	+17,7	28,1	6 09	10 51,3	15 21
20	15 18,9	-21 32	60 53	+4,1	+1,9	263,6	+13,7	29,1	7 42	11 50,5	15 49
21	16 21,6	-25 39	60 27	+5,3	+3,7	275,8	+ 8,7	0,7	9 13	12 53,1	16 28
22	17 26,6	-27 58	59 47	+6,2	+5,2	288,0	+ 2,8	1,7	10 30	13 56,9	17 24
23	18 31,3	-28 21	58 57	+6,6	+6,4	300,2	— 3,3	2,7	11 29	14 59,0	18 34
24	19 33,4	-26 54	58 01	+6,6	+7,1	312,4	— 8,1	3,7	12 09	15 56,9	19 52
25	20 31,1	-23 57	57 05	+6,3	+7,4	324,6	-13,6	4,7	12 38	16 49,5	21 11
26	21 24,0	-19 53	56 13	+5,7	+7,2	336,8	-18,2	5,7	12 57	17 36,9	22 27
27	22 12,6	-15 02	55 29	+4,8	+6,6	349,0	-19,7	6,7	13 13	18 20,3	23 40
28	22 57,7	— 9 44	54 53	+3,7	+5,6	1,1	-21,2	7,7	13 25	19 00,9	— —
29	23 40,7	— 4 09	54 28	+2,4	+4,4	13,3	-21,9	8,7	13 37	19 40,0	0 49
30	0 22,5	+ 1 29	54 12	+1,1	+3,1	25,4	-21,8	9,7	13 48	20 18,9	1 57

lunace č. 333 začíná dne 20. XI.

Selenografická šířka Slunce

③ dne 5. XI. ve 22h 09m

7. XI. —0,8°

④ dne 13. XI. v 16h 47m

17. XI. —1,0°

⑤ dne 20. XI. v 08h 29m

27. XI. —1,2°

⑥ dne 27. XI. v 11h 01m

Ozemí dne 3. XI. v 19h

Přízemí dne 19. XI. v 03h

C. Zatmění Slunce.

Zatmění.

V r. 1949 jsou dvě částečná zatmění Slunce (28. dubna a 21. října) a dvě úplná zatmění Měsíce (13. dubna a 7. října). V tomto oddíle je zmínka o části zatmění Slunce.

Částečné zatmění Slunce dne 28. dubna 1949 (u nás viditelné).

Elementy zatmění: Světový čas konjunkce v rektasc., duben 28^d 8^h 52^m 50,5 ŠC.

Rektascense Slunce a Měsíce 2^h 21^m 29,49^s hodinový pohyb

Deklinace Slunce +14° 5' 42,4'' hodinový pohyb + 0' 47,3''

Deklinace Měsíce +15° 17' 57,4'' hodinový pohyb +12' 22,8''

Parallaxa aeq. hor. Slunce 8,7'' poloměr Slunce 15' 52,9''

Parallaxa aeq. hor. Měsíce 54' 37,5'' poloměr Měsíce 14' 5,24''

Okolnosti zatmění: zem. délka zem. šířka

Zatemnění začíná 5^h 51,8^m ŠC + 5° 20' +25 15'

největší zatmění 7^h 48,4^m ŠC + 55° 56' +62 4'

zatmění končí 9^h 44,5^m ŠC -165° 55' +69 40'

největší velikost zatmění = 0,609 (Sluneční průměr = 1,0).

Zatmění je viditelné v severozápad. Africe, SV části Atl. oceánu, Grónska, celé Evropě a v nejsevernějších částech Asie.

Průběh zatmění u nás:

	začátek zatm.	střed zatm.	konec zatm.
Praha:	7 ^h 24,9 ^m SEČ	8 ^h 16,1 ^m SEČ	9 ^h 10,6 ^m SEČ
Brno:	7 ^h 25,3 ^m SEČ	8 ^h 14,9 ^m SEČ	9 ^h 10,7 ^m SEČ
Skalnaté Pleso:	7 ^h 29,1 ^m SEČ	8 ^h 16,5 ^m SEČ	9 ^h 12,4 ^m SEČ

	pos. úhel. od severu	od zenitu	velikost zatmění	pos. úhel. od severu	od zenitu
Praha:	282,2°	323,4°	0,287	10,7°	45,4°
Brno:	283,9°	325,9°	0,252	7,9°	42,6°
Skalnaté Pleso:	286,6°	327,9°	0,223	7,2°	39,1°

Obraz průběhu zatmění v Praze jě zobrazen v obr. 6 na str. 61.

Částečné zatmění Slunce dne 21. října 1949 (u nás neviditelné).

Toto zatmění je viditelné u protinožců: částečně v Australii na Novém Zélandě a v Antarktidě. Nejv. velikost zatmění = 0,964 (Slun. poloměr = 1,0).

MEZINÁRODNÍ DOPLNĚK H. R. 1949:

Na doporučení komise pro efemeridy při Mezinárodní astronomické unii vydáváme mezinárodní doplněk, který obsahuje:

I. a II. *Podrobnou efemeridu měsíčních zatmění*. Tato se skládá ze základních elementů zatmění, z poloh (λ, φ) i mapky středního terminátoru, z průběhu posičního úhlu P na něm a z relativních poloh Měsice vůči středu slunce v pravoúhlých (x, y) a polárních (ρ, φ) souřadnic v rovníkové soustavě. Efemerida je doplněna průběhem zatmění v číselné formě.

III. a IV. *Elementy zákrytů slabších hvězd při zatmění Měsice* podle Döllenovy methody.

V. *Zákryty hvězd viditelné v Praze* ($\lambda_0 = -14,418^\circ$, $\varphi_0 = +50,088^\circ$) po celý rok. Čas zákrytu pro místo o poloze λ, φ obdržíme ze vzorce

$$t = T + a(\lambda - \lambda_0) + b(\varphi - \varphi_0).$$

Tyto údaje nám byly zaslány z ústředí H. M. Nautical Almanac Office v Londýně.

VI. *Polohu zemského apexu* a to: střední délku l , rektascensi α , deklinaci δ pro střední ekvinokceum 1949,0 a R hodinový úhel apexu na greenwichském poledníku — 6h v 0h SC.

Supplément International de l'Annuaire Astronomique pour 1949.

Sur la recommandation de la Commission des éphémérides de l'Union Astronomique Internationale nous faisons paraître le *Supplément International* de notre *Annuaire Astronomique* destiné à compléter les éphémérides mondiales. Le Supplément International 1949 contient:

I. et II. *L'éphéméride détaillée des éclipses de Lune*: Les éléments de base, les positions (λ, φ) et la carte du terminateur moyen de l'ombre ainsi que les angles de positions P sur le terminateur, les positions relatives de la Lune rectangulaires (x, y) et polaires (ρ, φ) dans le système équatorial.

III. et IV. *Eléments d'occultations des étoiles faibles pendant les éclipses de Lune* d'après la méthode de Döllen.

V. *Occultations des étoiles visibles à Prague* ($\lambda_0 = -14,418^\circ$, $\varphi_0 = +50,088^\circ$). Le moment d'occultation pour le lieu λ, φ s'obtient d'après

$$t = T + a(\lambda - \lambda_0) + b(\varphi - \varphi_0).$$

Ces indications nous ont été fournies par H. M. Nautical Almanac Office à Londres.

VI. *Positions de l'apex terrestre*. La longitude moyenne l , l'ascension droite α , la déclinaisons δ rapportées à l'équinoxe moyen de 1949,0 et R l'angle horaire de l'apex sur le méridien de Greenwich — 6h à 0h U. T.

Státní hvězdárna v Praze.

Observatoire National de Prague.

I. Úplné zatmění Měsice 13. dubna 1949.

I. Éclipse totale de Lune le 13 avril 1949.

Základní elementy — Éléments de base.

S. Č. T. U.	Slunce — Soleil			Měsíc — Lune			π éq
	α	δ	α	δ			
h	h m s	° ' "	h m s	° ' "			
1	1 24 16,48	+ 8 51 45,1	13 18 00,45	- 7 46 09,3	61 09,9		
2	24 25,69	52 39,7	20 16,51	8 03 31,2	09,4		
3	24 34,89	53 34,3	22 32,73	20 50,0	08,8		
4	24 44,10	54 28,8	24 49,10	38 05,6	08,1		
5	24 53,30	55 23,3	27 05,63	55 17,7	07,4		
6	25 02,51	56 17,7	29 22,33	9 12 26,3	06,7		
7	25 11,72	57 12,2	31 39,10	29 31,4	06,0		

S. Č. T. U.	Slunce — Soleil		Země — Terre		Měsíc — Lune		π pa
	Colong.*)	Lat.*)	R	Long.*)	Lat.*)	R	
h	°	°	' "	°	°	' "	°
1	86,78	- 0,06	15 57,0	+ 1,40	- 0,55	16 39,2	20,51
2	87,28	0,06	56,9	1,48	0,48	39,1	20,43
3	87,79	0,06	56,9	1,56	0,41	38,9	20,35
4	88,30	0,06	56,9	1,63	0,33	38,7	20,27
5	88,80	0,05	56,9	1,71	0,26	38,6	20,17
6	89,31	0,05	56,9	1,79	0,18	38,4	20,08
7	89,82	0,05	56,9	1,87	0,10	38,2	19,98

*) Selenografické souřadnice — Coordonées sélénographiques $\pi\odot=8,8''$.

pa Posíční úhel osy — Angle de position de l'axe.

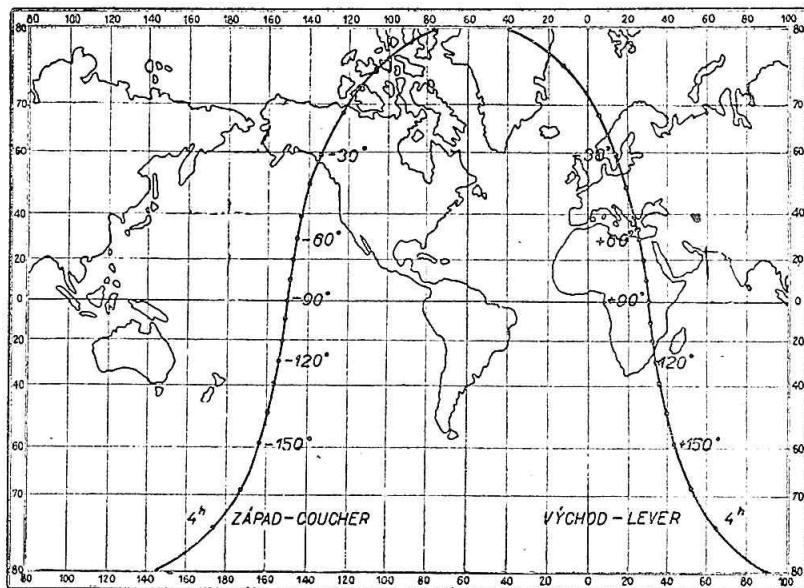
Průběh zatmění — Circonstances de l'éclipse.

Vstup do polostínu — Entrée dans la pénombre	IV 13d 1h 31,6m	SČ — T. U.
Vstup do plného stínu — Entrée dans l'ombre	2 27,7	" "
Počátek úplného zatmění — Début de l'éclipse totale	3 28,0	" "
Střed zatmění — Milieu de l'éclipse totale	4 10,9	" "
Konec úplného zatmění — Fin de l'éclipse	4 53,8	" "
Výstup z plného stínu — Sortie de l'ombre	5 54,1	" "
Výstup z polostínu — Sortie de la pénombre	6 50,3	" "
Posiční úhel vstupu — Angle de position de l'entrée	131°	
Posiční úhel výstupu — Angle de position de la sortie	— 77°	
Velikost zatmění — Grandeur de l'éclipse	1,432	

Střední terminátor stínu ve 4h SC.

Terminateur moyen de l'ombre à 4h T. U.

φ	-81,9°	-70°	-60°	-50°	-40°	-20°	0°	+2°	+40°	+50°	+60°	+70°	+80,3°
Při východu Slunce — Au lever du Soleil													
λ	120E	53E	44E	39E	36E	32E	29E	26E	22E	18E	13E	2E	60W
P	180	162	151	141	130	110	90	70	50	39	28	17	0
Při západu Slunce — Au coucher du Soleil													
λ	120E	172W	163W	159W	156W	152W	149W	144W	142W	138W	128W	122W	60W
P	-180	-162	-151	-141	-130	-110	-90	-70	-50	-39	-28	-17	0

Relativní polohy Měsíce vůči středu zemského stínu.
Positions relatives de la Lune par rapport au centre de l'ombre.

S Č. T. U.	x	y	p	p			
h m							
1 30	-77,42	+5,25	+57,34	96,27	-5,83	- 53,53	+0,59
40	72,17	5,25	54,61	90,44	5,82	52,94	0,67
50	66,92		51,88	84,62		52,27	
	5,24		2,74		5,81		0,77
2 00	-61,68	5,24	+49,14	78,81	5,79	- 51,50	0,89
10	56,44	5,24	46,40	73,02	5,77	50,61	1,04
20	51,20	5,25	43,67	67,25	5,74	49,57	1,23
30	45,95	5,25	40,94	61,51	5,71	48,34	1,49
40	40,70	5,24	38,20	55,80	5,65	46,85	1,83
50	35,46		35,47	50,15		45,02	
	5,24		2,73		5,61		2,29
3 00	-30,22	5,24	+32,74	44,54	5,50	- 42,73	2,95
10	24,98	5,25	30,01	39,04	5,38	39,78	3,89
20	19,73	5,24	27,28	33,66	5,15	35,89	5,33
30	14,49	5,24	24,56	28,51	4,80	30,56	7,59
40	9,25	5,24	21,83	23,71	4,18	22,97	
50	4,00	5,25	19,11	19,53		11,84	11,13
	5,24		2,72		3,11		16,13
4 00	+ 1,24	5,24	+16,39	16,42	1,31	+ 4,29	21,02
10	6,48	5,24	13,67	15,12		25,31	21,62
20	11,72	5,24	10,95	16,03		46,93	
30	16,96	5,24	8,23	18,84		64,11	17,18
40	22,20	5,24	5,52	22,87		76,07	11,96
50	27,44		2,80	27,57		84,20	
	5,24		2,71		5,10		5,68
5 00	+32,68	5,24	+ 0,09	32,67	5,33	+ 89,88	4,13
10	37,92	5,24	- 2,62	38,00	5,50	94,01	3,09
20	43,16	5,24	5,33	43,50	5,57	97,10	2,39
30	48,40	5,24	8,03	49,07		99,49	
40	53,64	5,24	10,74	54,72		101,89	1,90
50	58,88	5,24	13,44	60,41		102,93	1,54
	5,24		2,70		5,73		1,29
6 00	+64,12	5,24	-16,14	66,14	5,76	+104,22	1,07
10	69,36	5,24	18,84	71,90	5,78	105,29	0,91
20	74,60	5,23	21,54	77,68		106,20	
30	79,83	5,23	24,24	83,47		106,99	0,79
40	85,06	5,23	26,93	89,27		107,67	0,68
50	90,30	5,24	29,63	95,09		108,28	1,61
	5,24		2,69		5,84		0,53
7 00	+95,54		-32,32	100,93		+108,81	

II. Úplné zatmění Měsíce 6.—7. října 1949.

II. Éclipse totale de Lune le 6—7 octobre 1949.

Základní elementy — Éléments de base.

S. Č. T. U.	Slunce — Soleil			Měsíc — Lune			π éq
	α	δ	α	δ			
h 23	h m s 12 49 07,19	° ' " -5 16 15,0	h m s 0 43 23,82	° ' " +4 09 35,2	h m s 53 59,6		
0	49 16,33	17 12,6	45 08,51	23 37,1			59,4
1	49 25,45	18 10,1	46 53,26	37 38,0			59,8
*2	49 34,58	19 07,6	48 38,06	51 37,9			59,1
3	49 43,72	20 05,1	50 22,93	5 05 36,7			59,0
4	49 52,84	21 02,6	52 07,87	19 34,3			58,9
5	50 01,98	22 00,1	53 52,88	33 30,8			58,7
6	50 11,10	22 57,6	55 37,96	47 26,1			58,6
7	50 20,03	23 55,1	57 23,13	6 01 20,1			58,5

S. Č. T. U.	Slunce — Soleil			Země — Terre		Měsíc — Lune	
	Colong.*)	Lat.*)	R	Long.*)	Lat.*)	R	pa
h 23	° 87,30	° +0,09	' " 16 00,3	° +0,97	° +0,60	' " 14 42,0	° 338,55
0	87,81	0,09	00,3	0,91	0,54	41,9	58
1	88,32	0,09	00,3	0,85	0,48	41,9	62
2	88,82	0,09	00,3	0,79	0,42	41,9	66
3	89,33	0,09	00,3	0,73	0,36	41,9	70
4	89,84	0,09	00,4	0,67	0,31	41,8	75
5	90,34	0,08	00,4	0,61	0,25	41,8	79
6	90,85	0,08	00,4	0,55	0,19	41,8	83
7	91,36	0,08	00,4	0,50	0,13	41,7	88

*) Selenografické souřadnice — Coordonnées séleénographiques $\pi \odot = 8,8''$.

p_a Posiční úhel osy — Angle de position de l'axe.

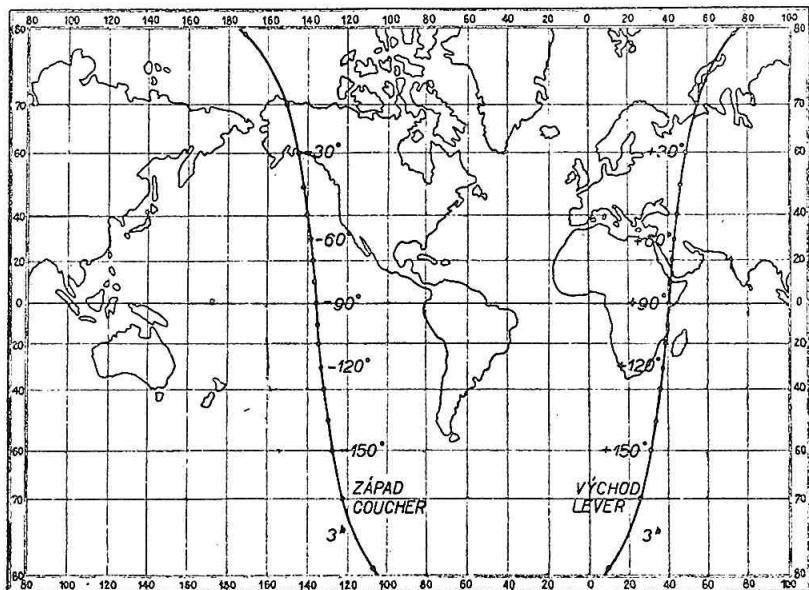
Průběh zatmění — Circonstance de l'éclipse.

Vstup do polostínu — Entrée dans la pénombre	X	6d 23h 50,1m	SČ — T. U.
Vstup do plného stínu — Entrée dans l'ombre	7	01 04,7	" "
Počátek úplného zatmění — Début de l'éclipse totale	02	19,5	" "
Střed zatmění — Milieu de l'éclipse	02	56,4	" "
Konec úplného zatmění — Fin de l'éclipse totale	03	33,2	" "
Výstup z plného stínu — Sortie de l'ombre	04	48,1	" "
Výstup z polostínu — Sortie de la pénombre	06	02,7	" "
Posiční úhel vstupu — Angle de position de l'entrée			42°
Posiční úhel výstupu — Angle de position de la sortie			260°
Velikost zatmění — Grandeur de l'éclipse			1,228

Střední terminátor stínu ve 3h SC.

Terminateur moyen de l'ombre à 3h T. U.

φ	-83,8°	-70°	-60°	-50°	-40°	-20°	0°	+20°	+40°	+50°	+60°	+70°	+85,6°
Při východu Slunce — Au lever du Soleil.													
λ	48W	26E	31E	34E	36E	39E	41E	43E	45E	47E	49E	54E	132E
P	180	161	151	140	130	110	90	70	50	40	30	19	0
Při západu Slunce — Au coucher du Soleil.													
λ	38W	123W	128W	131W	133W	135W	137W	139W	141W	142W	145W	149W	132E
P	-180	-161	-151	-140	-130	-110	-90	-70	-50	-40	-30	-19	0

Relativní polohy Měsíce vůči středu zemského stínu.
Positions relatives de la Lune par rapport au centre de l'ombre.

S. Č. T. U.	x	y	p	p
h m	,	,	,	,
23 50	-65,75	-55,77	86,15	+ 229,72
0 00	-61,78 3,98	+3,97 -53,59 2,17	-4,42 81,73 4,41	-0,64 + 229,08 0,71
10	57,80 3,98	51,42 2,18	77,32 4,39	228,37 0,80
20	53,82 3,97	49,24 1,18	72,93 4,38	227,57 0,90
30	49,85 3,98	47,06 2,17	68,55 4,37	226,67 1,01
40	45,87 3,98	44,89 2,18	64,18 4,36	225,66 1,19
50	41,90	42,71 2,18	59,82	224,47
	3,98	2,17	4,33	1,36
1 00	-37,92	-40,54 2,18	55,49 4,29	+ 223,11 1,59
10	33,95 3,97	38,36 2,17	51,20 4,24	221,52 1,87
20	29,98 3,97	36,19 2,18	46,96 4,17	219,65 2,24
30	26,00	34,01 2,17	42,79 4,09	217,41 2,72
40	22,03 3,97	31,84 2,17	38,70 3,98	214,69 3,36
50	18,06 3,97	29,67 2,17	34,72	211,33
	3,98	2,17	3,83	4,22
2 00	-14,08 3,98	-27,50 2,18	30,89 3,62	+ 207,11 5,36
10	10,10	25,32 2,17	27,27	201,75
20	6,13 3,97	23,15 2,17	23,95	194,83
30	2,16 3,97	20,98 2,17	21,10	185,87
40	+ 1,81 3,97	18,81 2,17	18,81	174,50
50	5,79 3,98	16,64 2,17	17,60	160,81
	3,97	2,17	0,14	14,76
3 00	+ 9,76 3,97	-14,47 2,17	17,46	+ 146,05
10	13,73 3,98	12,30 2,16	18,44	131,84
20	17,71 3,98	10,14 2,17	20,40	119,77
30	21,69 3,97	7,97 2,16	23,11	110,16
40	25,66 3,97	5,81 2,17	26,31	102,73
50	29,63 3,98	3,64 2,17	29,86	96,96
	3,98	2,17	3,78	4,48
4 00	+ 33,61 3,97	- 1,47 2,16	33,64 3,96	+ 92,48 3,55
10	37,58	+ 0,69 2,17	37,60 4,07	88,93 2,89
20	41,55 3,98	2,86 2,16	41,67 4,14	86,04 2,38
30	45,53 3,98	5,02 2,17	45,81 4,22	83,66 1,95
40	49,51 3,98	7,19 2,16	50,03 4,26	81,71 1,67
50	53,48 3,97	9,35 2,16	54,29	80,04
	3,98	2,16	4,31	1,41
5 00	+ 57,46 3,97	+ 11,51 2,16	58,60 4,34	+ 78,63 1,22
10	61,43 3,98	13,67 2,16	62,94 4,37	77,41 1,07
20	65,41 3,97	15,83 2,16	67,31 4,38	76,34 0,93
30	69,38	17,99 2,17	71,69 4,39	75,41 0,83
40	73,35 3,97	20,16 2,16	76,08 4,42	74,58 0,74
50	77,33 3,98	22,32 2,16	80,50	73,84
	3,97	2,16	4,43	0,66
6 00	+ 81,30 3,97	+ 24,48 2,15	84,93 4,44	+ 73,18 0,58
10	85,27	26,63	89,37	72,60

Zákryty při úplném zatmění Měsíce.

Occultations des étoiles pendant l'éclipse de Lune.

Veličiny potřebné pro výpočet zákrytů při úplném zatmění Měsíce podle methody W. Döllena (viz na př. Th. Wittram: Izvěstija russkago astronomičeskago obočestva v. 16 p. 158—1910, nebo K. Dubrovsky: Astr. Nachrichten № 5309) jsou tyto:

T stř. světový čas SC

ΔT redukce stř. času na čas hvězdný

Θ hvězdný čas v střední Greenw. půlnoc v den zatmění

α zdánlivá geocentrická rektascence Měsíce

δ zdánlivá geocentrická deklinace Měsíce

α^* zdánlivá rektascense zákrytové hvězdy

δ^* zdánlivá deklinace zákrytové hvězdy

α_0 rektascense středu mapy

δ_0 deklinace středu mapy

π vodorovná parallaxa rovníková

λ zeměpisná délka pozorovacího místa

φ' geocentrická šířka pozorovacího místa

ρ vzdálenost pozorovacího místa od středu Země

X, Y pravouhlé souřadnice zákrytové hvězdy, vyjádřené v mm a vztažené ke středu mapy (α_0, δ_0) jako počátku.

x, y pravouhlé souřadnice topocentrické středu Měsíce v mm, vztažené ke středu mapy (α_0, δ_0) jako počátku

R poloměr Měsíce v mm.

Les valeurs nécessaires pour le calcul des occultations pendant l'éclipse de Lune d'après la méthode de W. Döllen (voir p. e. Th. Wittram: Izvěstija rus. astr. občestva v. 16—1910, ou K. Doubrovsky AN 5309) utilisant une carte des étoiles en projection du Mercator, sont les suivantes:

T le temps universel moyen U. T.

ΔT la correction pour convertir le temps moyen en temps sidéral

Θ le temps sidéral à Greenwich à 0^h UT

α l' ascension droite app. géocentrique de la Lune

δ la déclinaison app. géocentrique de la Lune

α^* l' ascension droite app. de l'étoile occultée

δ^* la déclinaison app. de l'étoile occultée

α_0 l' ascension droite du centre de la carte

δ_0 la déclinaison du centre de la carte

π la parallaxe horizontale — équatoriale de la Lune

λ la longitude géographique du lieu d'observation

φ' la latitude géocentrique du lieu d'observation

ρ la distance du lieu d'observ. au centre de la Terre

X, Y les coordonées réctilignes des étoiles occultées se rapportant au centre de la carte (α_0, δ_0) en mm.

x, y les coordonées réctilignes topocentriques de la Lune se rapportant au centre de la carte (α_0, δ_0) en mm.

R le demi-diamètre de la Lune en mm.

Puis les quantités cherchées sont données par les relations suivantes:

$$\begin{aligned}\gamma &= T + \Delta T + \Theta_0 - \alpha & t &= \gamma - \lambda \\ a &= \operatorname{cosec} \pi \cos \delta & \zeta &= \rho \cos \varphi' \\ b &= \operatorname{cosec} \pi \sin \delta & \eta &= \rho \sin \varphi'\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\mu \sin \Delta \alpha &= -\sin t \\ \mu \cos \Delta \alpha &= a/\zeta - \cos t \\ \operatorname{tg} \delta &= (b - \eta) / \mu \cdot \zeta\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}x_{mm} &= (\alpha - \alpha_0)^s + \Delta \alpha^s & X_{mm} &= (\alpha_* - \alpha_0)^s \\ y_{mm} &= 4(\delta - \delta_0)' \sec^{1/2} (\delta + \delta_0) & Y_{mm} &= 4(\delta_* - \delta_0)' \sec^{1/2} (\delta_* + \delta_0) \\ R_{mm} &= 3748 / \mu \cdot \zeta\end{aligned}$$

δ	$y(\delta, = -9^\circ 0' 0'')$	δ	$y(\delta, = +5^\circ 0' 0'')$
- 8 00	242,665	+ 6 00	241,110
05	222,467	+ 5 55	221,002
10	202,265	50	200,897
15	182,059	45	180,795
20	161,848	40	160,696
25	141,633	35	140,599
30	121,413	30	120,506
35	101,189	25	100,415
40	80,960	20	80,326
45	60,727	15	60,241
50	40,489	10	40,158
55	20,247	05	20,078
- 9 00	0,000	+ 5 00	0,000
05	- 20,252	+ 4 55	- 20,075
10	- 40,508	50	- 40,148
15	- 60,769	45	- 60,218
20	- 81,035	40	- 80,286
25	- 101,306	35	- 100,351
30	- 121,581	30	- 120,414
35	- 141,862	25	- 140,474
40	- 162,147	20	- 160,532
45	- 182,437	15	- 180,588
50	- 202,732	10	- 200,642
55	- 223,032	05	- 220,693
-10 00	- 243,337	+ 4 00	- 240,742

Zatmění Měsice dne 13. dubna 1948 — L'éclipse de Lune le 13 avril 1948

Efemerida Měsice: — L'éphéméride de la Lune:

T (SČ=U.T.)	γ	a			$a - \alpha_0$
		h	m	s	s
3 20	3 20 38	55,619	—8,256	—101,7	
30	30 17	55,614	—8,303	—79,0	
40	39 56	55,608	—8,350	—56,3	
50	49 35	55,603	—8,396	—33,5	
4 00	59 14	55,598	—8,443	—10,8	
10	4 08 53	55,592	—8,490	+ 11,9	
20	18 32	55,587	—8,536	+ 34,7	
30	28 10	55,581	—8,583	+ 57,4	
40	37 49	55,576	—8,630	+ 80,2	
50	47 28	55,570	—8,676	+ 103,0	
5 00	57 07	55,565	—8,723	+ 125,7	

Seznam zákryt. hvězd ($mg \leq 9,0$) — Catalogue des étoiles occultées ($mg \leq 9,0$)
 $\alpha_0 = 13^{\text{h}} 25^{\text{m}} 0^{\text{s}}$ $\delta_0 = -9^{\circ} 0' 0''$

N°	* BD	mg	$\alpha_{\text{* app.}}$	$\delta_{\text{* app.}}$	X ^{mm}	Y ^{mm}
1	—6,3795	8,8	13 19 11,9	— 7 29 0	—348,1	+367,8
2	—8,3540	8,3	13 19 28,2	— 8 47 41	—331,8	+ 49,8
3	—7,3599	8,5	13 19 40,0	— 8 26 14	—320,0	+136,6
4	—6,3796	8,3	13 19 43,4	— 7 16 44	—316,6	+417,7
5	—8,3544	8,3	13 20 46,3	— 9 8 38	—253,7	— 35,0
6	—7,3607	8,8	13 21 7,9	— 8 14 46	—232,1	+163,0
7	—9,3683	8,7	13 21 45,9	—10 10 37	—134,1	—286,4
8	—8,3550	7,2	13 22 35,8	— 8 31 28	—144,2	+115,5
9	—6,3811	8,2	13 22 42,5	— 7 19 05	—137,5	+407,3
10	—8,3559	8,7	13 24 50,8	— 8 55 55	— 9,2	+ 16,6
11	—6,3821	9,0	13 25 41,7	— 7 24 19	+ 41,7	+387,0
12	—8,3562	8,0	13 25 49,0	— 9 29 02	+ 49,0	—117,7
13	—9,3701	8,8	13 26 37,9	—10 07 04	+ 97,9	—271,9
14	—8,3566	8,7	13 26 42,0	— 8 31 34	+102,0	+115,1
15	—6,3827	8,7	13 27 44,8	— 7 26 38	+164,8	+377,7
16	—8,3570	8,8	13 27 55,9	— 9 18 22	+175,9	— 74,4
17	—8,3572	8,7	13 28 6,9	— 8 30 54	+186,9	+117,8
18	—8,3574	8,5	13 28 14,2	— 9 26 02	+194,2	—105,5
19	—7,3633	8,1	13 28 15,3	— 7 36 16	+195,3	+338,7
20	—8,3576	7,5	13 28 43,8	— 8 50 55	+223,8	+ 36,8
21	—7,3635	8,2	13 28 51,7	— 7 44 43	+231,7	+304,4
22	—9,3706	8,2	13 29 9,1	— 9 59 59	+249,1	—243,2
23	—8,3577	9,0	13 29 13,4	— 9 08 52	+253,4	— 35,9
24	—6,3832	8,9	13 29 18,2	— 7 19 44	+258,2	+405,6
25	—6,3834	8,5	13 29 41,8	— 7 10 46	+281,8	+441,9
26	—9,3710	8,7	13 29 55,9	— 9 56 39	+295,9	—229,9
27	—8,3580	9,0	13 30 7,9	— 8 54 54	+307,9	+ 24,7
28	—9,3711	5,8	13 30 18,4	— 9 54 22	+318,4	—220,5
29	—7,3639	7,0	13 30 33,9	— 8 11 14	+333,9	+197,3
30	—6,3839	7,0	13 30 46,3	— 7 21 54	+346,3	+396,8
31	—7,3642	7,5	13 30 48,3	— 8 10 41	+348,3	+199,5
32	—7,3643	7,0	13 31 39,1	— 9 21 39	+399,1	+155,2

Zatmění Měsíce dne 6./7. října 1948 — L'éclipse de Lune le 6/7 octobre 1948

Efemerida Měsíce:

— L'éphéméride de la Lune:

T (SČ=U.T.)	γ	a	b	$a - a_0$
h m	h m s			^s
2 10	2 22 40	63,450	5,439	-64,5
20	2 32 24	63,446	5,482	-47,0
30	2 42 08	63,443	5,525	-29,5
40	2 51 52	63,440	5,568	-12,0
50	3 01 36	63,436	5,614	+ 5,4
3 0	3 11 21	63,433	5,654	+22,9
10	3 21 05	63,430	5,697	+40,4
20	3 30 49	63,426	5,740	+57,9
30	4 40 33	63,422	5,783	+75,4
40	4 50 17	63,419	5,826	+92,9

Seznam zákryt. hvězd ($mg \leq 9,5$) — Catalogue des étoiles occultées ($mg \leq 9,5$).

$a_0 = 0^{\text{h}} 50^{\text{m}} 0^{\text{s}}$ $\delta_0 = +5^{\circ} 0' 0''$

Nº	* BD	mg	α^* app.	δ^* app.	Xmm	Ymm
	°		h m s	° ' "		
1	+4,122	9,0	0 45 27,7	+4 49 54	-272,3	- 40,5
2	+4,123	6,0	0 45 45,6	+5 01 30	-254,4	+ 6,0
3	+4,125	9,4	0 46 35,3	+4 35 48	-204,7	- 97,2
4	+4,126	8,7	0 46 58,6	+4 39 22	-181,4	- 82,9
5	+5,109	8,0	0 47 05,0	+6 08 09	-175,0	+272,9
6	+3,110	9,0	0 47 09,5	+4 00 48	-170,5	-237,5
7	+3,111	9,5	0 47 33,9	+4 15 14	-146,1	-179,7
8	+3,112	9,3	0 47 52,2	+4 17 16	-127,8	-171,5
9	+5,113	9,4	0 48 17,8	+5 50 5	-102,2	+201,2
10	+4,128	8,8	0 48 25,2	+5 22 14	- 94,8	+ 89,3
11	+5,114	9,5	0 48 33,6	+5 41 9	- 86,4	+165,3
12	+4,129	9,5	0 48 34,8	+4 41 5	- 85,2	- 76,0
13	+3,113	9,0	0 49 03,0	+3 54 7	- 57,0	-300,4
14	+3,114	9,5	0 49 11,7	+4 7 31	- 48,3	-210,6
15	+3,115	8,0	0 49 21,3	+3 47 23	- 38,7	-291,3
16	+3,116	9,4	0 49 55,6	+3 54 54	- 4,4	-261,2
17	+4,132	9,3	0 50 08,3	+5 18 30	+ 8,3	+ 74,3
18	+3,119	9,1	0 50 39,8	+4 29 3	+ 39,8	-124,2
19	+4,133	8,8	0 50 44,3	+4 44 5	+ 44,3	- 63,9
20	+3,120	7,3	0 50 45,2	+3 49 1	+ 45,2	-284,8
21	+5,118	9,0	0 51 00,3	+5 42 58	+ 60,3	+172,6
22	+5,120	8,1	0 51 22,9	+5 32 20	+ 82,9	+129,9
23	+3,122	9,5	0 51 37,6	+3 57 37	+ 97,6	-250,3
24	+4,138	8,7	0 52 47,6	+5 5 58	+167,6	+ 24,9
25	+3,127	8,7	0 53 13,6	+4 14 32	+193,6	-182,5
26	+5,124	9,3	0 54 09,3	+6 5 13	+249,3	+262,1
27	+4,141	9,3	0 54 57,3	+4 47 8	+297,3	- 51,6
28	+5,127	9,4	0 55 09,9	+5 35 12	+309,9	+141,4
29	+5,129	8,6	0 55 18,9	+5 36 10	+318,9	+145,3
30	+4,145	9,0	0 55 57,0	+4 38 39	+357,0	- 85,7

Zákryty viditelné v Praze v r. 1949.

Occultation des étoiles par la Lune visibles à Prague en 1949

(d'après les calculs du H. M. O. Nautical Almanac).

Datum Date	*		Vel. Mag.	Fáze Phase	Stáří Age of @	T SEČ MET	a	b	P	deklin. *
	N.Z.C.	označení Name, BD								
I	7	204 +6°, 211	7,3	D	d	8,5 22 35,0	-0,6	-0,3	52	+ 7 9
	9	429 +17°, 454	6,9	D	10,5 22 23,6	-1,1	+0,8	39	+17 32	
	10	442 +17°, 471 m	6,9	D	10,6 1 19,9	-0,2	-1,4	85	+17 48	
	11	566 133 B Taur	5,9	D	11,5 0 10,0	-1,0	+0,2	45	+22 6	
	11	573 +21°, 539	6,8	D	11,6 0 56,1	-0,4	-2,5	115	+21 53	
	11	703 +24°, 674	6,3	D	12,4 20 31,8	—	—	6	+25 7	
	12	844 112 B Auri m	5,7	D	13,4 18 39,9	-0,5	+2,0	59	+26 54	
	17	1479 107 B Leon	6,3	R	17,7 5 01,9	-0,8	-1,6	297	+16 0	
	31	3356 74 Aqar	5,9	D	2,5 17 28,7	-0,5	0,0	42	-11 53	
II	4	264 +10°, 241	7,0	D	6,6 19 58,6	-0,6	+2,2	12	+10 36	
	4	272 54 Ceti	5,9	D	6,7 21 53,3	-0,4	-1,1	73	+10 48	
	6	503 +20°, 573	7,2	D	8,8 23 42,3	-0,1	-2,1	107	+20 27	
	7	624 +23°, 648	7,0	D	9,7 19 36,4	—	—	138	+23 34	
	8	649 +24°, 654	7,2	D	9,8 0 24,1	-0,5	-1,0	69	+24 17	
	8	652 62 Taur	6,4	D	9,8 0 35,8	-0,2	-1,6	95	+24 11	
	8	780 +26°, 796	6,8	D	10,7 19 39,3	-1,7	0,0	95	+26 24	
	10	1105 134 B Gemi	6,5	D	12,7 19 33,4	-1,5	-0,8	133	+26 47	
	15	1772 η Virg	4,0	D	17,9 23 53,6	-0,5	-0,8	154	— 0 23	
	16	1772 η Virg.	4,0	R	17,9 0 51,6	-1,4	+0,6	277	— 0 23	
	20	2299 50 B Scor	6,4	R	22,1 5 13,6	-1,6	+0,4	275	-24 35	
III	5	460 +18° 418	7,0	D	6,0 21 38,9	-0,3	-1,4	82	+19 11	
	6	584 33 Taur	6,0	D	6,9 19 59,3	-1,2	-0,3	63	+23 2	
	6	594 +22° 617	6,9	D	7,0 22 02,2	-0,3	-1,9	100	+23 4	
	8	890 136 Taur	4,5	D	9,0 21 41,7	-1,2	-1,0	82	+27 36	
	9	906 +27° 943	6,8	D	9,1 0 53,2	+0,5	-2,2	132	+27 16	
	9	909 415 B Taur	6,1	D	9,1 1 11,6	-0,3	-0,8	58	+27 34	
	9	1056 +27° 1270	7,0	D	10,0 22 27,5	-0,8	-1,9	120	+27 21	
	10	1067 +27° 1296	7,2	D	10,1 0 41,8	-0,3	-1,5	95	+27 14	
	10	1206 ω Canc	5,9	D	11,1 23 45,0	-1,3	-0,7	74	+25 32	
	11	1211 4 Canc	6,2	D	11,1 0 12,4	-0,5	-2,0	123	+25 14	
IV	19	2227 169 B Libr.	5,8	R	19,2 1 38,2	-1,7	+1,5	253	-22 59	
	19	2335 177 B Libr.	6,2	R	19,2 2 29,6	-1,2	+0,3	290	-22 59	
	30	649 +24° 654	7,2	D	2,4 20 10,1	+0,8	-3,2	141	+24	

Datum Date	* označení Name, BD		Vel. Mag.	fáze Phase	Stáří Age of	T SEČ MET	a	b	P	deklin. * °'
	N.Z.C.									
V	3	1105	134 B Gemi	6,5	D	5,4	20 35,8	+0,5	-3,3	161 +26 47
	3	1108	+27° 1362	6,9	D	5,5	21 21,4	-0,4	-1,5	93 +26 55
	4	1251	λ Canc	5,9	D	6,5	22 31,8	+0,1	-2,0	134 +24 11
	7	1603	+9° 2441	7,1	D	9,5	20 39,4	-0,7	-1,9	154 + 9 27
	8	1732	+2° 2499	7,0	D	10,6	23 08,5	-1,1	-1,4	108 + 2 6
VI	2	1462	+17° 2156	7,4	D	5,9	21 35,9	-0,7	-1,4	79 +16 42
	3	1576	I Leon	5,3	D	6,9	21 08,9	-0,6	-1,9	131 +10 49
VII	5	2129	-19° 3979	7,4	D	9,4	21 02,5	-1,0	-1,2	154 -19 49
	6	2269	31° B Scor	5,4	D	10,4	21 32,6	-1,4	-0,6	122 -24 23
	16	3535	29 Pisc	5,2	R	19,6	0 39,3	-0,3	+2,4	193 - 3 18
IX	14	598	36 Taur	5,7	R	20,9	1 46,7	-1,0	+1,6	256 +23 58
	16	890	136 Tau	4,5	D	22,9	0 12,3	-0,3	+1,0	118 +27 36
	16	890	136 Taur	4,5	R	22,9	0 58,1	+0,4	+2,4	221 +27 36
X	13	840	107 B Auri	6,5	R	20,5	0 49,7	-0,7	+2,0	248 +27 38
	14	1008	49 Auri	5,0	R	21,5	1 55,5	-1,1	+1,2	275 +23 4
	14	1022	54 Auri m	5,8	R	21,6	3 55,8	—	—	337 +28 19
	14	1026	25 Gemi	6,5	R	21,6	5 09,9	-1,6	-2,5	318 +28 15
XI	1	3503	-5° 6048	7,4	D	10,9	19 33,2	-2,1	+0,8	97 - 4 44
	2	3514	24 Fisc	6,1	D	11,1	0 11,5	-0,7	0,0	47 - 3 26
	3	180	ζ Pisc	5,6	D	13,0	21 28,8	-0,6	+2,2	23 + 7 19
	3	181	+6° 175	6,5	D	13,0	21 29,4	-0,7	+2,1	24 + 7 19
	10	1093	+27° 1337 m	6,4	R	20,1	23 19,7	-0,7	+1,0	289 +27 19
	14	1479	107 B Leon	6,3	R	23,2	2 49,3	-1,8	-1,9	346 -16 0
	26	3228	29 Aqar m	6,5	D	6,4	18 07,8	-1,4	+0,3	60 -17 12
	28	3463	-7° 6036	6,4	D	8,4	17 04,4	-1,0	+1,7	38 - 6 34
XII	1	148	+5° 141	6,9	D	10,7	0 19,5	-0,3	+3,2	359 + 6 30
	4	486	τ Arie	5,2	D	13,7	0 21,3	-1,7	-1,8	106 +20 58
	6	890	136 Taur	4,5	D	16,5	18 46,7	0,0	+1,4	90 +27 36
	6	890	136 Taur	4,5	R	16,5	19 44,7	-0,1	+1,8	249 +27 36
	9	1206	ω Cane	5,9	R	18,7	1 55,3	-1,4	-1,8	321 +25 32
	9	1211	4 Canc	6,2	R	18,7	2 39,5	-1,8	+0,3	266 +25 14
	25	3421	χ Agar	5,1	D	5,9	18 26,4	-1,3	0,0	62 - 8 0
	26	3528	-2° 6071	7,5	D	6,9	18 28,0	-0,6	+1,6	18 - 2 08
	29	326	19 Arie	6,0	D	10,1	21 51,0	-0,7	+2,8	10 +15 3
	31	556	104 B Taur	5,5	D	12,0	20 27,4	-1,2	+1,8	50 +23 16
	31	564	+23° 563	6,1	D	12,1	21 53,1	—	—	5 +23 34

Apex Země v r. 1949 — 0^h SČ. — L'apex de la Terre en 1949.

à 0h U.T. du méridien de Greenwich

L'équinoxe: 1949,0

s ^e d ^r	Leden — Janvier			Únor — Février			Březen — Mars			Duben — Avril		
	l	a	δ	R	l	a	δ	R	l	a	δ	R
1 190 29	189,46	—	4,08	m	3,41	221,34	218,92	—15,24	—7,83	249,98	247,59	—21,85
2 191 29	190,38	—	4,47	—3,66	222,34	219,90	—15,55	—7,32	250,27	248,65	—22,00	m 3,50
3 192 29	191,30	—	4,86	—3,90	225,34	220,89	—15,85	—7,81	255,126	249,71	—22,14	—2,90
4 193 30	192,23	—	5,25	—4,13	224,35	221,88	—16,15	—7,78	252,26	250,77	—22,27	- 5,58
5 194 30	193,16	—	5,64	—4,36	225,35	222,88	—16,44	—7,74	253,25	251,83	—23,39	+ 2,26
6 195 31	194,09	—	6,03	—4,55	226,34	223,87	—16,73	—7,68	254,24	252,90	—22,51	- 1,94
7 196 31	195,03	—	6,41	—4,81	227,34	224,87	—17,01	—7,62	255,24	253,97	—22,62	- 1,60
8 197 31	195,96	—	6,79	—5,02	228,34	225,88	—17,29	—7,55	256,23	255,05	—22,73	- 1,26
9 198 31	196,89	—	7,18	—5,23	229,34	226,89	—17,57	—7,46	257,72	256,12	—22,83	- 0,92
10 199 31	197,83	—	7,56	—4,43	230,34	227,90	—17,84	—7,37	258,22	257,20	—22,92	- 0,57
11 200 32	198,76	—	7,94	—5,63	231,34	228,91	—18,10	—7,27	259,21	258,77	—23,03	+ 0,14
12 201 32	199,70	—	8,32	—5,83	232,33	229,93	—18,36	—7,15	260,21	258,72	—23,08	+ 0,22
13 202 32	200,64	—	8,69	—6,01	233,33	230,94	—18,61	—7,02	261,20	260,41	—23,15	+ 0,50
14 203 32	201,58	—	9,06	—6,19	234,33	231,96	—18,86	—6,88	262,19	261,49	—23,22	+ 0,83
15 204 32	202,52	—	9,43	—6,36	235,32	232,98	—19,10	—6,73	263,18	262,57	—23,27	+ 1,22
16 205 32	203,46	—	9,80	—6,52	236,32	234,00	—19,34	—6,57	264,17	263,65	—23,32	+ 1,59
17 206 32	204,41	—	10,16	—6,68	237,32	235,03	—19,57	—6,39	265,16	264,73	—23,36	+ 1,94
18 207 32	205,36	—	10,52	—6,82	238,31	236,06	—19,79	—6,21	266,15	265,81	—23,39	+ 2,33
19 208 32	206,31	—	10,88	—6,96	239,31	237,10	—20,01	—6,01	267,14	266,89	—23,41	+ 2,70
20 209 33	207,26	—	11,24	—7,08	240,31	238,14	—20,22	—5,80	268,13	267,96	—23,43	+ 3,07
21 210 33	208,23	—	11,59	—7,20	241,31	239,18	—20,43	—5,59	269,12	268,04	—23,44	+ 3,44
22 211 33	209,18	—	11,94	—7,30	242,30	239,23	—20,63	—5,36	270,11	270,12	—23,45	+ 3,81
23 212 33	210,14	—	12,28	—7,39	243,30	241,27	—20,82	—5,13	271,10	271,20	—23,44	+ 4,18
24 213 33	211,10	—	12,62	—7,48	244,30	242,32	—21,01	—4,88	272,09	272,28	—23,43	+ 4,55
25 214 33	212,07	—	12,96	—7,55	245,29	243,37	—21,19	—4,62	273,08	273,35	—23,41	+ 4,92
26 215 33	213,04	—	13,30	—7,61	246,29	244,42	—21,36	—4,36	274,07	274,43	—23,38	+ 5,28
27 216 33	214,01	—	13,63	—7,67	247,29	245,47	—21,52	—4,08	275,06	275,51	—23,35	+ 5,64
28 217 34	214,98	—	13,96	—7,72	248,28	246,53	—21,69	—3,80	276,05	276,59	—23,31	+ 6,00
29 218 34	215,96	—	14,29	—7,76					277,04	277,66	—23,26	+ 6,35
30 219 34	216,94	—	14,61	—7,79					278,02	278,73	—23,20	+ 6,69
31 220 34	217,93	—	14,93	—7,82					279,00	279,80	—23,14	+ 7,04

Apex Země v r. 1949 — 0^h SČ. — L'apex de la Terre en 1949.

à 0h U.T. du méridien de Greenwich

l'équinoxe: 1949,0

j ^e n ^o	Květen — Mai				Červen — Juin				Cervenec — Juillet				Srpen — Août			
	ℓ	α	δ	R	ℓ	α	δ	R	ℓ	α	δ	R	ℓ	α	δ	R
1	309,45	311,89	-17,89	+13,19	339,66	341,22	-7,95	+8,30	348,77	348,05	+3,47	-2,64	38,83	36,44	+14,44	-11,31
2	310,42	312,87	-17,63	+13,19	340,65	342,12	-7,58	+7,99	9,74	8,95	+3,86	-3,02	39,80	37,39	+14,75	-11,45
3	311,40	313,86	-17,36	+13,19	341,60	343,03	-7,21	+7,67	10,71	9,84	+4,24	-3,38	40,77	38,35	+15,06	-11,58
4	312,38	314,84	-17,09	+13,17	342,58	343,94	-6,84	+7,35	11,68	10,74	+4,62	-3,75	41,74	39,31	+15,36	-11,69
5	313,36	315,83	-16,81	+13,14	343,55	344,84	-6,47	+7,02	12,64	11,63	+5,00	-4,11	42,72	40,27	+15,66	-11,79
6	314,33	316,81	-16,53	+13,10	344,52	346,74	-6,10	+6,68	13,61	12,52	+5,77	-4,47	43,69	41,23	+15,95	-11,88
7	315,31	317,77	-16,25	+13,06	345,49	346,64	-5,72	+6,34	14,58	13,42	+6,20	-4,82	44,66	42,20	+16,24	-11,96
8	316,29	318,73	-15,96	+13,00	346,46	347,54	-5,34	+5,99	15,55	14,32	+6,12	-5,17	45,63	43,16	+16,52	-12,03
9	317,26	319,71	-15,66	+12,94	347,41	348,44	-4,97	+5,64	16,52	15,22	+6,50	-5,51	46,60	44,13	+16,80	-12,09
10	318,24	320,67	-15,36	+12,86	348,40	349,34	-4,59	+5,28	17,49	16,12	+6,87	-5,85	47,57	45,11	+17,07	-12,13
11	319,22	321,64	-15,06	+12,78	349,37	350,23	-4,21	+4,92	18,46	17,02	+7,24	-6,18	48,55	46,08	+17,35	-12,17
12	320,19	322,60	-14,75	+12,66	350,30	351,12	-3,82	+4,56	19,43	17,93	+7,60	-6,51	49,52	47,06	+17,61	-12,19
13	321,17	323,56	-14,44	+12,63	351,31	352,01	-3,44	+4,19	20,40	18,84	+7,97	-6,83	50,49	48,05	+17,88	-12,20
14	322,14	324,50	-14,13	+12,40	352,28	352,91	-3,06	+3,81	21,37	19,75	+8,34	-7,15	51,46	49,04	+18,13	-12,19
15	323,11	325,45	-13,82	+12,25	353,25	353,80	-2,68	+3,44	22,34	20,66	+8,63	-7,45	52,44	50,03	+18,39	-12,18
16	324,09	326,40	-13,50	+12,09	354,22	354,78	-2,30	+3,06	23,31	21,57	+9,06	-7,75	53,41	51,02	+18,63	-12,14
17	325,06	327,34	-13,17	+11,92	355,59	355,59	-1,91	+2,69	24,28	22,48	+9,42	-8,04	54,38	52,01	+18,87	-12,10
18	326,04	328,28	-12,84	+11,75	356,16	356,48	-1,52	+2,31	25,24	23,39	+9,77	-8,32	55,36	53,01	+19,10	-12,05
19	327,01	329,22	-12,51	+11,56	357,13	357,37	-1,13	+1,92	26,21	24,31	+10,12	-8,59	56,33	54,02	+19,34	-11,98
20	327,99	330,15	-12,18	+11,37	358,10	358,26	-0,75	+1,54	27,18	25,23	+10,47	-8,86	57,31	55,02	+19,56	-11,90
21	328,96	331,09	-11,84	+11,17	359,07	359,15	-0,36	+1,16	28,15	26,15	+10,82	-9,12	58,28	56,03	+19,78	-11,82
22	329,93	332,03	-11,50	+10,96	0,04	0,01	+0,92	+0,78	29,12	27,07	+11,16	-9,37	59,26	57,04	+19,99	-11,71
23	330,91	332,96	-11,15	+10,73	1,01	0,93	+0,41	+0,40	30,10	28,00	+11,50	-9,61	60,23	58,05	+20,20	-11,60
24	331,88	333,88	-10,81	+10,50	1,98	1,82	+0,79	+0,01	31,07	28,93	+11,85	-9,84	61,21	59,07	+20,40	-11,47
25	332,85	334,80	-10,46	+10,25	2,95	2,71	+1,18	-0,37	32,04	29,86	+12,19	-10,06	62,18	60,09	+20,60	-11,33
26	333,83	335,73	-10,11	+10,00	3,92	3,60	+1,56	-0,75	33,01	30,80	+12,52	-10,26	63,17	61,11	+20,79	-11,18
27	334,80	336,65	-9,75	+9,74	4,89	4,49	+1,95	-1,14	33,98	31,73	+12,85	-10,46	64,13	62,14	+20,98	-11,02
28	335,77	337,57	-9,40	+9,47	5,86	5,38	+2,33	-1,52	34,95	32,67	+13,18	-10,65	65,11	63,17	+21,16	-10,85
29	336,74	338,48	-9,04	+9,19	6,83	6,27	+2,71	-1,89	35,92	33,61	+13,50	-10,83	66,08	64,20	+21,33	-10,67
30	337,72	339,40	-8,68	+8,90	7,80	7,16	+3,10	-2,27	36,89	34,55	+13,82	-11,00	67,06	65,23	+21,50	-10,47
31	338,69	340,31	-8,31	+8,60					37,86	35,49	+14,13	-11,16	68,04	66,27	+21,66	-10,27

Apex Země v r. 1949 — 0^h SC. — L'apex de la Terre en 1949.

à 0h U.T. du méridien de Greenwich

l'équinoxe: 1949,
prosinec — Décembre

n° jup	Září — Septembre				Říjen — Octobre				Listopad — Novembre			
	l	α	δ	R	l	α	δ	R	l	α	δ	R
1	69,02	67,31	+21,81	-10,05	98,43	99,18	+23,18	-0,86	129,09	131,52	+17,99	+6,31
2	69,99	68,35	+21,95	-9,83	99,42	100,25	+23,11	-0,53	130,09	132,53	+17,72	+6,39
3	70,97	69,39	+22,09	-9,60	100,40	101,32	+23,04	+0,12	131,08	133,54	+17,45	+6,46
4	71,95	70,44	+22,23	-9,36	101,39	102,38	+22,98	+0,12	132,07	134,54	+17,18	+6,52
5	72,92	71,48	+22,35	-9,12	102,37	103,44	+22,87	+0,44	133,07	135,54	+16,89	+6,57
6	73,90	72,54	+22,48	-8,87	103,36	104,51	+22,78	+0,75	134,06	136,53	+16,61	+6,60
7	74,88	73,58	+22,58	-8,61	104,34	105,57	+22,67	+1,06	135,05	137,52	+16,32	+6,63
8	75,85	74,64	+22,69	-8,34	105,33	106,63	+22,56	+1,36	136,05	138,51	+16,06	+6,64
9	76,83	75,69	+22,79	-8,06	106,32	107,69	+22,44	+1,67	137,04	139,49	+15,73	+6,65
10	77,81	76,75	+22,89	-7,78	107,30	108,75	+22,32	+1,96	138,04	140,48	+15,43	+6,64
11	78,79	77,81	+22,97	-7,49	108,29	109,81	+22,18	+2,25	139,04	141,46	+15,12	+6,62
12	79,77	78,87	+23,05	-7,19	109,28	110,87	+22,06	+2,53	140,03	142,44	+14,81	+6,59
13	80,75	79,93	+23,12	-6,89	110,27	111,93	+21,91	+2,80	141,03	143,42	+14,49	+6,55
14	81,73	81,00	+23,19	-6,57	111,26	112,98	+21,76	+3,07	142,02	144,39	+14,15	+6,51
15	82,71	82,06	+23,24	-6,26	112,24	114,03	+21,60	+3,32	143,02	145,36	+13,85	+6,45
16	83,69	83,12	+23,29	-5,94	113,23	115,07	+21,44	+3,58	144,02	146,33	+13,52	+6,38
17	84,67	84,19	+23,33	-5,61	114,22	116,12	+21,27	+3,82	145,01	147,30	+13,19	+6,30
18	85,65	85,26	+23,37	-5,28	115,21	117,16	+21,10	+4,05	146,01	148,26	+12,85	+6,22
19	86,63	86,33	+23,41	-4,94	116,20	118,21	+20,91	+4,28	147,01	149,28	+12,51	+6,12
20	87,62	87,41	+23,42	-4,61	117,19	119,25	+20,73	+4,50	148,01	150,18	+12,17	+6,02
21	88,60	88,49	+23,43	-4,27	118,18	120,29	+20,53	+4,71	149,00	151,14	+11,82	+5,90
22	89,58	89,54	+23,44	-3,93	119,17	121,32	+20,33	+4,91	150,00	152,09	+11,47	+5,78
23	90,56	90,61	+23,45	-3,58	120,16	122,36	+20,12	+5,10	151,00	153,04	+11,12	+5,64
24	91,55	91,69	+23,44	-3,24	121,16	123,39	+19,90	+5,28	152,00	153,99	+10,77	+5,50
25	92,53	92,76	+23,42	-2,90	122,15	124,41	+19,68	+5,44	153,00	154,94	+10,41	+5,35
26	93,51	93,82	+23,40	-2,56	123,14	125,43	+19,46	+5,60	154,00	155,89	+10,05	+5,19
27	94,50	94,89	+23,37	-2,22	124,13	126,45	+19,23	+5,74	154,99	156,83	+9,68	+5,03
28	95,48	95,97	+23,33	-1,88	125,12	127,47	+18,99	+5,88	155,99	157,77	+9,31	+4,85
29	96,46	97,04	+23,29	-1,54	126,11	128,49	+18,75	+6,00	156,99	158,71	+8,94	+4,67
30	97,45	98,11	+23,24	-1,20	127,11	129,51	+18,50	+6,12	157,99	159,65	+8,57	+4,48
31					128,10	130,52	+18,25	+6,22				

D. Planety a jejich družice.

Na str. 56 až 68 jsou uvedeny:

- a) zdánlivá geocentrická *rektascense* α a *deklinace* δ .
- b) zdánlivý *poloměr planety* r (polární).
- c) *Vzdálenost od Země* Δ v planetárních jednotkách (149,5 mil. km.).
- d) *fáze planety*, t. j. poměr osvětlené plochy k celkové ploše kotoučku; $f=0$ značí nov, $f=0,5$ čtvrt a $f=1$ úplněk.
- e) *hvězdná velikost* m .

f) *východ, průchod a západ planety*, platné pro průsečík 15° poledníku východně od Greenwichu a 50° severní zeměpisné šířky. Tyto údaje jsou pouze orientační.

Na pravých stranách je graficky znázorněna *viditelnost planety* během roku. Na svislé ose grafu čteme jednotlivé měsíce a na vodorovné ose čas, při čemž je půlnoc uprostřed. Silně vytažené křivky V. S. značí východ a Z. S. západ Slunce. Vnitřní čárkovaná plocha značí astronomickou noc, kdy je Slunce hlouběji než 18° pod obzorem. Východy a západy planet jsou vyznačeny čárkovanými křivkami V a Z.

Ejemeridy družic jsou uvedeny vždy za příslušnou planetou. U Jupitera uvádíme vždy zatmění a polohy čtyř nejjasnějších měsíčků, které spatříme již ve zcela malých přístrojích. Ze Saturnových měsíčků spatříme nejjasnějšího Titana v 5 cm dalekohledu a ostatní zde uvedené měsíčky vyžadují dalekohledu průměru 8 až 10 cm. Družice jiných planet neuvádíme, protože vyžadují velikých přístrojů.

Na konci jsou ještě uvedeny *heliocentrické souřadnice* planet, vztázené na ekvinokcium 1950. Uvádíme tu:

- a) *heliocentrickou délku l* a *heliocentrickou šířku b*
- b) *vzdálenost od Slunce r* v planetárních jednotkách.

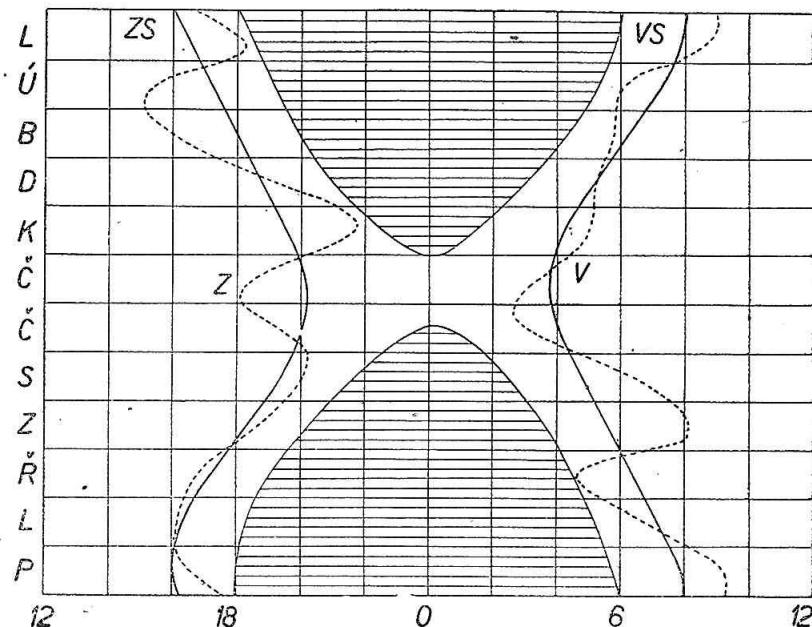
Tyto údaje nám poslouží při podrobnějším sledování oběhu planet kolem Slunce, který není tak patrný z geocentrických poloh planet.

Merkur

Měsíc	den	Světová půlnoc 0h SC=1h SEČ						15° V od Greenwichu +50° z. šířky		
		α	δ	ρ	Δ	f	m	Východ	Průchod	Západ
I	1	h 19 33,8	—23 53	2,5	1,33	0,94	—0,7	h 8 58	12 54	16 50
	6	20 08,1	—22 14	2,7	1,25	0,89	—0,7	9 03	13 09	17 15
	11	20 40 0	—20 01	2,9	1,15	0,80	—0,7	8 59	13 20	17 41
	16	21 07,0	—17 23	3,2	1,03	0,65	—0,5	8 52	13 27	18 02
	21	21 24,8	—14 50	3,7	0,90	0,44	—0,0	8 33	13 24	18 15
	26	21 27,6	—13 05	4,4	0,77	0,20	+0,8	8 05	13 05	18 05
	31	21 13,0	—12 51	4,9	0,68	0,03	+2,2	7 28	12 29	17 30
II	5	20 49,1	—13 59	5,1	0,65	0,02	+2,4	6 51	11 46	16 41
	10	20 30,7	—15 34	4,9	0,68	0,14	+1,4	6 22	11 09	15 56
	15	20 25,2	—16 50	4,5	0,75	0,29	+0,8	6 05	10 45	15 25
	20	20 31,7	—17 31	4,0	0,82	0,42	+0,6	5 57	10 33	15 09
	25	20 46,6	—17 35	3,7	0,90	0,52	+0,4	5 52	10 28	15 04
III	2	21 07,1	—17 04	3,4	0,98	0,61	+0,3	5 51	10 30	15 09
	7	21 31,2	—15 57	3,2	1,05	0,67	+0,2	5 50	10 34	15 18
	12	21 57,7	—14 17	3,0	1,12	0,73	+0,1	5 49	10 41	15 33
	17	22 26,0	—12 04	2,8	1,18	0,78	—0,0	5 45	10 50	15 55
	22	22 55,6	— 9 20	2,7	1,23	0,83	—0,2	5 41	11 00	16 19
	27	23 26,5	— 6 07	2,6	1,28	0,88	—0,4	5 37	11 11	16 45
	1	23 58,8	— 2 25	2,5	1,31	0,92	—0,7	5 32	11 24	17 16
IV	16	0 32,9	+ 1 42	2,5	1,34	0,96	—1,1	5 28	11 39	17 50
	11	1 08,9	+ 6 09	2,5	1,34	1,00	—1,5	5 22	11 55	18 28
	18	1 47,0	+10 45	2,5	1,32	0,99	—1,7	5 18	12 14	19 10
	21	2 26,5	+15 09	2,6	1,26	0,94	—1,4	5 14	12 34	19 54
	26	3 05,6	+18 58	2,8	1,17	0,82	—1,0	5 12	12 53	20 34
	1	3 41,9	+21 52	3,1	1,06	0,66	—0,5	5 10	13 09	21 08
V	6	4 13,1	+23 43	3,5	0,95	0,50	+0,1	5 09	13 20	21 31
	11	4 37,8	+24 37	4,0	0,84	0,36	+0,6	5 07	13 24	21 41
	16	4 54,7	+24 40	4,5	0,74	0,24	+1,1	5 02	13 20	21 38
	21	5 03,2	+24 01	5,1	0,65	0,14	+1,6	4 55	13 08	21 21
	26	5 03,1	+22 47	5,6	0,59	0,06	+2,2	4 43	12 48	20 53
	31	4 55,9	+21 10	6,0	0,56	0,01	+2,9	4 26	12 20	20 14
	5	4 45,2	+19 30	6,1	0,55	0,00	+3,2	4 06	11 50	19 34
VI	10	4 35,5	+18 10	5,9	0,57	0,04	+2,6	3 45	11 21	18 57
	15	4 30,7	+17 31	5,4	0,62	0,10	+1,9	3 24	10 57	18 30
	20	4 33,1	+17 39	4,9	0,68	0,18	+1,4	3 06	10 40	18 14
	25	4 43,1	+18 28	4,4	0,77	0,29	+1,0	2 54	10 32	18 10
	30	5 00,9	+19 45	3,8	0,87	0,40	+0,5	2 45	10 30	18 15

Merkur

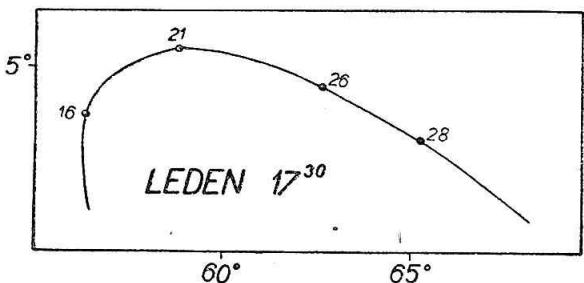
Měsíc den	Světová půlnoc 0h $S\ddot{C}=1h\ SE\ddot{C}$							$15^{\circ} V$ od Greenwichu $+50^{\circ}$ z. šířky		
	α	δ	ρ	Δ	f	m	Východ	Průchod	Západ	
VII 5	h m	° ′	''				h m	h m	h m	
	5 26,2	+21 12	3,4	0,98	0,54	-0,0	2 42	10 36	18 30	
	10 59,0	+22 30	3,1	1,09	0,68	-0,5	2 47	10 50	18 53	
	15 38,5	+23 14	2,8	1,20	0,83	-1,0	3 03	11 10	19 17	
	20 22,6	+23 02	2,6	1,28	0,94	-1,4	3 29	11 35	19 41	
	25 08,1	+21 44	2,5	1,33	0,99	-0,7	4 04	12 01	19 58	
VIII 4	8 51,8	+19 27	2,5	1,34	0,99	-1,5	4 41	12 25	20 09	
	9 31,8	+16 28	2,5	1,34	0,95	-1,0	5 18	12 45	20 12	
	10 07,8	+13 04	2,6	1,31	0,90	-0,6	5 53	13 01	20 09	
	14 40,2	+ 9 28	2,6	1,27	0,85	-0,4	6 23	13 13	20 03	
	19 09,5	+ 5 50	2,8	1,21	0,80	-0,1	6 50	13 22	19 52	
	24 36,0	+ 2 16	2,9	1,16	0,75	+0,1	7 13	13 28	19 43	
IX 3	29 12 00,0	- 1 07	3,1	1,09	0,69	+0,2	7 35	13 33	19 31	
	12 21,4	- 4 15	3,3	1,02	0,63	+0,3	7 51	13 34	19 17	
	12 39,8	- 7 01	3,5	0,95	0,56	+0,4	8 02	13 32	19 02	
	13 54,2	- 9 14	3,8	0,87	0,47	+0,6	8 08	13 27	18 46	
	18 03,0	-10 42	4,2	0,80	0,36	+0,8	8 04	13 15	18 26	
	23 03,9	-11 01	4,6	0,72	0,23	+1,1	7 45	12 55	18 05	
X 3	28 12 54,8	- 9 43	5,0	0,67	0,09	+1,8	7 08	12 26	17 44	
	12 37,5	- 6 07	5,1	0,66	0,01	+2,9	6 14	11 48	17 22	
	12 20,7	- 3 09	4,8	0,70	0,05	+1,9	5 24	11 13	17 02	
	13 15,6	- 0 55	4,2	0,80	0,24	+0,7	4 50	10 49	16 48	
	12 25,5	- 0 56	3,6	0,94	0,48	-0,2	4 42	10 41	16 40	
	23 46,4	- 2 46	3,1	1,07	0,69	-0,6	4 53	10 43	16 33	
XI 2	28 13,5	- 5 37	2,8	1,19	0,83	-0,8	5 13	10 50	16 27	
	13 42,9	- 8 52	2,6	1,29	0,92	-0,8	5 39	11 00	16 21	
	14 13,5	-12 08	2,5	1,35	0,96	-0,8	6 06	11 11	16 16	
	12 44,6	-15 14	2,4	1,40	0,99	-0,8	6 35	11 23	16 11	
	17 16,2	-18 02	2,3	1,43	1,00	-0,8	7 01	11 34	16 07	
	22 48,3	-20 29	2,3	1,45	1,00	-0,8	7 29	11 47	16 05	
XII 2	27 21,1	-22 30	2,3	1,45	1,00	-0 7	7 54	12 00	16 06	
	16 54,6	-24 03	2,3	1,43	0,99	-0,6	8 18	12 14	16 10	
	17 28,6	-25 05	2,4	1,40	0 97	-0,6	8 39	12 28	16 17	
	12 03,0	-25 33	2,4	1,36	0,95	-0,6	8 58	12 43	16 28	
	18 37,3	-25 25	2,6	1,30	0,91	-0,6	9 12	12 58	16 44	
	22 10,3	-24 39	2,7	1,22	0,85	-0,6	9 19	13 11	17 03	
27 41,8	-23 18	3,0	1,12	0,76	-0,5	9 21	13 22	17 23		
	20 07,5	-21 28	3,3	1 00	0,61	-0,4	9 15	13 27	17 39	

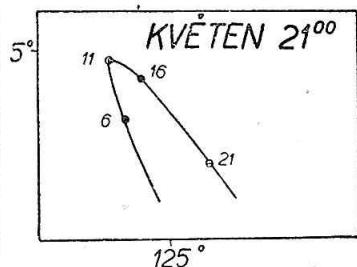
Obr. 1.

V roce 1949 nastane jako obvykle 6 největších elongací Merkura od Slunce. Z nich jsou v našich končinách příznivé jen čtyři. V největší elongaci nalézá se Merkur v největší úhlové vzdálenosti od Slunce, a to buď na východ, t. j. Merkura pozorujeme po západu Slunce, nebo na západ, kdy je zase Merkur viditelný před východem Slunce. Okolo elongací nastávají proto nejpříznivější podmínky k pozorování a nalezení prostým okem.

K vyhledání Merkura na jasném soumrakovém nebo poslouží nám obzorové mapky. Mapka platí pro dobu v nich uvedenou a pro místo ležící na průsečíku 15° poledníku východní délky od Greenwicha a 50° rovnoběžky severní šířky. Na vodorovné ose jsou nanášeny azimuty, počítané od jižního bodu (0°) přes západ (90°) nebo od jihu přes východ (-90°). Na svislou osu jsou nanášeny výšky nad obzorem s ohledem na refrakci. Jednotlivá čísla podél křivky značí příslušná data v měsíci.

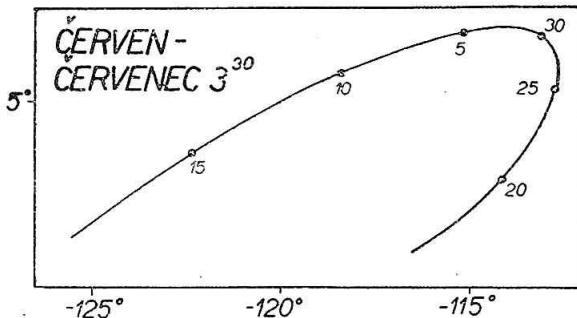
Obr. 2.

Obr. 3.

I. Merkur večerníci ve druhé polovici ledna. Největší elongace 19° na východ nastane 18. ledna.

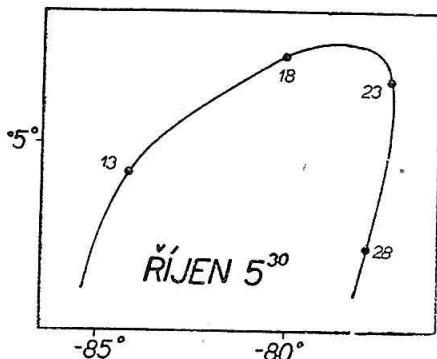
II. Merkur večerníci v květnu. Největší elongace 22° na východ nastane 10. května.

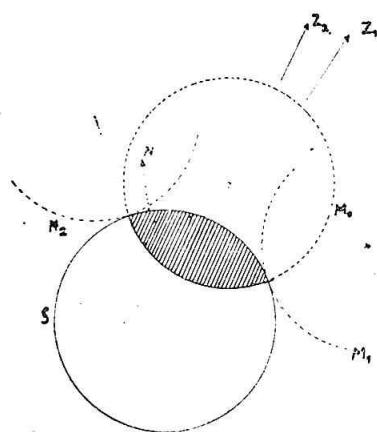
Obr. 4.

III. Merkur jitřenkou koncem června a počátkem července. Největší elongace 22° na západ nastane 28. června. Tato elongace není právě nejpríznivější.

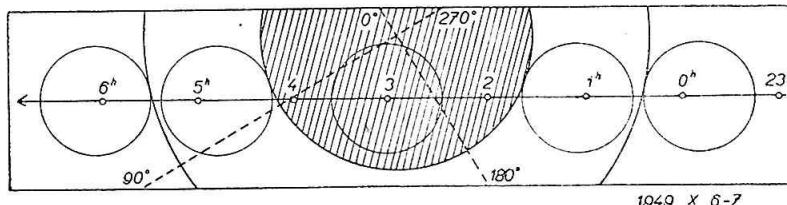
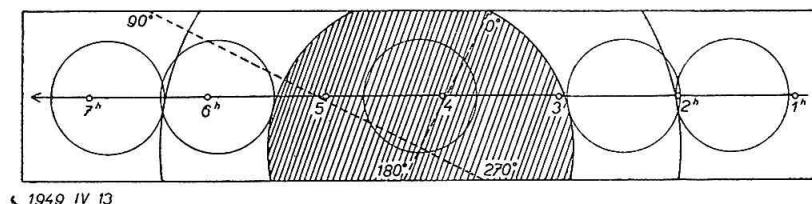
IV. Merkur jítřenkou v říjnu. Největší elongace 18° na západ nastane 19. října

Obr. 5.

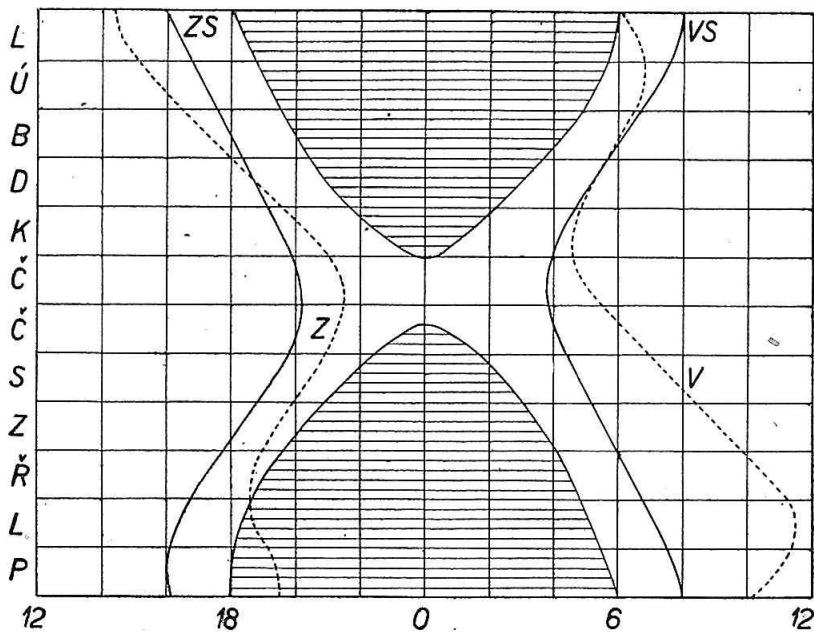
Obr. 6. Zatmění Slunce 28. IV. 1949.

Obr. 7. Zatmění Měsíce.

Venuše

Měsíc den	Světová půlnoc 0h SC=1h SEČ						15° V od Greenwichu +50° z. šířky		
	α	δ	ρ	Δ	f	m	Východ	Průchod	Západ
I 1	h m	° '	"						
	16 53,5	-21 32	5,7	1,47	0,90	-3,4	h m	h m	h m
	11 47,1	-22 49	5,6	1,51	0,92	-3,4	6 01	10 13	14 25
	21 41,6	-22 57	5,4	1,55	0,94	-3,4	6 22	10 27	14 32
II 10	19 35,4	-21 55	5,3	1,59	0,95	-3,3	6 39	10 42	14 45
	20 28,1	-19 47	5,2	1,62	0,96	-3,3	6 48	11 10	15 32
	21 19,1	-16 41	5,1	1,65	0,97	-3,4	6 41	11 21	16 01
III 2	22 08,2	-12 49	5,0	1,67	0,98	-3,4	6 30	11 31	16 32
	12 55,6	-8 22	5,0	1,69	0,99	-3,4	6 15	11 39	17 03
	22 41,8	-3 33	4,9	1,71	0,99	-3,4	5 59	11 45	17 31
IV 1	0 27,3	+ 1 27	4,9	1,72	1,00	-3,4	5 42	11 52	18 02
	1 12,8	+ 6 24	4,9	1,73	1,00	-3,5	5 24	11 58	18 32
	21 59,2	+11 08	4,9	1,73	1,00	-3,5	5 07	12 05	19 03
V 1	2 46,8	+15 25	4,9	1,73	1,00	-3,5	4 53	12 13	19 33
	3 36,2	+19 23	4,9	1,72	0,99	-3,4	4 41	12 24	20 07
	21 47,3	+21 52	4,9	1,70	0,99	-3,4	4 36	12 35	20 34
	31 5 20,1	+23 39	5,0	1,68	0,98	-3,4	4 38	12 48	20 58
VI 10	6 13,7	+24 18	5,1	1,66	0,97	-3,3	4 47	13 02	21 17
	20 7 07,3	+23 46	5,2	1,62	0,96	-3,3	5 05	13 16	21 27
	30 7 59,8	+22 04	5,3	1,59	0,94	-3,3	5 30	13 30	21 30
VII 10	8 50,6	+19 20	5,4	1,55	0,92	-3,3	5 58	13 41	21 24
	20 9 39,3	+15 43	5,6	1,50	0,90	-3,3	6 28	13 50	21 12
	30 10 26,0	+11 25	5,8	1,45	0,88	-3,3	6 57	13 57	20 57
VIII 9	11 10,9	+ 6 38	6,0	1,39	0,86	-3,4	7 27	14 03	20 39
	19 11 54,7	+ 1 34	6,3	1,33	0,83	-3,4	7 56	14 07	20 18
	29 12 38,0	- 3 36	6,6	1,27	0,80	-3,4	8 25	14 11	19 57
IX 3	13 21,4	- 8 40	7,0	1,20	0,78	-3,5	8 53	14 15	19 37
	18 14 05,5	-13 27	7,4	1,14	0,74	-3,5	9 22	14 20	19 18
	28 14 50,9	-17 46	7,9	1,07	0,71	-3,6	9 52	14 26	19 00
X 8	15 37,3	-21 24	8,5	0,99	0,68	-3,6	10 20	14 33	18 46
	18 16 26,0	-24 10	9,1	0,92	0,64	-3,7	10 47	14 42	18 37
	28 17 15,0	-25 56	9,9	0,85	0,60	-3,8	11 09	14 52	18 35
XI 7	18 03,8	-26 37	10,9	0,77	0,56	-3,9	11 23	15 01	18 39
	17 18 50,9	-26 11	12,1	0,70	0,52	-4,0	11 27	15 08	18 49
	27 19 34,8	-24 46	13,5	0,62	0,46	-4,1	11 25	15 13	19 04
XII 7	20 13,8	-22 31	15,4	0,55	0,41	-4,2	11 06	15 12	19 18
	17 20 46,1	-19 42	17,7	0,47	0,34	-4,3	10 41	15 04	19 27
	27 21 09,5	-16 39	20,7	0,41	0,26	-4,4	10 07	14 48	19 29

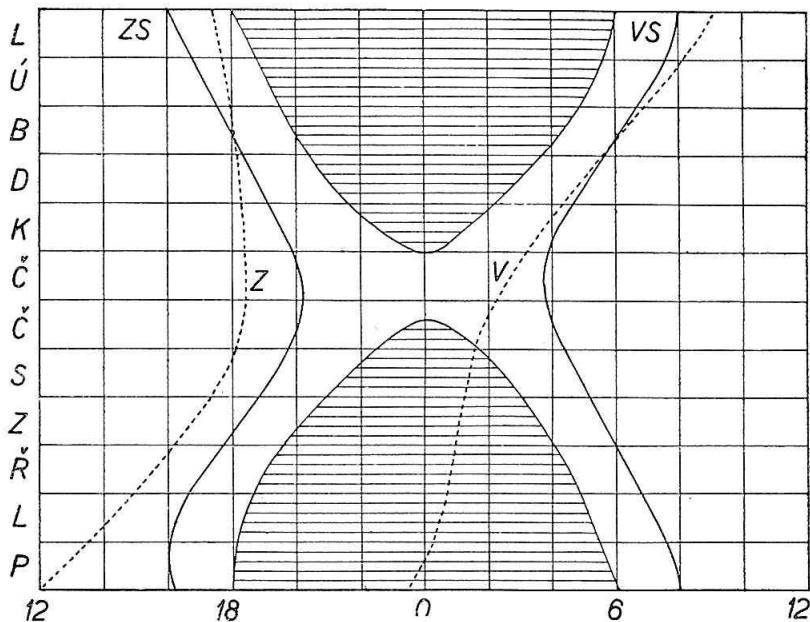

Obr. 7 a.

Počátkem roku promítá se Venuše do Hadonoše na ranním nebi. Vzdaluje se od Země a její fáze se blíží úplňku. V únoru již mizí ve sluneční záři a 16. dubna nastane horní konjunkce se Sluncem. V květnu se začne využívat na západním nebi v souhvězdí Býka. V létě pak se pohybuje přes Blížence, Raka, Lva do Panny. Přitom se jen velmi zvolna blíží k Zemi a její fáze zvolna ubývá, takže se jeví jako Měsíc mezi úplňkem a čtvrtí. Na podzim přechází přes Váhy a Štíra do Střelce, kde 20. listopadu nabývá největší východní elongace 47° od Slunce. V té době se již jeví jako Měsíc ve čtvrti. Pak se začne vracet ke Slunci probíhajíc dálé podél ekliptiky do Kozoroha, kde se octne koncem roku. Úhrnem možno říci, že pozorovací podmínky nejsou po většinu roku příznivé.

Mars

Město den	Světová půlnoc 0h SC=1h SEC							15° V od Greenwichu +50° z. šířky		
	α	δ	ρ	Δ	f	m	L	Východ	Průchod	Západ
I 1	h 19 57,4	m -21 50	2,0	2,30			o	h 9 06	h 13 16	h 17 26
	11 20 30 2	20 07	2,0	2,32				8 49	13 09	17 29
	21 21 02,4	-18 02	2,0	2,33				8 29	13 02	17 35
	31 21 33,8	-15 37	2,0	2,34				8 08	12 54	17 40
II 10	22 04,5	-12 57	2,0	2,35				7 45	12 45	17 45
	20 22 34 6	-10 04	2,0	2,36				7 21	12 36	17 51
III 2	23 04,0	- 7 01	2,0	2,37				6 56	12 26	17 56
	12 23 33,0	- 3 54	2,0	2,38				6 31	12 15	17 59
	22 0 01,6	- 0 44	2,0	2,39				6 04	12 04	17 04
IV 1	0 29,9	+ 2 25	2,0	2,39				5 38	11 53	18 08
	11 0 58,2	+ 5 30	2,0	2,40				5 12	11 42	18 12
	21 1 26,4	+ 8 28	2,0	2,40				4 47	11 31	18 15
V 1	1 54,9	+11 16	2,0	2,41				4 22	11 20	18 18
	11 2 23,5	+13 53	2,0	2,41				3 56	11 09	18 22
	21 2 52,4	+16 14	2,0	2,40				3 34	10 59	18 24
	31 3 21,7	+18 20	2,0	2,40				3 13	10 49	18 25
VI 10	3 51,2	+20 07	2,0	2,39				2 52	10 39	18 26
	20 4 20,9	+21 34	2,0	2,38				2 33	10 29	18 25
	30 4 50,8	+22 41	2,0	2,37				2 16	10 20	18 24
VII 10	5 20,7	+23 26	2,0	2,35				2 01	10 10	18 19
	20 5 50,4	+23 50	2,0	2,32				1 48	10 00	18 12
	30 6 19,8	+23 53	2,0	2,30				1 37	9 50	18 03
VIII 9	6 48,8	+23 36	2,1	2,26				1 30	9 40	17 50
	19 7 17,2	+23 01	2,1	2,23				1 23	9 29	17 35
	29 7 44,9	+22 08	2,1	2,18				1 17	9 17	17 17
IX .8	8 11,7	+21 00	2,2	2,13				1 11	9 04	16 57
	18 8 37,7	+19 38	2,2	2,08				1 05	8 51	16 36
	28 9 02,8	+18 06	2,3	2,02				1 01	8 37	16 13
X .8	9 27,0	+16 24	2,4	1,95	0,93	+1,6	148	0 54	8 21	15 48
	18 9 50,3	+14 36	2,5	1,88	0,92	+1,6	51	0 49	8 05	15 21
	28 10 12,7	+12 44	2,6	1,81	0,92	+1,5	314	0 42	7 48	14 54
XI 7	10 34,1	+10 50	2,7	1,73	0,91	+1,5	217	0 34	7 30	14 26
	17 10 54,6	+ 8 55	2,9	1,64	0,91	+1 4	121	0 24	7 11	13 58
	27 11 14,0	+ 7 03	3,0	1,55	0,91	+1,3	24	0 14	6 51	13 28
XII 7	11 32,4	+ 5 16	3,2	1,46	0,90	+1,1	288	0 01	6 30	12 59
	17 11 49,4	+ 3 36	3,4	1,36	0,90	+1,0	192	23 47	6 08	12 29
	27 12 05,0	+ 2 06	3,7	1,26	0,90	+0,8	97	23 31	5 44	11 57

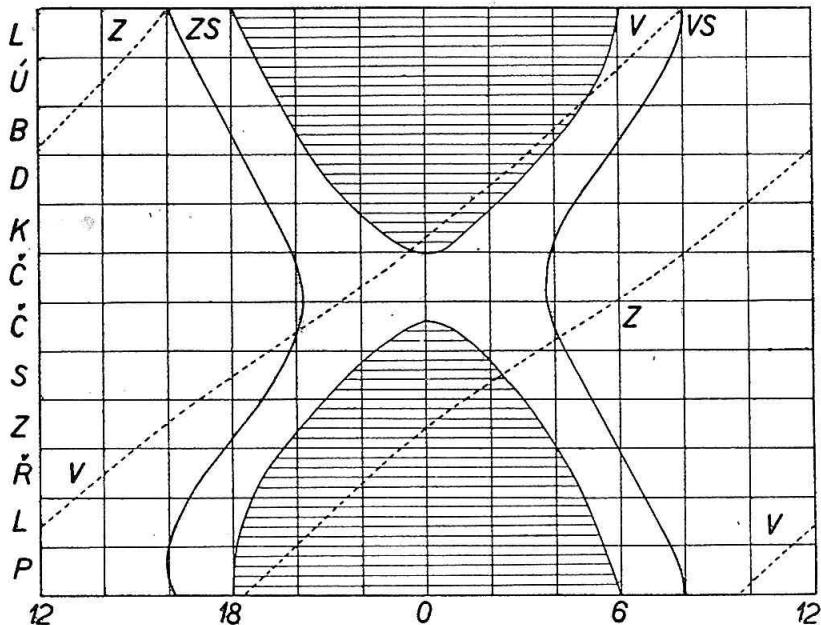
Obr. 8.

Mars je v prvé polovině roku v nepříznivé poloze k pozorování, neboť 17. března je v konjunkci se Sluncem. V červenci se počne vynořovat ze slunečních paprsků a promítá se do souhvězdí Blíženců. Odtud pak postupuje na ranním nebi do Raka, Lva a Panny, kde se octne koncem roku. Koncem roku také přechází na večerní nebe a pozorovací podmínky se slávají poněkud příznivějšími. 30. listopadu nastane těsné přiblížení k Saturnu.

V prosinci není k Zemi ani ke Slunci přikloněna žádná polokoule Marsova, neboť počátkem roku 1950 nastává na Marsu jarní rovnodennost. V měsíční efemeridě uvádíme kromě obvyklých dat také délku L středu kotouče. Její hodinová změna obnáší $14,6^\circ$.

Jupiter

Měsíc den	Světová půlnoc 0h SC=1h SEC						15° V od Greenwichu +50° z. šířky			
	α	δ	ρ	Δ	m	L I	Východ	Průchod	Západ	
I 1	h m	° '	"			°	h m	h m	h m	
	18 45,1	-23 03	14,8	6,19			7 59	12 02	16 05	
	11 55,2	-22 52	14,9	6,17			7 29	11 33	15 37	
	21 05,1	-22 39	15,0	6,14			6 59	11 04	15 09	
I 31	19 14,8	-22 24	15,1	6,08	-1,4	261	6 27	10 34	14 41	
	II 10	19 24,2	-22 07	15,3	6,00	-1,5	39	5 55	10 04	14 13
		19 33,1	-21 49	15,6	5,91	-1,5	176	5 24	9 34	13 44
III 2	19 41,6	-21 31	15,8	5,80	-1,5	314	4 51	9 03	13 15	
	12 49,4	-21 12	16,2	5,67	-1,6	92	4 17	8 31	12 45	
	22 56,5	-20 54	16,6	5,53	-1,6	230	3 44	7 59	12 14	
IV 1	20 02,7	-20 38	17,1	5,38	-1,7	8	3 11	7 26	11 43	
	20 08,1	-20 24	17,6	5,23	-1,8	147	2 34	6 52	11 10	
	20 12,3	-20 12	18,1	5,07	-1,8	285	1 56	6 16	10 36	
V 1	20 15,5	-20 04	18,7	4,91	-1,9	64	1 19	5 40	10 01	
	20 17,4	-19 59	19,3	4,76	-2,0	204	0 42	5 03	9 24	
	20 18,0	-19 59	20,0	4,61	-2,0	343	0 03	4 24	8 45	
	20 17,4	-20 03	20,6	4,47	-2,1	123	23 23	3 44	8 05	
VI 10	20 15,4	-20 11	21,1	4,35	-2,2	263	22 43	3 03	7 23	
	20 12,3	-20 23	21,6	4,26	-2,2	43	22 02	2 20	6 38	
	20 08,1	-20 38	22,0	4,18	-2,3	184	21 20	1 37	5 54	
VII 10	20 03,2	-20 54	22,2	4,13	-2,3	324	20 38	0 53	5 08	
	19 57,9	-21 11	22,3	4,12	-2,3	104	19 54	0 08	4 22	
	19 52,5	-21 27	22,3	4,13	-2,3	244	19 07	23 19	3 31	
VIII 9	19 47,5	-21 41	22,1	4,17	-2,3	24	18 24	22 35	2 46	
	19 43,1	-21 53	21,7	4,23	-2,2	164	17 41	21 51	2 01	
	19 39,8	-22 01	21,2	4,32	-2,2	303	17 00	21 09	1 18	
IX 8	19 37,7	-22 07	20,7	4,44	-2,1	82	16 18	20 27	0 36	
	19 36,9	-22 09	20 1	4,57	-2,1	220	15 38	19 47	23 56	
	19 37,5	-22 08	19,5	4,71	-2,0	358	15 00	19 09	23 18	
X 8	19 39,4	-22 03	18,9	4,86	-2,0	136	14 22	18 31	22 40	
	19 42,7	-21 55	18,3	5,01	-1,9	274	13 45	17 55	22 05	
	19 47,1	-21 44	17,8	5,16	-1,8	51	13 10	17 21	21 32	
XI 7	19 52,6	-21 30	17,3	5,31	-1,8	188	12 35	16 47	20 59	
	19 59,0	-21 13	16,8	5,46	-1,7	325	12 00	16 14	20 28	
	20 06,3	-20 52	16,4	5,59	-1,7	101	11 26	15 42	19 58	
XII 7	20 14,2	-20 27	16,1	5,71	-1,6	238	10 52	15 10	19 28	
	20 22,7	-20 00	15,8	5,81	-1,6	14	10 19	14 40	19 01	
	20 31,6	-19 30	15,6	5,90	-1,5	151	9 45	14 09	18 33	

Obr. 9.

Jupiter se promítá po celý rok hluboko pod rovník do té části ekliptiky, která prochází Středcem a Kozorohem. Počátkem roku je Jupiter neviditelný, neboť 1. ledna nastane jeho konjunkce se Sluncem. V únoru se počne objevovat na ranním nebi a koncem května přechází již na večerní nebe. Přitom se blíží k Zemi a pozorovací podmínky, pokud tomu nevadí jeho nízká deklinace, se zlepšují. Oposice se Sluncem nastane 20. července. Za oposici nevystoupí výše než 19° nad obzor. Po oposici se vzdaluje od Země a zůstává viditelný na večerním nebi až do konce roku.

V měsíční efemeridě uvádíme kromě obvyklých dat také délku středu L platnou pro rovníkové části planety. Její hodinová změna činí $36,6^{\circ}$.

Zaítmění Jupiterových měsíčků.

Z=začátek, K=konec, zaítmění.

Do oposice 20. července nastávají u levého okraje při pozorování v převracejícím dalekohledu, po oposici až do konce roku u pravého okraje.

<i>Únor</i>	5	1	22,8	II Z	<i>Září</i>
12d 6h 39,0m I Z	6	1	27,1	III K	3d 21h 35,1m ^m I K
	9	1	57,4	I Z	10 23 30,0 I K
	13	1	55,4	III Z	19 19 28,0 II K
<i>Březen</i>	25	0	13,7	I Z	19 19 53,7 I K
8d 5h 19,2m II Z					26 21 48,8 I K
19 5 33,2 III K					26 22 06,6 II K
23 5 06,1 I Z					
<i>Červenec</i>					<i>Ríjen</i>
<i>Duben</i>	7	1	02,4	II Z	5d 21h 32,9m III K
	2d	2h	07,8m	I Z	12 20 07,8 I K
8d 3h 22,2m I Z	10	22	30,4	I Z	12 21 56,1 III Z
9 4 49,7 II Z	18	0	24,6	I Z	21 19 21,6 II K
15 5 16,0 I Z	18	21	52,2	III Z	
	24	22	23,5	II K	
<i>Květen</i>	26	23	04,3	I K	<i>Listopad</i>
1d 2h 01,9m III Z					4d 20h 22,1m I K
1 3 31,8 I Z					10 17 26,8 IV K
4 1 47,8 II Z					10 17 38,6 III K
11 4 21,9 II Z	1d	1h	00,9m	II K	17 18 00,6 III Z
17 1 47,7 I Z	3	0	58,9	I K	20 18 41,1 I K
24 3 41,4 I Z	11	21	22,0	I K	22 19 14,7 II K
27 0 03,9 IV Z	18	22	31,5	IV K	
27 3 47,5 IV K	18	23	16,7	I K	<i>Prosinec</i>
<i>Červen</i>	23	21	27,4	III K	6d 17h 00,2m I K
	25	22	12,9	II K	23 17 45,0 III K
2d 0h 03,6m I Z	30	21	52,7	III Z	29 17 14,0 I K

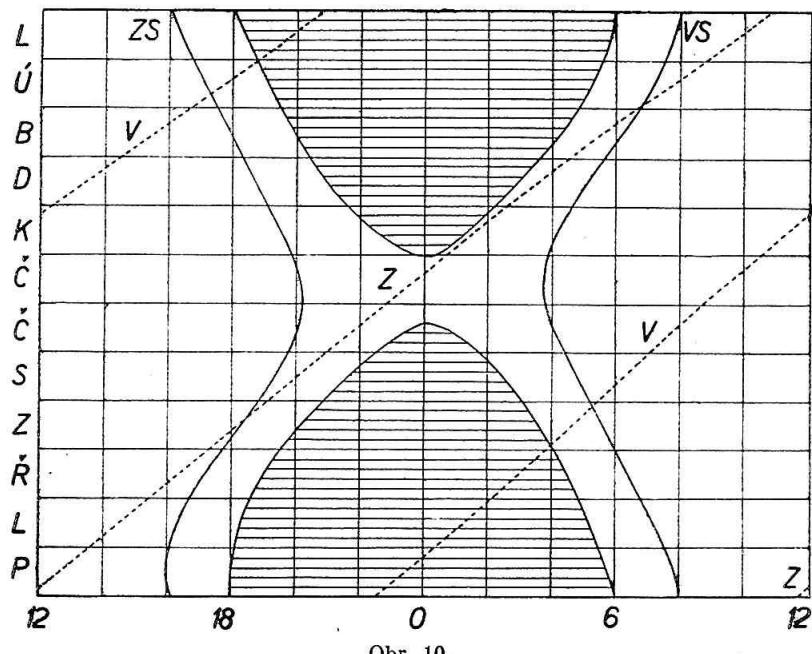
Polohy Jupiterových měsíčků.

Číslo značí měsíček, 0 značí planetu,
při pozorování v převrácení dalekohledu.

Měsíc Den	V 3 ^h 30 ^m	VI 2 ^h 30 ^m	VII 1 ^h 00 ^m	VIII 23 ^h 15 ^m	IX 21 ^h 30 ^m	X 20 ^h 15 ^m	XI 19 ^h 00 ^m	XII 18 ^h 00 ^m
1	1024	20134	03124	3012	4103	41032	3012	23014
2	0423	0234	32104	2034	4032	43201	43102	21034
3	24013	31024	3204	21034	3240	430	42013	01234
4	4103	32014	30124	01234	32104	43102	4203	10243
5	43012	3140	10324	13024	30124	4201	41023	2430
6	43120	4012	20134	32014	13024	24103	4201	43201
7	43201	41203	12043	31204	20134	04123	43210	43102
8	43102	42013	0312	30124	12034	10324	34021	43201
9	40123	4023	43120	21043	01324	23014	31402	42103
10	24013	43102	43201	2403	3204	32104	20134	40213
11	21043	43201	4302	40123	32104	3024	2034	41023
12	0124	34120	41032	4102	34012	20314	10234	4201
13	3104	012	42013	43201	41302	21034	0314	320
14	32014	1043	41203	43120	42013	02143	32104	31042
15	31024	20134	40312	43012	41203	10432	30214	3014
16	01324	10234	3140	4103	40123	42301	31024	21034
17	2034	3024	32014	2403	4310	43210	2014	02134
18	21043	32014	3024	0423	43210	43012	21403	10234
19	0312	32104	1024	10324	34012	430	4023	20314
20	34102	30124	20134	32014	3102	42103	40213	3204
21	43201	10243	12034	31204	20134	40213	42310	31042
22	43102	24013	01324	30124	12034	41023	4301	34021
23	40312	41023	31024	10234	01234	24301	43102	42103
24	42103	43012	32014	20134	1024	3210	4201	4013
25	4203	4320	34102	0243	3204	30124	42103	41023
26	40132	43210	4302	14032	304	31024	40123	42013
27	3102	43012	42013	43201	31024	21034	0234	43210
28	32014	41023	42103	43210	20413	0134	23104	4302
29	3104	24013	40132	43012	42103	10234	3014	43210
30	03124	10243	41302	4102	40123	23014	31024	210
31	21034		43201	42013		32104		0143

S a t u r n

Měsíc den	Světová půlnoc 0h SC=1h SEČ							15°V od Greenwichu $+50^\circ$ z. šířky		
	α	δ	ρ	Δ	m	a b	Východ	Průchod	Západ	
I 1	10 33,6	+10 50	8,6	8,66	+0,7	"	20 56	3 52	10 48	
	10 32,3	+11 00	8,7	8,54	+0,7	43,9	20 14	3 11	10 08	
	10 30,3	+11 13	8,8	8,43	+0,6	- 5,8	19 31	2 30	9 29	
	10 27,9	+11 29	8,9	8,35	+0,6		18 48	1 48	8 48	
II 10	10 25 2	+11 47	9,0	8,30	+0,4	42,2	18 04	1 06	8 08	
	10 22,2	+12 05	9,0	8,28	+0,4	- 6,8	17 21	0 24	7 27	
III 2	40 19,1	+12 23	9,0	8,29	+0,4		16 33	23 37	6 41	
	10 16,2	+12 40	9,0	8,33	+0,4	45,0	15 49	22 55	6 01	
	10 13,6	+12 54	8,9	8,40	+0,5	- 7,6	15 05	22 13	5 21	
IV 1	10 11,3	+13 06	8,8	8,50	+0,6		14 24	21 32	4 40	
	10 09,7	+13 15	8,6	8,62	+0,6	43,8	13 42	20 51	4 00	
	10 08,6	+13 20	8,5	8,76	+0,7	- 7,9	13 00	20 10	3 20	
V 1	10 08 2	+13 21	8,4	8,91	+0,7		12 21	19 31	2 41	
	10 08,5	+13 18	8,2	9,07	+0,8	41,5	11 43	18 52	2 01	
	10 09,5	+13 11	8,1	9,23	+0,8	- 7,6	11 04	18 13	1 22	
	10 11,2	+13 01	7,9	9,40	+0,8		10 28	17 36	0 44	
VI 10	10 13,3	+12 48	7,8	9,56	+0,9	39,2	9 52	16 59	0 06	
	10 16,0	+12 32	7,7	9,72	+0,9	- 6,7	9 17	16 22	23 27	
	10 19,2	+12 13	7,6	9,86	+0,9		8 42	15 46	22 50	
VII 10	10 22,8	+11 52	7,5	9,98	+1,0		8 08	15 10	22 12	
	10 26,8	+11 28	7,4	10,09	+1,0	37,5	7 35	14 35	21 35	
	10 31,1	+11 03	7,3	10,19	+1,0	- 5,6	7 02	14 00	20 58	
VIII 9	10 35,6	+10 37	7,3	10,25	+1,0		6 30	13 25	20 20	
	10 40,2	+10 10	7,2	10,30	+1,0	36,5	5 57	12 50	19 43	
	10 44,9	+ 9 42	7,2	10,33	+1,0	- 4,4	5 26	12 16	19 06	
IX 8	10 49,7	+ 9 14	7,2	10,32	+1,0		4 53	11 41	18 29	
	10 54,4	+ 8 46	7,2	10 30	+1,1	36,4	4 20	11 06	17 52	
	10 59,0	+ 8 19	7,3	10,25	+1,1	- 3,5	3 49	10 32	17 15	
X 8	11 03,4	+ 7 53	7,3	10,18	+1,2		3 15	9 57	16 39	
	11 07,6	+ 7 28	7,4	10,08	+1,2	36,0	2 42	9 22	16 02	
	11 11,4	+ 7 06	7,5	9,97	+1,2	- 2,4	2 08	8 46	15 24	
XI 7	11 14,9	+ 6 46	7,6	9,84	+1,2		1 34	8 10	14 46	
	11 17,9	+ 6 30	7,7	9,69	+1,2	38,3	0 59	7 34	14 09	
	11 20,4	+ 6 16	7,8	9,53	+1,2	- 1,6	0 23	6 57	13 31	
XII 7	11 22,4	+ 6 07	8,0	9,37	+1,2		23 47	6 20	12 53	
	11 23,6	+ 6 02	8,1	9,20	+1,1	40,4	23 09	5 42	12 15	
	11 24,3	+ 6 00	8,2	9,04	+1,1	- 1,1	22 31	5 03	11 35	

Obr. 10.

Saturn se promítá počátkem roku do Lva vlevo od Regula, k němuž se blíží. Oposice se Sluncem nastane 21. února. Po oposici postupuje Saturn dále směrem k Regulovi až do počátku května, kdy se obrátí a počne se pohybovat přímým směrem až do konce roku. Koncem července mizí Saturn ve sluneční záři a konjunkce se Sluncem nastane 2. září. Koncem září počne se opět vynořovat ve Lvu na ranní obloze.

Saturnův prsten je v roce 1949 dosti úzký a průběhem roku se neustále zavírá, takže koncem roku bude již velmi úzký. V efemeridě udáváme obě osy vnější elipsy prstenu označené a a b . Záporné znaménko u b značí, že vidíme jižně stranu prstenu.

Největší elongace Saturnových měsíčků.

III. Tethys (východní elongace).

Poloměr dráhy = 4,9 pol. planety, doba oběžná 1d 21,3h, stř. hvězdná vel. 11m.

I.	1d 07h	II. 13d 16h	III. 29d 02h	V. 11d 12h	VI. 23d 22h
3	04	15 14	30 23	13 09	25 20
5	01	17 11	IV. 1 21	15 07	27 17
6	22	19 08	3 18	17 04	29 14
8	20	21 06	5 15	19 01	VII. 1 12
10	17	23 03	7 13	20 23	
12	14	25 00	9 10	22 20	
14	12	26 21	11 07	24 17	XII. 5 03
16	09	28 19	13 04	26 15	7 03
18	06	III. 2 16	15 02	28 12	9 01
20	04	4 13	16 23	30 09	10 22
22	01	6 11	18 20	VI. 1 07	12 19
23	22	8 08	20 18	3 04	14 17
25	19	10 05	22 15	5 01	16 14
27	17	12 02	24 12	6 23	18 11
29	14	14 00	26 10	8 20	20 09
31	11	15 21	28 07	10 17	22 06
II.	2 09	17 18	30 04	12 15	24 03
4	06	19 16	V. 2 01	14 12	26 01
6	03	21 13	3 23	16 09	27 22
8	00	23 10	5 20	18 07	19 19
9	22	25 07	7 17	20 04	31 16
11	19	27 05	9 15	22 01	33. 14

VI. Titan (všechny elongace).

Poloměr dráhy = 20,2 pol. planety, doba oběžná 13d 23,3h, stř. hvězdná vel. 8m.

I.	1d 04h W	II. 17d 21h W	IV. 6d 14h W	V. 24d 10h W	XII. 2d 13h W
9	09 E	26 02 E	14 19 E	VI. 1 16 E	10 18 E
17	02 W	III. 5 18 W	22 12 W	9 10 W	18 12 W
25	07 E	13 23 E	30 18 E	17 16 E	26 17 E
II.	2 00 W	21 16 W	V. 8 11 W	25 09 W	34 11 W
10	04 E	29 21 E	16 17 E		

IV. Dione (východní elongace).

Poloměr dráhy=6,2 pol. planety, doba oběžná 2d 17,7h, stř. hvězdná vel. 11m.

I.	0d 17h	II.	13d 12h	III.	29d 06h	V.	12d 01h	VI.	24d 20h
3	11		16 05	IV.	1 00		14 19		27 14
6	04		18 23		3 17		17 12		30 08
8	22		21 17		6 11		20 06	VII.	3 01
11	16		24 10		9 05		23 00	XII.	3 11
14	09		27 04		11 22		25 17		6 04
17	03	III.	1 21		14 16		28 11		8 22
19	21		4 15		17 10		31 05		11 16
22	14		7 09		20 03	VI.	2 23		14 09
25	08		10 02		22 21		5 16		17 03
28	02		12 20		25 15		8 10		19 21
30	19		15 14		28 08		11 04		22 14
II.	2 13		18 07	V.	1 02		12 21		25 08
5	07		21 01		3 20		16 15		28 02
8	00		23 19		6 13		19 09		30 19
10	18		26 12		9 07		22 03		33 13

V. Rhea (východní elongace).

Poloměr dráhy=8,7 pol. planety, doba oběžná 4d 12,4h, stř. hvězdná vel. 10m.

I.	3d 19h	II.	17d 22h	IV.	4d 01h	V.	19d 06h	XII.	4d 05h
8	07		22 10		8 14		23 18		8 18
12	19		26 23		13 02		28 06		13 06
17	08	III.	3 11		17 14	VI.	1 19		17 19
21	20		7 23		22 03		6 07		22 07
26	08		12 12		26 15		10 20		26 19
30	21		17 00	V.	1 04		15 08		31 08
II.	4 09		21 12		5 16		19 21		35 19
8	21		26 01		10 05		24 09		
13	10		30 13		14 17		28 22		

VIII. Japetus (všechny elongace).

Poloměr dráhy=59,2 pol. planety, doba oběžná 79,3d, stř. hvězdná vel. 11m.

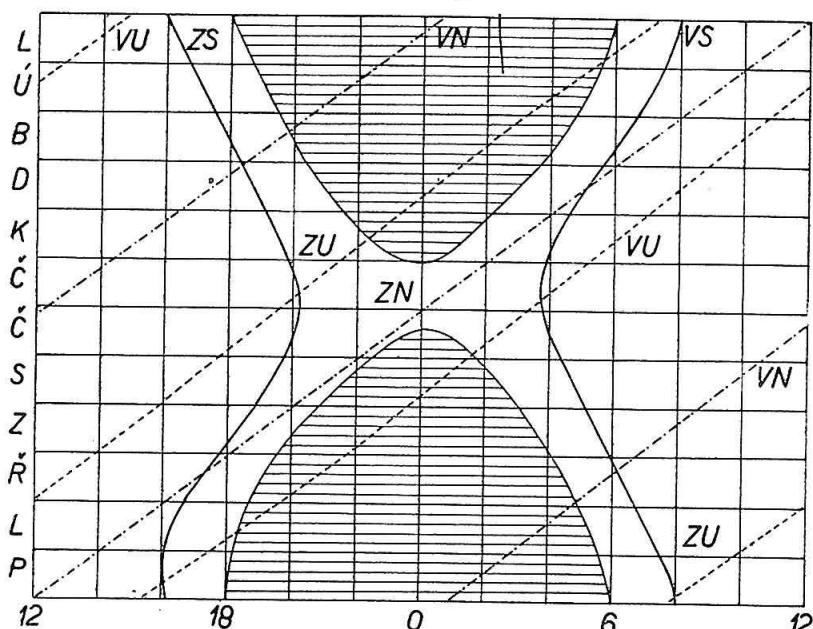
I. 30d 23h W | III. 12d 05h E | IV. 19d 06h W | V. 30d 06h E | XII. 17d 08h W

Uran

Neptun

Měsíc den	0h $S\ddot{C}$ = 1h $SE\ddot{C}$		$15^\circ V$ od Greenwich. $+50^\circ$ z. šířky			0h $S\ddot{C}$ = 1h $SE\ddot{C}$		$15^\circ V$ od Greenwichu $+50^\circ$ z. šířky		
	α	δ	Vý- chod	Prů- chod	Západ	α	δ	Vý- chod	Prů- chod	Západ
I 1	5 51,5	+23 39	14 56	23 06	7 16	12 58,1	-4 31	0 34	6 16	11 58
21	5 48,2	+23 38	13 34	21 44	5 54	12 58,3	-4 31	23 15	4 57	10 39
II 10	5 45,8	+23 37	12 13	20 23	4 33	12 57,8	-4 26	21 56	3 38	9 20
III 2	5 44,8	+23 37	10 54	19 04	3 14	12 56,5	-4 17	20 35	2 18	8 01
22	5 45,3	+23 37	9 36	17 46	1 56	12 54,7	-4 05	19 14	0 58	6 42
IV 11	5 47,3	+23 38	8 19	16 29	0 39	12 52,7	-3 52	17 48	23 33	5 18
V 1	5 50,7	+23 38	7 04	15 14	23 24	12 50,7	-3 41	16 27	22 13	3 59
21	5 55,0	+23 39	5 50	14 00	22 10	12 49,2	-3 32	15 06	20 53	2 40
VI 10	6 00,0	+23 40	4 36	12 46	20 57	12 48,3	-3 27	13 46	19 33	1 20
30	6 05,2	+23 39	3 23	11 33	19 44	12 48,1	-3 27	12 27	18 14	0 01
VII 20	6 10,2	+23 39	2 09	10 19	18 30	12 48,7	-3 31	11 09	16 56	22 43
VIII 9	6 14,8	+23 38	0 55	9 05	17 15	12 50,1	-3 41	9 53	15 39	21 25
29	6 18,4	+23 37	23 40	7 50	16 00	12 52,1	-3 54	8 36	14 22	20 08
IX 18	6 20,9	+23 36	22 24	6 34	14 44	12 54,5	-4 10	7 22	13 06	18 50
X 8	6 21,9	+23 36	21 06	5 16	13 26	12 57,2	-4 27	6 08	11 50	17 32
28	6 21,4	+23 37	19 47	3 57	12 07	13 00,0	-4 44	4 52	10 34	16 16
XI 17	6 19,4	+23 38	18 26	2 36	10 46	13 02,5	-4 59	3 38	9 18	14 58
XII 7	6 16,3	+23 40	17 04	1 14	9 25	13 04,5	-5 10	2 23	8 02	13 41
27	6 12,7	+23 41	15 38	23 48	7 58	13 05,9	-5 18	1 06	6 44	12 22

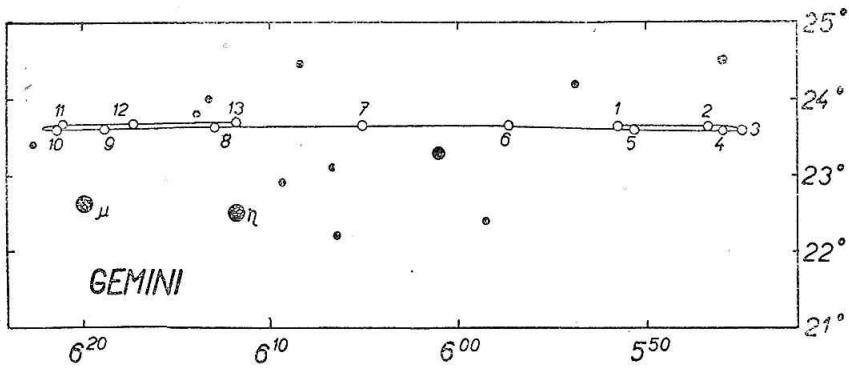
	ρ "	m		ρ "	m		ρ "	m		ρ "	m
I 1	1,9	5,8	VII 20.	1,7	6,0	I 1	1,2	7,8	VII 19	1,2	7,8
II 10	1,9	5,9	VIII 29	1,8	6,0	II 10	1,2	7,7	VIII 29	1,2	7,8
III 22	1,8	5,9	X 8	1,8	5,9	III 22	1,3	7,7	X 8	1,2	7,8
V 1	1,7	6,0	XI 17	1,9	5,8	V 1	1,2	7,7	XI 17	1,2	7,8
VI 10	1,7	6,0	XII 27	1,9	5,8	VI 10	1,2	7,7	XII 27	1,2	7,9

Obr. 11.

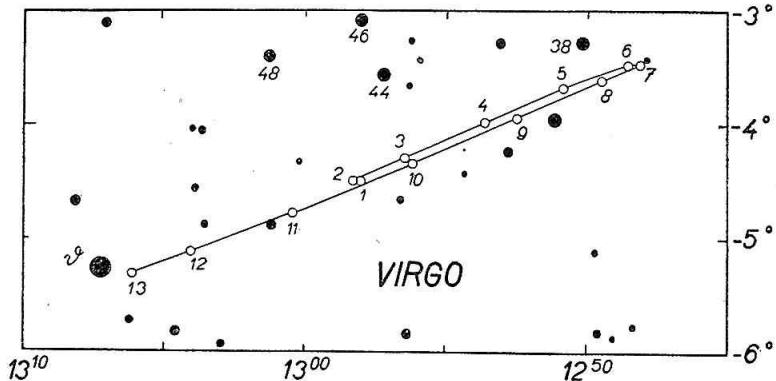
Uran se promítá po celý rok na rozhraní souhvězdí Býka a Blíženců. Počátkem roku je po oposici a pozorovací podmínky se zvolna zhoršují až do května, kdy mizí ve sluneční záři. Konjunkce se Sluncem nastane 22. června. Od konce července se počne objevovat na ranní obloze nad hvězdami η a μ v Blížencích, kde setrvá až do opozice 25. prosince. Na obr. 12 je znázorněna jeho dráha mezi hvězdami do 6,5m.

Neptun se promítá v roce 1949 do Panny. Nejpříznivější podmínky nastávají na jaře, kdy je 3. dubna v oposici se Sluncem. Na obr. 13 je znázorněna jeho dráha mezi hvězdami do 8,5m.

Obr. 12.

Dráha Urana mezi hvězdami (1950,0).

Obr. 13.

Dráha Neptuna mezi hvězdami (1950,0).

Heliocentrické souřadnice planet (ekv. 1950,0).

M e r k u r

Měsíc, den	<i>l</i>	<i>b</i>	<i>r</i>	Měsíc, den	<i>l</i>	<i>b</i>	<i>r</i>
I 1	319,15	-7,00	0,4097	VII 10	21,50	-3,11	0,3319
11	0,72	-5,13	0,3534		20	+3,92	0,3077
21	56,09	+1,02	0,3109		30	+7,00	0,3400
31	118,08	+6,60	0,3213		VIII 9	185,37	+4,73
II 10	168,89	+6,00	0,3735		19	219,12	+1,05
20	206,31	+2,57	0,4265		29	247,76	-2,41
III 2	236,44	-1,07	0,4594	IX 8	275,43	-5,19	0,4602
12	264,68	-4,16	0,4656		18	305,71	-6,85
22	292,84	-6,36	0,4443		28	343,02	-6,34
IV 1	326,67	-6,92	0,3989	X 8	32,81	-1,81	0,3229
11	10,80	-4,22	0,3422		18	94,36	+5,10
21	68,76	+2,52	0,3080		28	150,91	+6,82
V 1	129,66	+6,94	0,3300	XI 7	192,90	+4,01	0,4075
11	177,39	+5,40	0,3852		17	225,20	+0,31
21	212,84	+1,81	0,4352		27	253,35	-3,04
31	242,14	-1,75	0,4629		XII 7	281,25	-5,64
VI 10	269,72	-4,70	0,4635	XII 17	312,55	-6,98	0,4190
20	299,16	-6,64	0,4368		27	351,96	-5,80
30	334,60	-6,71	0,3876				

V e n u š e

M a r s

Měsíc, den	<i>l</i>	<i>b</i>	<i>r</i>	<i>l</i>	<i>b</i>	<i>r</i>
I 4	223,23	+1,85	0,7235	310,75	-1,83	1,3921
24	255,10	+0,07	0,7261		-1,84	1,3840
II 13	286,77	-1,73	0,7278	336,02	-1,77	1,3815
5	318,39	-3,00	0,7282		-1,61	1,3848
III 25	350,09	-3,39	0,7271	1,26	-1,37	1,3937
14	21,92	-2,76	0,7249		-1,08	1,4076
IV 4	53,93	-1,29	0,7222	13,62	-0,74	1,4259
24	86,13	+0,58	0,7198		-0,38	1,4476
VI 13	118,52	+2,28	0,7185	48,79	-0,01	1,4718
3	151,03	+3,28	0,7187		0,34	1,4974
VII 23	183,47	+3,24	0,7203	59,78	+0,67	1,5235
12	215,70	+2,21	0,7228		0,97	1,5491
VIII 1	247,63	+0,51	0,7255	80,65	+1,22	1,5736
21	279,33	-1,33	0,7275		1,44	1,5961
X 11	310,95	-2,77	0,7282	100,23	+1,61	1,6161
31	342,63	-3,39	0,7275		118,80	+1,73
XI 20	14,43	-2,99	0,7255	127,81	+1,81	1,6469
10	46,40	-1,69	0,7223		136,69	+1,85
30	78,55	+0,14	0,7203	145,48	+1,84	1,6634

J u p i t e r

S a t u r n

Měsíc den	<i>l</i>	<i>b</i>	<i>r</i>	<i>l</i>	<i>b</i>	<i>r</i>
I 4	280,67	—0,02	5,2036	151,08	+1,53	9,2543
24	282,33	—0,05	5,1962	151,79	+1,55	9,2595
II 13	283,99	—0,09	5,1888	152,50	+1,57	9,2647
III 5	285,67	—0,13	5,1814	153,20	+1,60	9,2700
25	287,34	—0,17	5,1741	153,91	+1,62	9,2753
IV 14	289,02	—0,20	5,1667	154,62	+1,65	9,2806
V 4	290,71	—0,24	5,1593	155,32	+1,67	9,2859
24	292,40	—0,28	5,1520	156,02	+1,69	9,2913
VI 13	294,09	—0,32	5,1447	156,73	+1,71	9,2968
VII 3	295,79	—0,36	5,1375	157,43	+1,73	9,3022
23	297,49	—0,39	5,1303	158,13	+1,76	9,3077
VIII 12	299,20	—0,43	5,1231	158,83	+1,78	9,3132
IX 1	300,92	—0,47	5,1161	159,53	+1,80	9,3188
21	302,64	—0,50	5,1090	160,23	+1,82	9,3244
X 11	304,36	—0,54	5,1021	160,93	+1,84	9,3300
31	306,09	—0,57	5,0952	161,63	+1,86	9,3356
XI 20	307,82	—0,61	5,0884	162,33	+1,88	9,3413
XII 10	309,56	—0,64	5,0817	163,02	+1,90	9,3469
30	311,30	—0,68	5,0751	163,72	+1,92	9,3527

U r a n

N e p t u n

Měsíc den	<i>l</i>	<i>b</i>	<i>r</i>	<i>l</i>	<i>b</i>	<i>r</i>
I 4	88,78	+0,20	19,0109	193,29	+1,57	30,2918
II 13	89,20	+0,20	19,0035	193,53	+1,57	30,2922
III 25	89,68	+0,21	18,9962	193,76	+1,57	30,2925
V 4	90,16	+0,22	18,9890	194,00	+1,58	30,2928
VI 13	90,64	+0,22	18,9817	194,23	+1,58	30,2932
VII 23	91,12	+0,23	18,9745	194,47	+1,58	30,2935
IX 1	91,60	+0,24	18,9673	194,71	+1,59	30,2938
X 11	92,07	+0,24	18,9601	194,94	+1,59	30,2941
XI 20	92,55	+0,25	18,9529	195,18	+1,59	30,2944
XII 30	93,03	+0,25	18,9458	195,41	+1,60	30,2947

E. Kalendář úkazů pro rok 1949.

V kalendáři najdeme planetární úkazy a zatmění Slunce i Měsíce. Ostatní úkazy jsou uvedeny v příslušných částech Ročenky. Konjunkci planety rozumíme okamžik, kdy rozdíl geocentrických délek planety a Slunce je 0° . Při dolní konjunkci je planeta v novu a při horní konjunkci v úplňku. Při oposici je rozdíl geocentrických délek roven 180° . Zastávkou planety rozumíme okamžik, kdy se změní znaménko změny v rektascensi. Konjunkce planet s Měsícem nebo jasnějšími hvězdami nastanou, když rozdíl rektascensí obou těles je roven nule. Současně udáváme rozdíl deklinací.

Na pravých stranách jsou zobrazeny hvězdné mapky, udávající polohu souhvězdí spolu s některými význačnými objekty, uvedenými pod každou mapkou.

Latinské zkratky souhvězdí.

<i>And Andromeda</i> - Andromeda	<i>Lac Lacerta</i> - Ještěrka
<i>Aqr Aquarius</i> - Vodnář	<i>Leo Leo</i> - Lev
<i>Aql Aquila</i> - Orel	<i>LMi Leo Minor</i> - Malý Lev
<i>Ari Aries</i> - Beran	<i>Lep Lepus</i> - Zajíc
<i>Aur Auriga</i> - Vozka	<i>Lib Libra</i> - Váhy
<i>Boo Bootes</i> - Bootes	<i>Lyn Lynx</i> - Rys
<i>Cam Camelopardalis</i> - Žirafa	<i>Lyr Lyra</i> - Lyra
<i>Cnc Cancer</i> - Rak	<i>Mon Monoceros</i> - Jednorožec
<i>CVn Canes Venatici</i> - Honicí Psi	<i>Oph Ophiuchus</i> - Hadonoš
<i>CMa Canis major</i> - Velký Pes	<i>Ori Orion</i> - Orion
<i>CMi Canis minor</i> - Malý Pes	<i>Peg Pegasus</i> - Pegas
<i>Cap Capricornus</i> - Kozoroh	<i>Per Perseus</i> - Perseus
<i>Cas Cassiopeia</i> - Kasiopeja	<i>Psc Pisces</i> - Ryby
<i>Cep Cepheus</i> - Cefeus	<i>PsA Piscis Austrinus</i> - Jižní Ryba
<i>Cet Cetus</i> - Velryba	<i>Sge Sagitta</i> - Šíp
<i>Com Coma Berenices</i> - Kštice Bereniky	<i>Sgr Sagittarius</i> - Střelec
<i>CrB Corona Borealis</i> - Severní Koruna	<i>Sco Scorpious</i> - Štír
<i>Cry Corvus</i> - Havran	<i>Scu Scutum</i> - Štít
<i>Crt Crater</i> - Pohár	<i>Ser Serpens</i> - Had
<i>Cyg Cygnus</i> - Labuf	<i>Tau Taurus</i> - Býk
<i>Del Delphinus</i> - Delfín	<i>Tri Triangulum boreale</i> - Trojúhelník
<i>Dra Draco</i> - Drák	Severní
<i>Eql Equuleus</i> - Koník	<i>UMa Ursa Maior</i> - Velký Medvěd
<i>Eri Eridanus</i> - Eridanus	<i>UMi Ursa Minor</i> - Malý Medvěd
<i>Gem Gemini</i> - Blíženci	<i>Vir Virgo</i> - Panna
<i>Her Hercules</i> - Herkules	<i>Vul Vulpecula</i> - Lištička
<i>Hya Hydra</i> - Hydra	

Leden.

Merkur večernicí ve druhé polovině měsíce.

Venuše na ranním nebi.

Mars nepozorovatelný.

Jupiter koncem měsíce na ranním nebi.

Saturn ve Lvu po celou noc.

Uran v Býku po celou noc.

Neptun v Panně po půlnoci.

1. Jupiter v konjunkci se Sluncem.

13. 2h Uran v konjunkci s Měsícem, Uran 4° jižně.

17. 16h Saturn v konjunkci s Měsícem, Saturn 3° jižně.

18. 4h Merkur v největší východní elongaci $18^{\circ}45'$.

20. 12h Neptun v konjunkci s Měsícem, Neptun $0,3^{\circ}$ severně.

26. 9h Jupiter v konjunkci s Venuší, Venuše $1'$ jižně.

27. 7h Jupiter v konjunkci s Měsícem, Jupiter 5° severně.

27. 22h Merkur v konjunkci s Marsem, Merkur 4° severně.

29. 17h Merkur v konjunkci s Měsícem, Merkur 8° severně.

29. 23h Mars v konjunkci s Měsícem, Mars 4° severně.

Únor.

Merkur nepozorovatelný.

Venuše mizí na ranním nebi.

Mars nepozorovatelný.

Jupiter na ranním nebi.

Saturn ve Lvu po celou noc.

Uran v Býku po celou noc.

Neptun v Panně po celou noc.

2. Merkur v dolní konjunkci se Sluncem.

9. 11h Uran v konjunkci s Měsícem, Uran 4° jižně.

10. 9h Merkur v konjunkci s Venuší, Merkur 4° severně.

13. 23h Saturn v konjunkci s Měsícem, Saturn 3° jižně.

16. 19h Neptun v konjunkci s Měsícem, Neptun $0,6^{\circ}$ severně.

21. 19h Saturn v oposici se Sluncem.

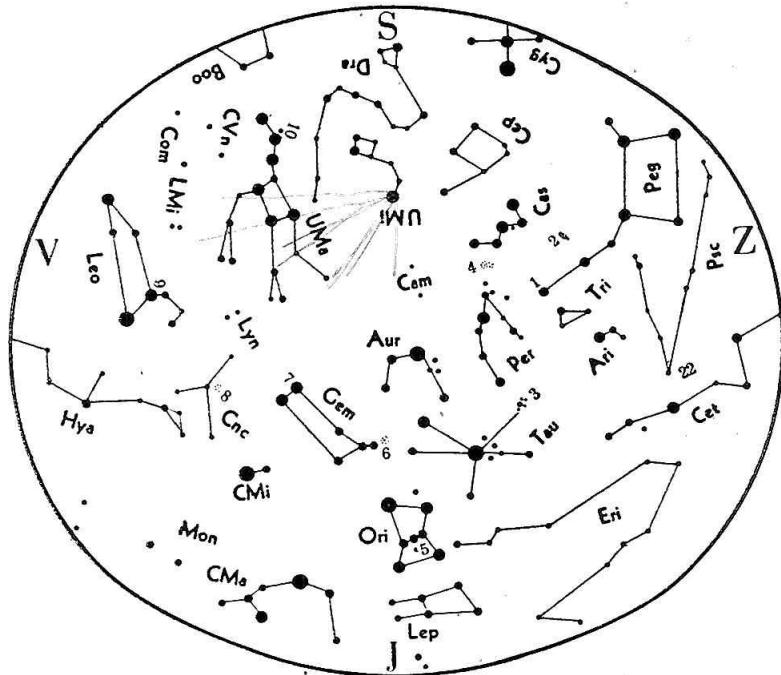
23. 24h Jupiter v konjunkci s Měsícem, Jupiter 5° severně.

25. 8h Merkur v konjunkci s Měsícem, Merkur 6° severně.

26. 16h Venuše v konjunkci s Měsícem, Venuše 4° severně.

28. 4h Mars v konjunkci s Měsícem, Mars 3° severně.

28. 6h Merkur v největší západní elongaci $27^{\circ}0'$.

Obr. 14. Poloha hvězdné oblohy v 5h 40m hv. času.

Počátkem ledna ve 23h, v polovici ledna ve 22h, koncem ledna v 21h, v polovině února ve 20h a koncem února v 19h místního času středního.

Zajímavé objekty:

1. γ Andromedae, průvodce 6m ve vzdálenosti $10''$ a pos. úhlu 63° .
2. Spirálová mlhovina v Andromedě viditelná prostým okem.
3. Plejady-Kuřátka, pohybová hvězdokupa.
4. Dvojitá hvězdokupa u α a δ Persei viditelná prostým okem.
5. Mlhovina v Orionu, uvnitř čtyřnásobná hvězda ϑ .
6. Messier 35, hvězdokupa v Blížencích viditelná prostým okem.
7. α Geminorum-Kastor, průvodce 4m ve vzdálenosti $6''$ a pos. úhlu 225° .

Březen.

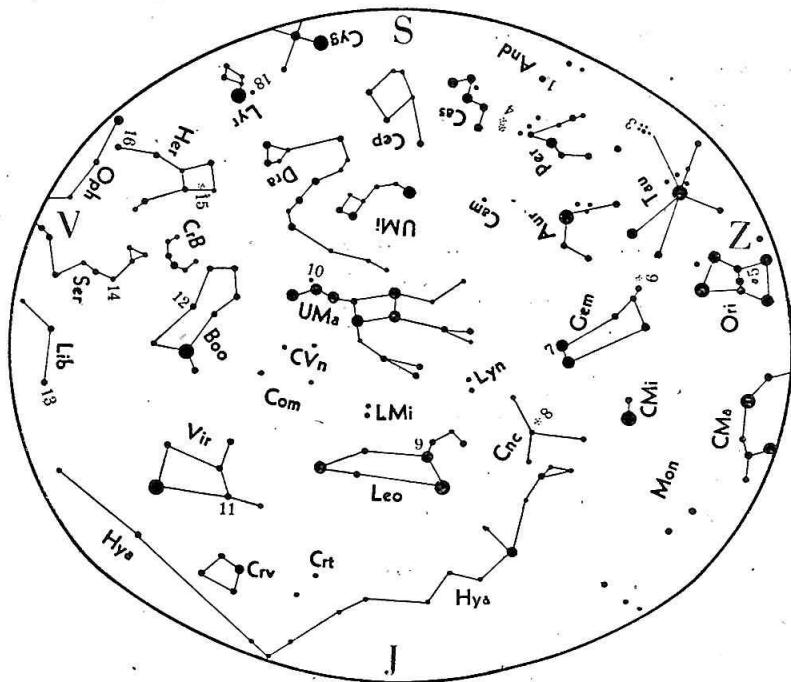
Merkur nepozorovatelný.
Venuše nepozorovatelná.
Mars nepozorovatelný.
Jupiter na ranním nebi.
Saturn ve Lvu po celou noc.
Uran v Býku do 3^h ranní.
Neptun v Panně po celou noc.

8. 19^h Uran v konjunkci s Měsícem, Uran 4° jižně.
13. 7^h Saturn v konjunkci s Měsícem, Saturn 3° jižně.
16. 5^h Neptun v konjunkci s Měsícem, Neptun 40' severně.
17. 12^h Mars v konjunkci se Sluncem.
20. 23^h 49m jarní rovnodennost.
23. 15^h Jupiter v konjunkci s Měsícem, Jupiter 5° severně.
28. 6^h Merkur v konjunkci s Měsícem, Merkur 44' severně.
29. 5^h Venuše v konjunkci s Měsícem, Venuše 40' severně.
29. 10^h Mars v konjunkci s Měsícem, Mars 1° severně.

Duben.

Merkur nepozorovatelný.
Venuše nepozorovatelná.
Mars nepozorovatelný.
Jupiter na ranním nebi.
Saturn ve Lvu do 4^h ranní.
Uran v Býku do půlnoci.
Neptun v Panně po celou noc.

3. Neptun v oposici se Sluncem.
5. 3^h Uran v konjunkci s Měsícem, Uran 4° jižně.
9. 15^h Saturn v konjunkci s Měsícem, Saturn 3° jižně.
12. 15^h Neptun v konjunkci s Měsícem, Neptun 35' severně.
13. Úplné zatmění Měsíce.
13. 9^h Merkur v horní konjunkci se Sluncem.
16. 23^h Venuše v horní konjunkci se Sluncem.
20. 4^h Jupiter v konjunkci s Měsícem, Jupiter 5° severně.
27. 14^h Mars v konjunkci s Měsícem, Mars 48' jižně.
28. 17^h Venuše v konjunkci s Měsícem, Venuše 2° jižně.
29. 22^h Merkur v konjunkci s Měsícem, Merkur 43' jižně

Obr. 15. Poloha hvězdné oblohy v 10h 40m hv. času.

Počátkem března v 0h, v polovině března ve 23h, koncem března ve 22h, v polovině dubna v 21h a koncem dubna ve 20h místního času středního.

Zajímavé objekty:

6. Messier 35, hvězdokupa v Blížencích viditelná prostým okem.
7. α Geminorum-Kastor, průvodce 4m ve vzdálenosti 6'' a pos. úhlu 225°.
8. Praesepe-Jesličky, hvězdokupa v Raku viditelná prostým okem.
9. γ Leonis, průvodce 4m ve vzdálenosti 4'' a pos. úhlu 120°.
10. ζ Ursae Majoris-Mizar, průvodce 4m, ve vzdálenosti 14'' a pos. úhlu 150°.
11. λ Virginis, průvodce 3m ve vzdálenosti 6'' a pos. úhlu 326°.
12. ϵ Bootis, průvodce 6m ve vzdálenosti 3'' a pos. úhlu 330°.

Květen.

Merkur večernici v prvé polovině měsíce.

Venuše večernicí koncem měsíce.

Mars nepozorovatelný.

Jupiter v Kozorohu po půlnoci.

Saturn ve Lvu do 1^h ranní.

Uran nepozorovatelný.

Neptun v Panně do 3^h ranní.

2. 10^h Uran v konjunkci s Měsícem, Uran 4° jižně.

6. 21^h Saturn v konjunkci s Měsícem, Saturn 3° jižně.

9. 23^h Neptun v konjunkci s Měsícem, Neptun 32' severně.

10. 21^h Merkur v největší východní elongaci 21° 32'.

17. 15^h Jupiter v konjunkci s Měsícem, Jupiter 5° severně.

26. 16^h Mars v konjunkci s Měsícem, Mars 2° jižně.

27. 13^h Merkur v konjunkci s Venuší, Merkur 50' jižně.

28. 19^h Merkur v konjunkci s Měsícem, Merkur 5° jižně.

28. 23^h Venuše v konjunkci s Měsícem, Venuše 4° jižně.

29. 18^h Uran v konjunkci s Měsícem, Uran 4° jižně.

Červen.

Merkur koncem měsíce jitřenkou.

Venuše večernici.

Mars na ranním nebi v Býku.

Jupiter na rozhraní Kozoroha a Střelce od 22^h.

Saturn ve Lvu západu Slunce.

Uran nepozorovatelný.

Neptun v Panně do půlnoci.

3. 23^h Merkur v dolní konjunkci se Sluncem.

6. 6^h Neptun v konjunkci s Měsícem, Neptun 36' severně.

7. 9^h Venuše v konjunkci s Uranem, Venuše 35' severně.

13. 23^h Jupiter v konjunkci s Měsícem, Jupiter 5° severně.

21. 19^h 03^m letní slunovost.

22. 14^h Uran v konjunkci se Sluncem.

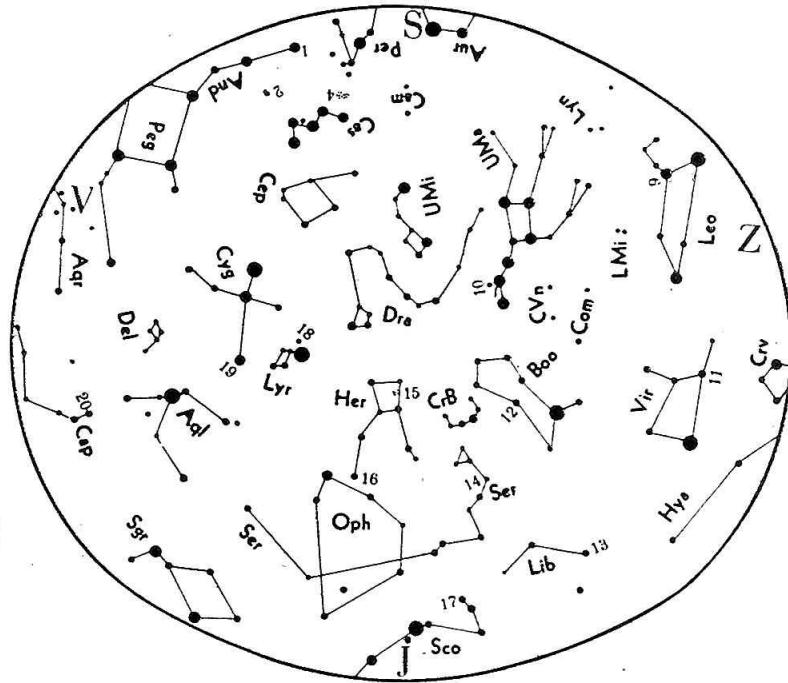
24. 16^h Mars v konjunkci s Měsícem, Mars 4° jižně.

24. 19^h Merkur v konjunkci s Měsícem, Merkur 8° jižně.

27. 22^h Venuše v konjunkci s Měsícem, Venuše 4° jižně.

28. 11^h Merkur v největší západní elongaci 22° 3'.

30. 14^h Saturn v konjunkci s Měsícem, Saturn 2° jižně.

Obr. 16. Poloha hvězdné oblohy v 16h 40m hv. času.

Počátkem května ve 2h, v polovině května v 1h, počátkem června v 0h, v polovině června ve 23h a koncem června ve 22h místního času středního.

Zajímavé objekty:

13. α Librae, průvodce 5m ve vzdálenosti $231''$ a pos. úhlu 314° .
14. δ Serpentis, průvodce 4m ve vzdálenosti $3''$ a pos. úhlu 185° .
15. Messier 13, kulová hvězdokupa v Herkulu viditelná prostým okem.
16. α Herculis, průvodce 6m ve vzdálenosti $5''$ a pos. úhlu 118° .
17. β Scorpii, průvodce 6m ve vzdálenosti $14''$ a pos. úhlu 25° .
18. ϵ Lyrae, dvě hvězdy 4m ve vzdálenosti $207''$ a pos. úhlu 173° ; dobré oko je ještě rozliší. Každá z nich opět dvojhvězdou: ϵ_1 , průvodce 6m ve vzdálenosti $3''$ a pos. úhlu 10° , ϵ_2 , průvodce 5m, vzdál. $2''$ a pos. úhlu 120° .

Červenec.

Merkur jitřenkou počátkem měsíce.

Venuše večernici.

Mars na rozhraní Býka a Blíženců po půlnoci.

Jupiter ve Střelci po celou noc.

Saturn ve Lvu mizí ve sluneční záři.

Uran v Blížencích od 2^h ranní.

Neptun v Panně do 23^h.

3. 12^h Neptun v konjunkci s Měsícem, Neptun 49' severně.
11. 3^h Jupiter v konjunkci s Měsícem, Jupiter 5° severně.
11. 6^h Merkur v konjunkci s Uranem, Merkur 54' jižně.
20. 9^h Jupiter v oposici se Sluncem.
23. 12^h Mars v konjunkci s Měsícem, Mars 4° jižně.
23. 16^h Uran v konjunkci s Měsícem, Uran 5° jižně.
25. 16^h Merkur v konjunkci s Měsícem, Merkur 3° jižně.
26. 22^h Merkur v horní konjunkci se Sluncem.
27. 19^h Venuše v konjunkci s Měsícem, Venuše 2° jižně.
30. 18^h Neptun v konjunkci s Měsícem, Neptun 1° severně.
31. 7^h Venuše v konjunkci se Saturnem, Venuše 10' jižně.

Srpen.

Merkur nepozorovatelný.

Venuše večernici.

Mars v Blížencích od 2^h ranní.

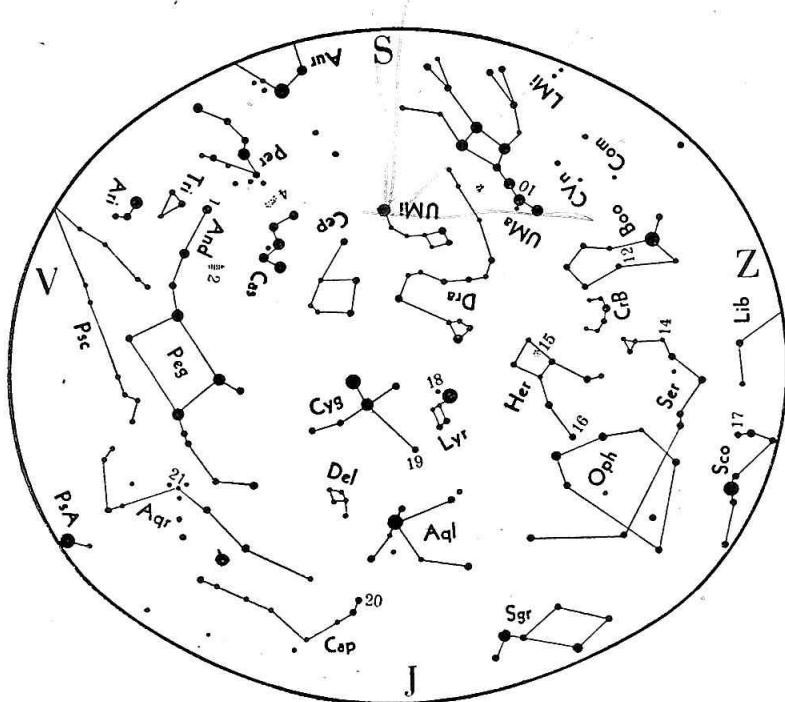
Jupiter ve Střelci do 2^h ranní.

Saturn nepozorovatelný.

Uran v Blížencích od 23^h.

Neptun mizí ve sluneční záři.

7. 4^h Jupiter v konjunkci s Měsícem.
13. 15^h Merkur v konjunkci se Saturnem, Merkur 38' jižně.
20. 4^h Uran v konjunkci s Měsícem, Uran 4° jižně.
24. 16^h Saturn v konjunkci s Měsícem, Saturn 2° jižně.
25. 20^h Merkur v konjunkci s Měsícem, Merkur 3° jižně.
26. 16^h Venuše v konjunkci s Měsícem, Venuše 23' jižně.
27. Neptun v konjunkci s Měsícem, Neptun 1° severně.

Obr. 17. Poloha hvězdné oblohy v 19h 40m hv. času.

Počátkem července v 1h, v polovině července v 0h, počátkem srpna ve 23h, v polovině srpna ve 22h a koncem srpna v 21h.

Zajímavé objekty:

17. β Scorpis, průvodce 6m ve vzdálenosti $14''$ a pos. úhlu 25° .
18. ε Lyrae, dvě hvězdy 4m ve vzdálenosti $207''$ a pos. úhlu 173° ; dobré oko je ještě rozliší. Každá z nich je opět dvojhvězdou: ε_1 , průvodce 6m ve vzdálenosti $3''$ a pos. úhlu 10° , ε_2 , prův. 5m vzdál. $2''$ a pos. úhlu 120° .
19. β Cygni, průvodce 6m, ve vzdálenosti $35''$ a pos. úhlu 56° .
20. α Capricorni, průvodce 6m, ve vzdálenosti $205''$ a pos. úhlu 267° .
21. ζ Aquarii, průvodce 5m ve vzdálenosti $3''$ a pos. úhlu 310° .

Září.

Merkur neviditelný.

Venuše večernicí.

Mars v Raku od 1^h ranní.

Jupiter ve Střelci do půlnoci.

Saturn nepozorovatelný.

Uran v Blížencích od 23^h.

Neptun nepozorovatelný.

2. 11^h Saturn v konjunkci se Sluncem.
3. 5^h Jupiter v konjunkci s Měsícem, Jupiter 4° severně.
16. 14^h Uran v konjunkci s Měsícem, Uran 5° jižně.
18. 23^h Mars v konjunkci s Měsícem, Mars 4° jižně.
21. 9^h Saturn v konjunkci s Měsícem, Saturn 2° jižně.
23. 10^h 6^m podzimní rovnodennost.
23. 18^h Merkur v konjunkci s Měsícem, Merkur 4° jižně.
25. 11^h Venuše v konjunkci s Měsícem, Venuše 1° severně.
27. 15^h Merkur v konjunkci s Neptunem, Merkur 6° jižně.
30. 11^h Jupiter v konjunkci s Měsícem, Jupiter 5° severně.

Říjen.

Merkur jitřenkou v polovině října.

Venuše večernicí.

Mars ve Lvu po půlnoci.

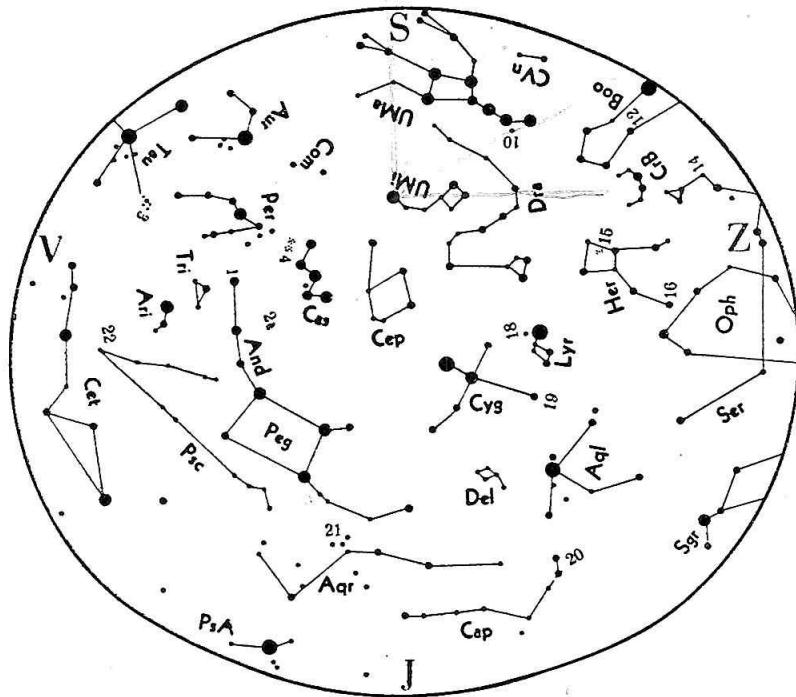
Jupiter ve Střelci do 22^h.

Saturn ve Lvu od 3^h ranní.

Uran v Blížencích od 20^h.

Neptun v Panně před východem Slunce.

3. 21^h Merkur v dolní konjunkci se Sluncem.
7. Úplné zatmění Měsíce.
13. 22^h Uran v konjunkci s Měsícem, Mars 3° jižně.
17. 14^h Mars v konjunkci s Měsícem, Mars 3° jižně.
19. 01^h Saturn v konjunkci s Měsícem, Saturn 1° jižně.
19. 10^h Merkur v největší západní elongaci 18° 14'.
20. 17^h Merkur v konjunkci s Měsícem, Merkur 1° severně.
25. 5^h Venuše v konjunkci s Měsícem, Venuše 2° severně.
27. 22^h Jupiter v konjunkci s Měsícem, Jupiter 5° severně.

Obr. 18. Poloha hvězdné oblohy v 21h 40m hv. času.

Počátkem září ve 23h, v polovině září ve 22h, počátkem října v 21h, v polovině října ve 20h a koncem října v 19h.

Zajímavé objekty:

19. β Cygni, průvodce 6m, ve vzdálenosti $35''$ a pos. úhlu 56° .
20. α Capricorni, průvodce 6m, ve vzdálenosti $205''$ a pos. úhlu 267° .
21. ζ Aquarii, průvodce 5m ve vzdálenosti $2''$ a pos. úhlu 320° .
1. γ Andromedae, průvodce 6m ve vzdálenosti $10''$ a pos. úhlu 63° .
2. Spirálová mlhovina v Andromedě viditelná prostým okem.
3. Plejadi-Kuřátka, pohybová hvězdokupa.

Listopad.

Merkur nepozorovatelný.

Venuše večernicí.

Mars ve Lvu po půlnoci.

Jupiter na večerní obloze na rozhraní Střelce a Kozoroha.

Saturn ve Lvu po půlnoci.

Uran v Blížencích po celou noc.

Neptun v Panně od 4h ranní.

10. 3h Uran v konjunkci s Měsícem, Uran 5° jižně.

15. 2h Mars v konjunkci s Měsícem, Mars 1° jižně.

15. 15h Saturn v konjunkci s Měsícem, Saturn $46'$ jižně.

17. 15h Neptun v konjunkci s Měsícem, Neptun 2° jižně.

20. 8h Merkur v konjunkci s Měsícem, Merkur 3° severně.

20. 19h Venuše v největší západní elongaci $47^{\circ} 15'$.

21. 23h Merkur v horní konjunkci se Sluncem.

23. 20h Venuše v konjunkci s Měsícem, Venuše 2° jižně.

24. 14h Jupiter v konjunkci s Měsícem, Jupiter 5° severně.

30. 22h Mars v konjunkci se Saturnem, Mars $9'$ severně.

Prosinec.

Merkur nepozorovatelný.

Venuše večernicí.

Mars v Panně od půlnoci.

Jupiter na večerní obloze v Kozorohu.

Saturn ve Lvu od 23h.

Uran v Blížencích po celou noc.

Neptun v Panně od 2h ranní.

7. 4h Venuše v konjunkci s Jupiterem, Venuše 2° jižně.

7. 7h Uran v konjunkci s Měsícem, Uran 5° jižně.

12. 24h Saturn v konjunkci s Měsícem, Saturn $15'$ jižně.

13. 10h Mars v konjunkci s Měsícem, Mars $33'$ severně.

15. 1h Neptun v konjunkci s Měsícem, Neptun 2° severně.

20. 24h Merkur v konjunkci s Měsícem, Merkur 3° severně.

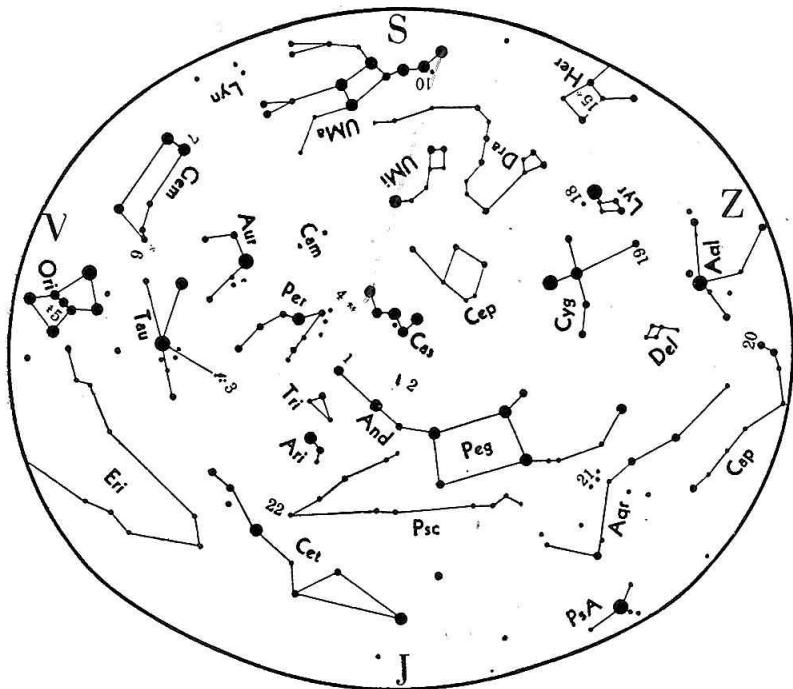
22. 5h 24m zimní slunovrat.

22. 9h Jupiter v konjunkci s Měsícem, Jupiter 4° severně.

22. 24h Venuše v konjunkci s Měsícem, Venuše 4° severně.

25. Uran v konjunkci se Sluncem.

• 26. Největší jasnost Venuše.

Obr. 19. Poloha hvězdné oblohy v 0h 40m hv. času.

Počátkem listopadu ve 22h, v polovině listopadu v 21h, koncem listopadu ve 20h, v polovině prosince v 19h a koncem prosince v 18h.

Zajímavé objekty:

22. α Piscium, průvodce 4m ve vzdálenosti $2''$ a pos. úhlu 320° .
1. γ Andromedae, průvodce 6m ve vzdálenosti $10''$ a pos. úhlu 63° .
2. Spirálová mlhovina v Andromedě viditelná prostým okem.
3. Plejady-Kuřátka, pohybová hvězdokupa.
4. Dvojitá hvězdokupa u χ a η Persei viditelná prostým okem.
5. Mlhovina v Orionu, uvnitř čtyřnásobná hvězda ϑ .
6. Messier 35 hvězdokupa v Blížencích viditelná prostým okem.

F. Komety a meteory.

Komety v r. 1949.

V r. 1949 očekáváme návrat tří periodických komet: Reinmuth 1, Gale a Väisälä.

1. Reinmuthova kometa 1. Při sledování planetoid na Heidelbergské hvězdárně objevil Reinmuth dne 22. února 1928 objekt 12,5 vel., který považoval za planetoidu, zjistilo se však, že jde o kometu. V dubnu 1928 jevíla kometa i dva krátké, slabé ohony. Pozorována byla celkem v rozpětí 142 dnů. Definitivně označena 1928 I. Pokus identifikovati tuto kometu s Denningovou kometou 1894 I nebo Taylorovou kometou 1916 I nevedl k cíli. Po druhé nalezena byla tato kometa dne 5. XI. 1934 Jeffersem na Lickově hvězdárně jen $\frac{1}{4}^{\circ}$ od vypočteného místa, byla 15. velikosti a koncem února 1935 jevíla ohon 1,5' dlouhý. Pozorována byla do 7. IV. 1935, tedy celkem 154 dny a označena definitivně 1935 II. Doba oběhu odvozena na 7,6 roků, takže byla hledána v r. 1942. Podrobným výpočtem japonských hvězdářů se však ukázalo, že doba byla přeceněna a že správnější hodnota je jen 7,2 roku, proto ji očekáváme v r. 1949.

2. Kometa Gale objevena dne 7. VI. 1927 W. F. Galem v Sydney v Austrálii jako mlžinka 10. velikosti, 3' v průměru. Pozorována byla po 87 dnů, ale jen na jižní polokouli. Označena 1927 VI. Crommelin odvodil její dobu oběžnou na 11 roků a skutečně byla po 11 letech po delším úsilí nalezena dne 1. V. 1938 Cunninghamem na Harvardově observatoři. Zůstala však opět jen slabým teleskopickým objektem. Pozorována byla 90 dní do 29. července 1938. Označena 1938 I.

3. Kometa Väisälä. Známý finský astronom Väisälä objevil tuto slabou (15. vel.) kometu dne 17. března 1939 při fotografickém sledování planetoid — označena byla také jako planetoida 1939 CB. Později však byla nalezena i na dřívějších deskách a rozumnán byl i její kometární vzhled. Přísluním prošla 26. dubna 1939 a sledována byla až do 20 května, tedy 122 dnů. Má se vrátiti po 10,578 letech, tedy v r. 1949.

Vedle těchto komet sledují nyní hvězdáři každoročně dvě periodické komety, jejichž dráha je velmi málo výstředná a mají tedy charakter malých planet, jeví však často prudké změny jasnosti. Prvá obíhá mezi Marsem a Jupitrem a nese označení Oterma 3 (1942 VII), druhá je Schwassmannova-Wachmannova kometa 1 (1925 II), která má dráhu mezi Jupiterem a Saturnem. Počátkem ledna (4. I.) 1949 bude prvá pod Plejádami a druhá mezi Praesepae a Regulem, obě jsou však přístupny jen větším strojům.

Elementy očekávaných komet:

		<i>T</i>	ω	Ω	<i>i</i>	<i>q</i>	<i>e</i>	<i>P</i>	<i>Eq</i>
Reinmuth 1	1935	IV. 29,8	8°,69	124°,97	8°,07	1,857	0,503	7r,23	35,0
Oterma 3	1942	VIII. 21,8	354°,80	155°,17	3°,99	3,390	0,144	7r,886	50,0
Väisälä 1939 I	1939	IV. 26,1	44°,34	135°,56	11°,27	1,762	0,634	10r,578	50,0
Gale 1938 I	1938	VI. 18,5	209°,12	67°,25	11°,72	1,183	0,761	10r,993	50,0
Schwasman-nova-Wachm. 1	1941	VI. 8,9	355°,16	321°,91	9°,54	5,507	0,134	16r,042	50,0
Neujmin 1	1948	XII. 19,1	346°,73	347°,22	15°-03	1,544	0,774	17r,932	50,0

Meteory v r. 1949.

1. Pravidelné nejbohatší roje létavic.

Označení	Zdánlivý radiant	Theoret. maximum	<i>SC</i>	Trvání ve dnešní Prvníhoč. hodin., počet	Poslední význačný rýjev hod. počet	Mateřská kometa	doba oběhu označ. oběhu roku	Stáří měsíc v době max.
Draconidy	15 30 +53	I. 3,5	2	18	44	1943	—	—
Lyridy	18 04 +33	IV. 21,8	4	7	19	1946	1861 I.	415 12 ? 23,2
η Aquaridy	22 32 — 2	V. 3,7	8	7	—	1911	Halleyova?	76 5,4
ϑ Aquaridy	22 40 —16	VII. 27,7	3	14	—	—	—	— 28,9
Perseidi	3 04 +57	VIII. 12,4	35	40	52	1945	1862 III.	120 108 ? 17,6
Orionidy	6 08 +15	X. 21,6	14	21	50	1936	Halleyova	76 29,1
Leonidy	10 00 +23	XI. 16,7	4	14	63	1932	1866. I.	33,2 33,2 25,8
Geminidy	7 12 +33	XII. 13,8	14	60	120	1925	—	— 51 ? 23,5

Z pravidelných rojů jsou v r. 1949 příznivé pro pozorování dobu theoretičkého maxima a měsíční fázi delta Aquaridy. Ale i éta Aquaridy mají příznivé podmínky svou fází maxima a večerním srpkem, který nebude rušit pozorování tohoto ranního roje. Poměrně příznivé jsou i Geminidy: maximum připadá u nás před půlnocí 13./14. XII., při čemž měsíc v souhvězdí Panny je v poslední čtvrti. Také Lyridy mají maximum před půlnocí 21./22. IV. s měsícem v poslední čtvrti v Capricornu asi 60° od radiantu. Maximum Leonid je sice vhodné položeno na noc 16./17. XI., ale Měsíc po poslední čtvrti bude jen 30° od radiantu. Pozorování Orionid je příznivý Měsíc v Novu, ale maximum připadá na hodiny denní, protože však není nijak zvlášť ostré, bude sledování tohoto roje v r. 1949 velmi vhodné. Nejnepříznivější jsou Perseidi, a to jak polohou maxima, tak i měsíční fází, neboť Měsíc bude jižně souhvězdí Pegasa, krátce po úplňku.

2. Nepravidelné roje, jejichž činnost je občasná.

Označení	Zdánlivý radiant	Theoret. maximum	SC	Trvání ve dnech	Poslední vý- značný zjev	Materinská kometa		Stáří měsíce		
						hod. počet	rok	označ. oběhu	doba oběhu	doba v době roku
Bootidy	14 40 +45	VI. 9,3	1		59 1930 Schwas.-Wachm.	5,4	—		12,4	
η Ursidy	14 00 +57	VI. 27,4	10 ?		22 1927 Pons-Winnecke	6,1	6	1,0		
Aurigidy	5 44 +41	VIII. 31,7	1		24 1935 Kiess 1911 II.	500 ?	60 ?	7,5		
γ Draconidy	17 42 +54	X. 9,9	1	13.000	1946 Giacob.-Zinner	6,6	6½	17,4		
Cetidy	2 40 —5	X. 19,3	1	100	1935	—	—	—	26,8	
γ Monoceridy	7 20 —5	XI. 20,9	1	120	1935	—	—	—	0,6	
Tauridy	1 50 +15	XII. 3-10	5	—	Enke	3,3	3,3	16,1		
Andromed.	1 40 +43	XII. 2	8	2	1940	Biela	6,6	6½	11,7	
Ursidy	Min. 15 32 +83	XII. 22,7	1	88	1945	Tuttle	13,6	—	2,9	

Z občasných rojů jsou nejpříznivěji položeny prosincové Ursidy, objevené v r. 1945 na observatoři na Skalnatém Plese a Aurigidy z konce srpna; také červnové Ursidy připadají na nov, ale jsou příliš vzdáleny od mateřské komety, než abychom mohli očekávat bohatší návrat. Při sledování říjnových Orionid věnujme pozornost i Cetidám a v listopadu Monoceridám. Maximum Taurid připadá sice do období úplňku, ale ježto Tauridy se objevují po celý měsíc, máme v r. 1949 vhodnou příležitost zjistit začátek a konec činnosti tohoto zajímavého roje, který pravděpodobně souvisí s krátkoperiodickou kometou Enckeovou. V r. 1948 zjistil na observatoři na Skalnatém Plese RNC M. Plavec činnost beta pegasid, pozorovaných koncem minulého století Denningem; je to příklad toho, že každým rokem můžeme zjistit nějaký nový roj nebo obnovenou činnost starého roje. Mezi pozorovací metody meteorické astronomie vstupuje poslední dobu sledování meteorů, resp. ionisovaných druh meteorů prostřednictvím odrazu krátkých elektromagnetických vln (radar). Podařilo se tak sledovat nejen známé velké roje, ale touto metodou byl objeven i dosud neznámý a jak se zdá jeden z nejmhutnějších rojů meteorů; jehož radiant je v souhvězdí Ryb, je však v činnosti za dne, takže visuálně jej nemůžeme sledovat; jeho činnost začíná 6. května a trvá až do 30. července; dosahuje frekvence až 80 met/hod. Také tu naskytá se našim radioamatérům vhodné pole činnosti a bylo by velmi žádoucí, aby se spojili s našimi meteoráři k intensivní spolupráci. Zájemci o tento obor amatérské práce se mohou přihlásiti za členy meteorické sekce při naší čsl. astronomické společnosti v Praze na Lidové hvězdárñ na Petříně.

G. Hvězdy.

Seznam hvězd do 3. velikosti hvězdné a do -30° deklinace obsahuje takřka všechny hvězdy toho druhu. Jednotlivé sloupce obsahují:

- a) Označení hvězdy řeckým písmenem a latinským jménem souhvězdí.
 - b) Hvězdnou velikost m v harvardské škále.
 - c) Spektrum hvězdy Sp , které současně charakterisuje barvu. V pořadí B, A, F, G, K, M, N mění se barva od bílé přes žlutou na červenou.
 - d) Rektascensi hvězdy α , její roční změnu a vlastní pohyb $\mu\alpha$
 - e) Deklinaci hvězdy δ , její roční změnu a vlastní pohyb $\mu\delta$
 - f) Radiální rychlosť R , + značí vzdalování, — přibližování, * proměnnou rychlosť, jejíž střední hodnota je uvedena.
 - g) Parallaxu π Vzdálenost v jednotkách parsec obdržíme jako převratnou hodnotu parallaxy. Svétnelé roky obdržíme násobice parsek číslem 3,26.
 - h) Absolutní hvězdnou velikost M , t. j. hvězdnou velikost, jakou by hvězda měla ze vzdálenosti 10 parsec. Absolutní velikost slouží k porovnání skutečných jasností hvězd.
- Ze středních poloh α, δ , vypočteme polohy zdánlivé α', δ' pomocí vzorců, v nichž je zanedbán vliv krátkoperiodických členů nutační i vliv parallaxy hvězdy:

$$\begin{aligned}\alpha' &= \alpha + f + \frac{1}{15} [g \sin(G+\alpha) \operatorname{tg}\delta + h \sin(H+\alpha) \sec\delta] + t \mu\alpha \\ \delta' &= \delta + g \cos(G+\alpha) + h \cos(H+\alpha) \sin\delta + i \cos\delta + t \mu\delta\end{aligned}$$

Pomocné veličiny, obsažené v těchto vzorcích, nalezneme v tabulce na str. 86. Členy s f, g a G jsou dlouhoperiodické členy nutační a členy s i, h a H jsou členy aberační.

Na str. 87 jsou zdánlivé polohy Polárky včetně krátkoperiodických členů nutačních.

Na pravé polovině stránky 101 je uvedena tabulka k rychlému určení azimutu Polárky A jako funkce hodinového úhlu H a zeměpisné šířky φ . Tabulka platí pro deklinaci Polárky $89^\circ 1'40''$. Pro jiné deklinace připojíme malou korektaci z následující tabulky. Horní znaménko platí pro levou a dolní pro pravou deklinaci.

	0'	20'	40'	60'	80'	100'	120'	140'	89°	1'40''
89°	1'15''	0'	$\pm 0,1'$	$\pm 0,4'$	$\pm 0,4'$	$\pm 0,6'$	$\pm 0,7'$	$\pm 0,8'$	1,0'	89° 1'40''
	1 20	0	0,1	0,2	0,3	0,5	0,6	0,7	0,8	1 45
	1 25	0	0,1	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5	0,6	1 50
	1 30	0	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	1 55
	1 35	0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	2 00
	1 40	0	0	0	0	0	0	0	0	2 05

Střední polohy hvězd do 3. velikosti hvězdné (1949,0).

c.	Jméno	m	Sp.	α	Rektascens.	μ_α	δ	Deklinace	μ_δ	Rotná mezna	μ_θ	R	π	M	
1	α Andromedae ..	2,15	A0 p	0 05 44,7	+	3,10	+	0,010	+ 28 48 32	+	19,9	- 0,16	- 13,0	0,048	0,5
2	β Cassiopeiae ..	2,42	F5	0 06 26,5	+	3,20	+	0,068	+ 58 52 07	+	19,9	- 0,18	+ 11,8	0,071	1,7
3	γ Pegasi	2,87	B2	0 10 36,4	+	3,09	+	0,006	+ 14 54 01	+	20,0	- 0,01	+ 4,9	0,006	- 3,2
4	α Cassiopeiae ..	2,1-2,6	K0	0 37 35,9	+	3,41	+	0,006	+ 56 15 29	+	19,7	- 0,03	- 4,1	0,021	- 0,9
5	β Geti	2,24	K0	0 41 01,8	+	3,01	+	0,016	- 18 15 58	+	19,8	+ 0,04	+ 13,3	0,041	0,3
6	γ Cassiopeiae ..	1,6-2,3	B0 p	0 53 36,7	+	3,62	+	0,003	+ 60 26 28	+	19,5	0,00	- 6,8	0,017	- 2,2
7	β Andromedae ..	2,37	Ma	1 06 52,1	+	3,36	+	0,015	+ 35 21 02	+	19,1	- 0,11	- 0,5	0,041	0,4
8	δ Cassiopeiae ..	2,80	A5	1 22 27,6	+	3,93	+	0,040	+ 59 58 16	+	18,7	- 0,05	+ 9	0,055	1,2
9	α Ursae min.	2,12	F8	1 48 09,5	+	39,09	+	0,177	+ 89 01 26	+	17,8	0,00	- 17,4*	0,012	- 2,5
10	β Arietis	2,72	A5	1 51 49,0	+	3,32	+	0,007	+ 20 33 34	+	17,6	- 0,11	- 0,6*	0,065	1,6
11	γ^1 Andromedae ..	2,28	K0	2 00 45,5	+	3,68	+	0,004	+ 42 05 10	+	17,3	- 0,05	- 11,1	0,030	- 0,6
12	α Arietis	2,23	K2	2 04 17,5	+	3,38	+	0,014	+ 23 13 20	+	17,0	- 0,14	- 14,1	0,053	0,8
13	α Ceti	2,82	Ma	2 59 36,6	+	3,14	-	0,001	+ 3 53 27	+	14,1	- 0,07	- 25,3	0,024	- 0,5
14	β Persei	2,2-3,5	B8	3 04 50,5	+	3,91	+	0,001	+ 40 45 39	+	13,9	0,00	+ 5,7*	0,034	- 0,3
15	α Persei	1,90	F5	3 20 40,2	+	4,29	+	0,003	+ 49 40 53	+	12,8	- 0,02	- 2,1	0,023	- 1,4
16	η Tauri	2,96	B5 p	3 44 26,9	+	3,57	+	0,002	+ 23 56 56	+	11,1	- 0,04	+ 5,0	0,020	- 0,9
17	ζ Persei	2,91	B1	3 50 55,2	+	3,77	+	0,001	+ 31 44 02	+	10,7	- 0,01	+ 19,2	0,003	- 4,7
18	ϵ Persei	2,96	B1	3 54 25,4	+	4,03	+	0,002	+ 39 51 52	+	10,4	- 0,03	- 6,0*	0,005	- 3,2
19	α Tauri	1,96	K5	4 32 59,5	+	3,44	+	0,005	+ 16 24 30	+	7,2	- 0,19	+ 54,9	0,076	0,5
20	ι Aurigae	2,90	K2	4 53 40,1	+	3,91	0,000	+ 33 05 14	+	5,7	- 0,02	+ 17,5	0,025	- 0,7	
21	β Eridani	2,92	A3	5 05 20,4	+	2,95	-	0,006	- 5 09 03	+	4,7	- 0,08	- 11,0	0,046	1,2
22	β Orionis	0,34	B8 p	5 12 05,1	+	2,88	0,000	- 8 15 33	+	4,2	0,00	+ 23,6*	0,006	- 5,8	
23	α Aurigae	0,21	G0	5 12 55,0	+	4,43	+	0,008	+ 45 56 54	+	3,7	- 0,42	+ 30,2	0,087	- 0,1
24	γ Orionis	1,70	B2	5 22 23,6	+	3,22	- 0,001	+ 6 18 18	+	3,3	- 0,02	+ 18,7	0,014	- 0,2	
25	β Tauri	1,78	B8	5 23 03,9	+	3,79	+ 0,002	+ 28 33 59	+	3,0	- 0,18	+ 11,0	0,033	- 0,7	

Střední polohy hvězd do 3. velikosti kvěždné (1949,0).

C.	Jméno	m	α	Rektascenze	Roční změna	μ_α	δ	Deklinace	Rodní změna	μ_δ	R	π	M
26	β Leporis . . .	2,96	G0	5 26 03,5	+2,57	0,000	-20° 47' 56"	+ 2,9	-0,09	" -13,8	0,014	-1,8	
27	δ Orionis . . .	2,48	B0	5 29 20,7	+3,07	0,000	-20° 47' 56"	+ 2,7	0,00	+19,9*	0,007	-3,6	
28	α Leporis . . .	2,69	F0	5 30 28,8	+2,65	0,000	-17° 51' 27"	+ 2,6	0,00	+24,5	0,017	-1,2	
29	t Orionis . . .	2,89	Oe5	5 32 56,2	+2,94	0,000	-5° 56' 30"	+ 2,4	0,00	+21,3	0,005	-3,6	
30	ε Orionis . . .	1,75	B0	5 33 37,4	+3,04	0,000	-1 13 58	+ 2,3	0,00	+25,4	0,009	-3,7	
31	ζ Tauri . . .	3,00	B3p	5 34 35,7	+3,59	0,000	+21° 06' 48"	+ 2,2	-0,02	+16,4*	0,010	-2,8	
32	ξ_1 Orionis . . .	2,05	B0	5 38 11,0	+3,03	0,000	-1 58 05	+ 1,9	0,00	+13,0	0,005	-1,3	
33	κ Orionis . . .	2,20	B0	5 45 20,2	+2,85	0,000	-9 41 11	+ 1,3	0,00	+21,7	0,012	-2,8	
34	α Orionis . . .	0,1 - 1,2	Ma	5 52 24,6	+3,25	+0,002	+ 7 23 57	+ 0,7	+ 0,01	+20,8	0,012	-3,7	
35	β Aurigae . . .	2,07	A0p	5 55 47,2	+4,40	-0,005	+44° 56' 40"	+ 0,4	0,00	-18,7	0,041	0,0	
36	δ Aurigae . . .	2,71	A0p	5 56 14,5	+4,09	+0,004	+37° 12' 40"	+ 0,2	-0,08	+29,0	0,034	0,2	
37	β Canis mai. .	1,99	B1	6 20 27,2	+2,64	0,000	-17° 55' 46"	- 1,8	0,00	+34,4*	0,010	-3,0	
38	γ Geminorum .	1,93	A0	6 34 45,9	+3,47	+0,003	+16° 26' 40"	- 3,1	-0,04	-11,3	0,054	0,6	
39	α Canis mai. .	-1,58	A0	6 42 54,1	+2,64	-0,037	-16° 38' 41"	- 4,9	-1,21	- 7,5	0,375	1,1	
40	ε Canis mai. .	1,63	B1	6 56 37,2	+2,36	0,000	-28° 54' 05"	- 4,9	0,00	+28,3	0,008	-3,9	
41	δ Canis mai. .	1,98	F8p	7 06 19,0	+2,44	0,000	-26° 18' 40"	- 5,7	0,00	+34,5	0,010	-3,0	
42	η Canis mai. .	2,43	B5p	7 22 04,6	+2,37	0,000	-29° 12' 09"	- 7,0	+ 0,01	+39,5	0,007	-3,3	
43	α Geminorum*)	1,58	A0	7 31 20,8	+3,83	-0,014	+32° 00' 07"	- 7,9	-0,10	+ 6,0	0,107	2,0	
44	α Canis min. *)	0,48	F5	7 36 38,0	+3,14	-0,047	+ 5° 21' 26"	- 9,2	-1,03	- 3,0	0,317	3,0	
45	β Geminorum	1,21	K0	7 42 11,8	+3,67	-0,048	+28° 09' 04"	- 8,7	-0,05	+ 3,6	0,123	1,6	
46	η Puppis . . .	2,88	F5	8 05 22,3	+2,56	-0,006	-24° 09' 22"	- 10,4	+ 0,05	+45,9	0,017	-1,1	
47	α Hydriæ . . .	2,16	K2	9 25 04,8	+2,95	-0,001	- 8 26 12	- 15,6	+ 0,03	- 3,9	0,028	-1,0	
48	a Leonis . . .	1,34	B8	10 05 39,5*	+3,20	-0,017	+12° 13' 02"	- 17,6	0,00	+ 7,0	0,064	0,3	
49	γ^* Leonis . . .	2,61	K0	10 17 09,8	+3,31	+0,022	+20° 06' 01"	- 18,2	-0,15	-36,0	0,030	-0,3	
50	β Ursæ mai. .	2,44	A0	10 58 46,6	+3,62	+0,010	+56° 39' 22"	- 19,3	+ 0,03	-11,4	0,046	0,7	

*) Tezišské soustavy.

Střední polohy hvězd do 3. velikosti hvězdné (1949,0).

C.	Jméno	M	Sp.	α	Rektascenze	Roční změna	μ_α	Deklinace	δ	Roční změna	μ_δ	R	π	M
51	α Ursae mai.	1,95	K0	h 11 00	m 35,8	s +3,70	-0,017	+62 01	36	"	-19,4	-0,07	-9	0,055
52	δ Leonis	2,58	A3	11 11	23,9	+3,19	+0,010	+20 48	12	-19,7	-0,14	-23,2	0,066	0,6
53	β Leonis.	2,23	A2	11 46	27,6	+3,06	-0,034	+14 51	26	-20,1	-0,12	0	0,085	1,6
54	γ Ursae mai.	2,54	A0	11 51	09,4	+3,15	+0,010	+53 58	42	-20,0	+0,01	-13,0	0,038	1,9
55	γ Corvi	2,78	B8	12 13	10,8	+3,09	-0,011	-17 15	32	-20,0	+0,02	-4,2*	0,042	0,1
56	β Corvi	2,84	G5	12 31	42,2	+3,15	0,000	-23 06	54	-19,9	-0,06	-7,1	0,026	0,9
57	γ Virginis	2,90	F0	12 39	04,4	+3,04	-0,038	-1 10	12	-19,7	+0,01	-20,0	0,067	1,8
58	ε Ursae mai.	1,68	A0p	12 51	47,5	+2,64	+0,013	+56 14	11	-19,5	-0,01	-8,0	0,053	0,1
59	α^2 Canum ven.	2,90	A0p	12 53	38,7	+2,81	-0,020	+38 35	36	-19,4	+0,05	-3,8	0,031	0,2
60	ζ' Ursae mai.	2,40	A0p	13 21	52,5	+2,42	+0,014	+55 11	28	-18,8	-0,02	-9,9*	0,044	0,6
61	α Virginis	1,21	B2	13 22	30,2	+3,16	-0,003	-10 53	45	-18,8	-0,03	+ 1,6*	0,023	-2,2
62	η Ursae mai.	1,91	B3	13 45	32,0	+2,36	-0,013	+49 34	02	-18,0	-0,01	-16	0,016	-3,1
63	η Bootis	2,80	G0	13 52	15,3	+2,86	-0,004	+18 39	09	-18,0	-0,36	-10,2*	0,105	2,8
64	α Bootis	0,24	K0	14 13	20,0	+2,74	-0,078	+19 26	50	-18,7	-2,00	-5,4	0,138	0,5
65	γ Bootis	3,00	F0	14 30	01,4	+2,42	-0,010	+38 31	50	-15,8	+0,15	-35	0,063	1,9
66	ε Bootis	2,70	K0	14 42	45,5	+2,62	-0,004	+27 17	18	-15,2	+0,02	-16,4	0,023	-0,6
67	α^2 Librae	2,90	A3	14 48	03,1	+3,32	-0,007	-15 49	52	-15,0	-0,07	-10,*	0,047	1,3
68	β Ursae min.	2,24	K5	14 50	49,8	-0,17	-0,008	+74 21	50	-14,7	+0,01	+16,9	0,034	0,3
69	β Librae	2,74	B8	15 14	15,5	+3,23	-0,007	-9 11	46	-13,3	-0,02	-37*	0,026	0,2
70	α Coronae bor.	2,31	A0	15 32	31,6	+2,54	+0,009	+26 53	07	-12,1	-0,09	+ 0,4	0,047	0,7
71	α Serpentis	2,75	K0	15 41	45,2	+2,96	+0,009	+ 6 35	05	-11,3	+0,04	+ 3,0	0,049	1,2
72	δ Scorpia	2,54	B0	15 57	18,8	+3,55	0,000	-22 28	41	-10,2	-0,03	-19,2	0,011	-2,3
73	β^1 Scorpia	2,90	B1	16 02	28,0	+3,49	0,000	-19 40	03	-9,8	-0,02	-4,3*	0,008	-2,6
74	η Draconis	2,89	G5	16 23	17,7	+0,81	-0,003	+61 37	45	-8,2	+0,06	-14,2	0,040	0,9
75	α Scorpia	1,22	Ma	16 26	16,6	+3,68	0,000	-26 19	14	-8,0	-0,02	-3,0*	0,015	-3,1

Sřední polohy hvězd do 3. velikosti hvězdne (1949,0).

C.	Jméno	m	Sp.	Rektasence α	Roční změna	μ_α	Deklinace δ	Roční změna	μ_δ	R	π	M
76	β Herculis	2,81	K0	16 28 01,5	+2,58	-s	+21 35 58	-7,8	-0,02	-25,8	0,027	-0,2
77	τ Scorpia	2,91	B0	16 32 42,2	+3,74	0,000	-28 06 43	-7,5	-0,02	+ 1,3	0,010	-2,1
78	ξ Ophiuchi	2,70	B0	16 34 20,8	+3,30	+0,001	-10 27 56	7,3	+0,02	-20,0	0,008	-2,8
79	η Ophiuchi	2,63	A2	17 07 27,0	+3,44	+0,003	-15 39 48	-4,5	+0,09	- 1,2	0,030	-0,1
80	α Herculis	3,1 - 3,9	MB	17 12 19,2	+2,74	-0,001	+14 26 50	-4,1	+0,04	-32,6	0,009	-2,5
81	β Draconis	2,99	G0	17 29 16,7	+1,36	-s	+52 20 18	-2,7	+0,01	-20,9	0,008	-2,8
82	α Ophiuchi	2,14	A5	17 32 33,9	+2,78	+0,008	+12 35 44	-2,6	-0,23	+15*	0,053	0,8
83	β Ophiuchi	2,94	K0	17 40 57,1	+2,96	-0,003	+4 35 13	-1,5	+0,16	-12,2	0,033	0,5
84	γ Draconis	2,42	K5	17 55 25,2	+1,39	-0,001	+51 29 39	-0,4	-0,02	-27,2	0,033	0,2
85	δ Sagittarii	2,84	K0	18 17 43,7	+3,84	+0,003	-29 51 06	+ 1,5	-0,03	-20,0	0,028	0,1
86	λ Sagittarii	2,94	K0	18 24 49,4	+3,70	-0,003	-25 27 06	+ 2,0	-0,18	-46,2	0,058	0,4
87	α Lyrae	0,14	A0	18 35 12,6	+2,03	+0,017	+38 44 06	+ 3,4	+0,28	-14,2	0,115	0,4
88	σ Sagittarii	2,14	B3	18 52 06,2	+3,72	+0,001	+26 21 43	+ 4,5	-0,06	-10,7	0,016	-1,8
89	δ Cygni	2,97	A0	19 43 22,8	+1,88	+0,004	+45 00 19	+ 8,8	+0,05	-19,0	0,037	0,8
90	γ Aquilae	2,80	K2	19 43 50,0	+2,85	+0,001	+10 29 16	+ 8,8	0,00	- 2,4	0,028	0,0
91	α Aquilae	0,89	A5	19 48 17,7	+2,93	+0,036	+ 8 43 56	+ 9,5	+0,39	-26,1	0,016	2,0
92	γ Cygni	2,32	F8p	20 20 23,8	+2,15	0,000	+40 05 33	+11,5	0,00	- 5,4	0,006	-4,2
93	α Cygni	1,33	A2p	20 39 41,5	+2,04	0,000	+45 05 50	+12,9	0,00	- 4,*	0,008	-4,1
94	ε Cygni	2,64	K0	20 44 08,7	+2,43	+0,028	+33 46 42	+13,5	+0,33	-10	0,047	0,9
95	α Cephei	2,60	A5	21 17 21,7	+1,43	+0,021	+62 22 08	+15,3	+0,05	- 8	0,073	-1,9
96	ε Pegasi	2,54	K0	21 41 40,8	+2,95	+0,002	+ 9 38 25	+16,5	0,00	+ 4,7	0,021	-1,6
97	δ Capricorni	2,98	A5	21 44 13,7	+3,31	+0,018	-16 21 35	+16,3	-0,29	- 6,4	0,078	-2,4
98	α Piscis austr.	1,29	A3	22 54 50,2	+3,31	+0,026	-29 53 35	+19,1	-0,16	+ 6,5	0,112	-1,5
99	β Pegasi	2,61	Ma	23 01 17,9	+2,91	+0,014	+27 48 21	+19,5	+0,14	+ 8,7	0,023	-0,7
100	α Pegasi	2,57	A0	23 02 13,1	+2,99	+0,004	+14 55 50	+19,4	-0,04	- 4*	0,032	0,1

Redukční veličiny pro hvězdy v roce 1949.

Světová půlnoc 0h $SČ = 1\text{h } SEČ$.

Měsíc den	<i>t</i>	<i>f</i>	$\log g$	<i>G</i>	$\log h$	<i>H</i>	$\log i$	$f' \text{ v } 0,001\text{s}$ datum	$0,001\text{s}$ datum $+5d$
	a	s	"	h m	"	h m	"		
I 1	0,001	-0,509	0,9036	16 22	1,3100	23 22	0,162 n	+14	0
11	0,028	-0,391	0,8955	16 44	1,3069	22 44	0,454 n	-17	+13
21	0,056	-0,280	0,8946	17 06	1,3020	22 06	0,618 n	-6	+3
31	0,083	-0,178	0,9001	17 27	1,2959	21 26	0,7261 n	+13	-16
II 10	0,110	-0,035	0,9091	17 44	1,2893	20 46	0,8010 n	-2	+8
20	0,138	-0,002	0,9198	18 00	1,2831	20 04	0,8529 n	-9	+16
III 2	0,165	+0,073	0,9299	18 13	1,2779	19 22	0,8868 n	-2	-17
12	0,192	+0,143	0,9382	18 25	1,2747	18 39	0,9056 n	+12	-8
22	0,220	+0,209	0,9441	18 36	1,2737	17 55	0,9108 n	+i	+12
IV 1	0,247	+0,276	0,9473	18 47	1,2751	17 12	0,9029 n	-16	0
11	0,275	+0,346	0,9500	18 59	1,2788	16 30	0,8817 n	+4	-8
21	0,302	+0,423	0,9517	19 12	1,2310	15 49	0,8459 n	+18	-4
V 1	0,329	+0,507	0,9544	19 26	1,2901	15 09	0,7932 n	-13	+11
11	0,357	+0,599	0,9594	19 42	1,2964	14 30	0,7132 n	-12	+9
21	0,384	+0,700	0,9681	19 58	1,3021	13 53	0,615 n	+11	-16
31	0,412	+0,808	0,9808	20 14	1,3067	13 1	0,461 n	+4	+1
VI 10	0,439	+0,921	0,9976	20 29	1,3098	12 41	0,200 n	-9	+18
20	0,466	+1,037	1,0177	20 42	1,3111	12 06	0,375 n	-6	-11
30	0,494	+1,154	1,0399	20 54	1,3105	11 31	0,048 n	+12	-12
VII 10	0,521	+1,268	1,0630	21 03	1,3080	10 56	0,387	+10	+9
20	0,548	+1,378	1,0859	21 10	1,3039	10 20	0,567	-17	+6
30	0,576	+1,481	1,1076	21 16	1,2986	9 43	0,6833	0	-5
VIII 9	0,603	+1,576	1,1276	21 20	1,2925	9 06	0,7633	+17	-9
19	0,631	+1,663	1,1456	21 24	1,2863	8 27	0,8278	-10	+11
29	0,658	+1,742	1,1613	21 26	1,2807	7 6	0,8693	-12	+13
IX 8	0,685	+1,815	1,1750	21 29	1,2764	7 05	0,8958	+6	-17
18	0,713	+1,883	1,1866	21 32	1,2740	6 23	0,9091	+6	-3
28	0,740	+1,950	1,1969	21 36	1,2739	5 40	0,9035	-2	+18
X 8	0,768	+2,019	1,2062	21 40	1,2762	4 57	0,8971	-10	-8
18	0,795	+2,091	1,2153	21 45	1,2805	4 15	0,8707	+8	-14
28	0,822	+2,171	1,2247	21 50	1,2863	3 34	0,8282	+16	+5
XI 7	0,850	+2,260	1,2351	21 56	1,2927	2 53	0,7660	-15	+7
17	0,877	+2,358	1,2468	22 03	1,2991	2 14	0,677	-7	-1
27	0,904	+2,466	1,2600	22 08	1,3046	1 35	0,546	+18	-11
XII 7	0,932	+2,581	1,2746	22 14	1,3087	0 57	0,336	-4	+7
17	0,959	+2,702	1,2900	22 19	1,3108	0 19	0,874	-15	+16
27	0,986	+2,821	1,3060	22 22	1,3109	23 42	0,844 n	+2	-14

α UMi = Polárka.

Měsíc den	Při svrchním průch. greenw. poledníkem	
	α	δ
	1h m s	+89° ''
I 1	48 01,2	01 46
11	47 49,0	01 47
21	47 35,9	01 48
31	47 23,4	01 48
II 10	47 1°,6	01 47
20	47 00,0	01 46
III 2	46 49,4	01 44
12	46 41,5	01 42
22	46 35,6	01 39
IV 1	46 30,9	01 36
11	46 29,2	01 33
21	46 30,6	01 30
V 1	46 33,7	01 27
11	46 38,5	01 24
21	46 45,9	01 22
31	46 55,6	01 20
VI 10	47 05,9	01 18
20	47 16,9	01 18
30	47 29,8	01 17
VII 10	47 43,2	01 17
20	47 55,7	01 18
30	48 08,5	01 19
VIII 9	48 21,7	01 20
19	48 33,8	01 22
29	48 44,4	01 25
IX 8	49 54,3	01 28
18	49 03,5	01 31
28	49 10,6	01 34
X 8	49 15,3	01 38
18	49 19,1	01 42
28	49 21,1	01 46
XI 7	49 20,1	01 50
17	49 16,7	01 54
27	49 12,2	01 57
XII 7	49 05,7	02 00
17	48 56,7	02 03
27	48 46,0	02 05

Azimut Polárky ($\delta = +89^{\circ}01'40''$).

φ H	46°	48°	50°	52°
h m	° ,	° ,	° ,	° ,
0 00	0 00,0	0 00,0	0 00,0	0 00,0
20	07,5	07,7	08,1	08,4
40	14,8	15,4	16,1	16,8
1 00	22,1	23,0	24,0	25,1
20	29,2	30,4	31,6	33,1
40	36,1	37,5	39,1	40,8
2 00	42,6	44,3	46,2	48,3
20	48,9	50,8	52,9	55,3
40	54,7	56,9	59,3	1 01,9
3 00	1 00,1	1 02,5	1 05,1	08,0
20	05,1	07,6	10,4	13,6
40	09,5	12,2	15,2	18,6
4 00	13,4	16,2	19,4	22,9
20	16,7	19,6	22,9	26,7
40	19,4	22,4	25,9	29,7
5 00	21,5	24,6	28,1	32,0
20	22,9	26,1	29,7	33,6
40	23,8	27,0	30,6	34,6
6 00	24,0	27,2	30,7	34,7
20	23,5	26,7	30,2	34,2
40	22,4	25,6	29,0	32,9
7 00	20,7	23,8	27,2	31,0
20	18,4	21,4	24,7	28,4
40	15,5	18,4	21,5	25,1
8 00	12,1	14,8	17,8	21,2
20	08,1	10,6	13,5	16,7
40	03,6	06,0	08,6	11,6
9 00	0 58,6	0 00,8	0 03,3	0 06,0
20	53,3	0 55,2	0 57,4	0 59,9
40	47,5	49,2	51,2	53,4
10 00	41,4	42,9	44,6	46,5
20	34,9	36,2	37,7	39,3
40	28,3	29,3	30,5	31,8
11 00	21,4	22,2	23,0	24,0
20	14,3	14,9	15,5	16,1
40	07,2	07,5	07,8	08,1
12 00	0 00,0	0 00,0	0 00,0	0 00,0

H. Proměnné hvězdy.

Zákrytová proměnná: β *Persei-Algol*. Uvádíme některá minima jasnosti této proměnné s přesností postačující pro běžné účely. Normální jasnost je 2,2m, pokles jasnosti začíná $4^{1/2}h$ před minimem, jehož jasnost je 3,5m a vzejstup trvá opět $4^{1/2}h$. Délka periody je 2d 20,8h.

I.	11d	7h	IV.	13d	1h	VII.	10d	22h	X.	18d	6h
	14	3		15	22		25	6		22	3
	17	0		18	18		28	3		25	0
	19	21		30	5		31	0		27	21
	22	18								30	18
			V.	3	2	VIII.	2	21			
II.	6	2		5	23		17	5	XI.	11	5
	8	23		8	20		20	1		14	2
	11	20		23	4		22	22		16	23
	26	4		26	1		25	19		18	19
				28	22						
III.	1	0		31	18	IX.	6	6	XII.	1	7
	3	21					9	3		4	4
	6	18	VI.	12	6		12	0		7	0
	18	5		15	3		14	21		9	21
	21	2		17	23		29	5		12	18
	23	23		20	20					24	5
	26	20				X.	2	2		27	2
			VII.	5	4		4	23		29	23
IV.	10	4		8	1		7	19			

Pozorování jsou možná pouhým okem. Minima jsou dosti výrazná, aby je poznal i začátečník. Při pozorování srovnáváme jasnost Algola s okolními hvězdami. Nejlépe si zvolíme jednu jasnější a jednu slabší, mezi něž Algola uzavřeme. Vhodné srovnávací hvězdy jsou: α Per (1,9), γ And (2,3), δ Per (3,1), α Tri (3,6).

Dlouhoperiodické proměnné typu Mira Ceti.

Uvádíme údaje o některých jasnějších proměnných tohoto typu spolu s přibližným datem maxima. Poloha platí pro rok 1855 (bonnské mapy). Dále je uvedena délka periody P , jasnost maxima M , jasnost minima m , spektrum Sp a datum maxima M . V délce periody, v datu maxima a zejména v jasnostech se vyskytují často větší odchylky.

Maxima jasnosti dlouhoperiodicko-proměnných.

C.	Jméno	α	δ	P	M	m	S _p	Datum M	Pozorovací podmínky
1	R And	0 16,4	°	+37 46	411	5,6	14,7	Se	večer vrcholí večer
2	W And	2 08,4	'	+43 38	397	6,5	14,0	M8e	ráno
3	R Aqr	23 36,3	'	-16 05	383	5,8	10,8	M7e	ráno
4	R Aql	18 59,4	'	+8 01	302	5,5	11,8	M7e	ráno
5	R Aur	5 05,6	'	+53 25	462	6,5	13,9	M7e	červenec
6	R Boo	14 30,6	'	+27 22	222	5,9	12,8	M4e	červenec
7	V Boo	14 23,9	'	+39 30	258	6,4	11,4	M6e	únor
8	R Cnc	8 08,6	'	+12 10	364	6,0	11,8	M7e	květen
9	R Cas	23 51,1	'	+50 35	430	4,8	13,6	M7e	prosinec
10	o Cet	2 12,0	-	3 38	332	2,0	10,1	M6e	srpna
11	W Cet	23 54,7	-	-15 29	350	6,5	14,5	Mpe	večer
12	S Crib	15 15,5	-	+31 54	358	6,0	13,4	M7e	večer
13	R Cyg	19 32,9	-	+49 52	430	5,6	14,4	Se	od půlnoci
14	U Cyg	20 15,1	-	+47 26	460	6,1	11,8	Np	večer
15	RT Cyg	19 39,5	-	+48 26	190	6,3	12,9	M2e	září
16	X Cyg	19 45,0	-	+32 33	413	4,2	14,0	Mpe	říjen
17	R Dra	16 32,3	-	+67 03	247	6,4	13,0	M7e	března, listopad
18	R Gem	6 58,6	-	+22 55	370	6,5	14,3	Se	března
19	S Her	16 45,3	-	+15 11	316	5,9	13,1	M5e	červenec
20	R Hya	13 21,8	-	-22 32	415	3,5	10,1	M7e	leden
21	R LMi	9 36,9	-	+35 10	373	6,3	13,0	M8e	říjen
22	R Lep	4 53,0	-	-15 02	443	6,0	10,4	N6e	března
23	R Lvn	6 49,3	-	+55 31	380	6,5	14,1	Se	květen
24	R Oph	16 59,5	-	-15 54	302	6,0	13,9	M5e	květen
25	X Oph	18 31,4	-	+ 8 43	332	6,4	9,5	M6e	srpen
26	U Ori.	5 47,2	-	+20 09	373	5,4	12,2	M8e	únor
27	R Ser	15 44,0	-	+15 35	354	5,6	13,8	M7e	červen
28	R Tri	2 28,3	-	+33 38	268	5,3	12,0	M3e	únor, říjen
29	R UMa	10 34,3	-	+69 32	300	5,9	13,6	M4e	září
30	T UMa	12 29,8	-	+60 17	259	5,5	13,5	M4e	červenec

I. Přehled vědeckých časových signálů.

SEČ	hvězdárna	vysilač	stanice	typ
0 45 — 0 50	Buenos-Aires	Monte-Grande	LSD	R*
0 55 — 1 00	Washington	Annapolis	NSS	A
1 01 — 1 06	Moskva	Moskva	RZI ₂ , RCG	R
1 55 — 2 00	Rio de Janeiro	Rio de Janeiro	PPE	R*
2 55 — 3 00	Washington	Annapolis	NS _S	A
3 55 — 4 07	Washington	San Francisco	NPG	A
4 55 — 5 00	Washington	Annapolis	NSS	A
5 01 — 5 06	Moskva	Moskva	RZI ₂ , RCG	R
6 55 — 7 00	Washington	Annapolis	NSS	A
7 01 — 7 06	Moskva	Moskva	RZI ₁ , RCG	R
8 55 — 9 00	Washington	Annapolis	NSS	A
8 55 — 9 00	Washington	San Francisco	NPG	A
9 01 — 9 06	Paříž	Pontoise	TMAs, FYP	R
10 31 — 10 36	Paříž	Pontoise	TMAs, FYP	R
10 55 — 11 00	Washington	Annapolis	NSS	A
10 55 — 11 00	Greenwich	Rugby	GIA, GKUs, GIC, GBR	R*
12 45 — 12 50	Buenos-Aires	Monte-Grande	LQC, LSD ₇	R*
12 46 — 12 51	Moskva	Moskva	RZI ₁ , RCG	R
12 55 — 13 00	Washington	Annapolis	NSS	A
14 01 — 14 06	Taškent	Taškent	RPT ₁	R
14 55 — 15 00	Washington	Annapolis	NSS	A
15 01 — 15 06	Moskva	Moskva	RZI ₁ , RCG	R
15 55 — 16 00	Washington	San Francisco	NPG	A
16 01 — 16 06	Taškent	Taškent	RPT ₁	R
16 55 — 17 00	Washington	Annapolis	NSS	A
17 01 — 17 06	Moskva	Moskva	RZI ₂ , RCG	R
18 01 — 18 06	Taškent	Taškent	RPT ₂	R
18 55 — 19 00	Washington	Annapolis	NSS	A
18 55 — 19 00	Greenwich	Rugby	GKU ₂ , GKUs, GBR	R*
20 55 — 21 00	Washington	Annapolis	NSS	A
21 01 — 21 06	Paříž	Pontoise	TMD, FYA ₂ , FYP	R
22 55 — 23 00	Washington	Annapolis	NSS	A
23 01 — 23 06	Moskva	Moskva	RZI ₂	R
23 31 — 23 36	Paříž	Pontoise	TMD, FYA ₂ , FYP	R

Délka vln:

Argentina (Monte Grande): LQC: 17,09m, LSD₇: 30,61m, LSD: 34,86m.

Brazilie (Rio de Janeiro): PPE: 34,40m.

Francie (Pontoise): TMD: 23,34m, TMA₃: 29,96m, FYA₂: 40,38m, FYP: 3307,6m.

SSSR (Moskva): RZI₁: 29,85m, RZI₂: 55,76m, RCG: 2679m.

(Taškent): RPT₁: 25,86m, RPT₂: 51,72m.

USA (Annapolis): NSS: 23,72m, 31,83m, 68,34m, 2459m.

(San Francisco): NPG: 28,92m, 32,41m, 2609m.

V. Britannie (Rugby): GIA: 15,27m, GKU₂: 16,96m, GKU₃: 24,09m, GIC: 34,72m,
GBR: 18.750m.

Typ signálu:

R rytmický signál sestávající z 61 rázů za 60s; vysílaný 5 minut. Šest minut před uvedenou dobou předchází rytmickému signálu automatický přípravný signál „Onogo“.

R* jen rytmický signál bez přípravného signálu.

A americký signál, sekundové rázy vysílané po 5 minut.

Rozhlasové signály:

U nás vysírají astronomické hodiny Státní hvězdárny signál sestávající z šesti bodů v sekundovém intervalu, z nichž poslední značí plnou minutu. Signál vysílá náš rozhlas hlavně v ranních hodinách v $\frac{1}{4}$ hod. intervalu. Přesnost signálu $\pm 0,1$ s. Ze zahraničních rozhlasových signálů je nejznámější signál BBC britské rozhlasové společnosti; také ten sestává z 6 teček v sek. intervalu.

O B S A H

Předmluva	5
Kalendářní data r. 1949	7
Efemeridy:	
A. Slunce	9
B. Měsíc	26
C. Zatmění Slunce	39
Mezinárodní doplněk H. R. 1949:	
úvod	40
zatmění Měsice 13. IV. 1949	41
zatmění Měsice 7. X. 1949	44
zákryty hvězd při zatmění 13. IV. a 7. X.	47
zákryty hvězd Měsícem v r. 1949	51
denní efemerida apexu Země v r. 1949	53
D. Planety a jejich družice	56
E. Kalendář úkazů pro rok 1949	79
F. Komety a meteory	92
G. Hvězdy	95
H. Proměnné hvězdy	102
I. Přehled vědeckých časových signálů	104

HVĚZDÁŘSKÁ ROČENKA
NA ROK 1949

Sestavili

Dr Vladimír Guth

a

Doc. Dr František Link

Vydalo

Nakladatelské družstvo Máje

v Praze

r. 1948

v edici

Věda mluví k lidu, sv. 7

Vytiskla tiskárna Svoboda

v Českém Těšíně

Cena 35 Kčs

Cena Kčs 35—